

ΝΕΟΙ ΑΠΟΜΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ

ΜΑΪΟΣ 1940

ΑΡΙΘ. 29

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

Πρόεδρος
ΕΠ. ΧΑΡΙΛΑΟΣ πρόην υπουργός

Ἀντιπρόεδρος
Γ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ἀντιστράτηγος.

Ι Δ Ρ Υ Τ Α Ι

ΑΓΓΕΛΟΣ ΓΕΩΡΓΑΤΟΣ—ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ—ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ—ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ—ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ—ΠΕΤΡΟΣ ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ—ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΣ—ΑΡ. ΚΟΥΖΗΣ—Κ. ΜΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ
† ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ—ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ—ΜΙΧΑΗΛ ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ—ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΣΤΑΘΑΤΟΣ—ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ.

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑΙ. ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 78 — ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32-633

ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 78

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 5

Μ Α Ϊ Ο Σ 1940

ΕΤΟΣ 3ον

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 29

== ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 32-633 ==

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΔΡΧ. 60

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «Η ΤΕΧΝΗ»
Πλατεία Ἀγ. Θεοδώρου Σκουλερίου

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ν. Π. Ἀποστολόπουλος — Ἀλ. Ἰατρίδης — Ν. Χαρίλαος.

(Τὸ περιοδικὸν δεσμεύεται ἀπέναντι τρίτων διὰ τῆς ἀφραγίδος αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς ἀπογραφῆς ἑνὸς τῶν μολῶν τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς)

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ὁ Στρατηγὸς Καλλάρης, ὑπὸ Ν. Π. Ἀποστολοπούλου. Βιομηχανικὴ Πολιτικὴ, ὑπὸ Ἀνδρέα Ν. Χατζηκυργιάκου. Γουλιέλμος Δαίφφελτ, ὑπὸ Ἀλεξ. Θ. Φιλαδελφέως. Πρωτομαγιά, Ὅπως στὴν Ζωὴν, ποιήματα ὑπὸ Κ. Μ. Γερνίου. Διατὶ μεταξὺ τῶν ἐπιστημῶν καὶ ἡ Δημοσιογραφία, ὑπὸ Δ. Α. Πετρακίου. Ἐπὶ ἑνὸς Σκίτσου, ὑπὸ Σκεπτικιστῆ. Ἀπογοήτευσις, ποίημα Δέσπως Παναγιωτίδου. Ὁ Μπάρμπα—Λάμπρος, ἠθογραφία, ὑπὸ Π. Παπαδέα. ΧΡΟΝΙΚΑ: Ἐπιθεώρησις τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Ἐξωτερικῶν γεγονότων τοῦ λήξαντος μηνός. Ἡ κίνησις τῆς Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. Ἡ κίνησις τῆς Σιβιτανίδειου. Λαίδη Λω—Πειρουνάκη. Ἡμερολόγιον τῶν Ἀρχαιολογικῶν γεγονότων τοῦ λήξαντος καὶ τοῦ τρέχοντος ἔτους συντάσσόμενον ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν Ἀλεξ. Θ. Φιλαδελφέως. Ἡ βιογραφία τοῦ Περικλῆ Ρεδιάδη. Τὸ περὶ ἀνεργίας ἔργον τοῦ κ. Ι. Ζάρρα. Εὐθυμὴ Ζωή.

ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ὉΔΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 78

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 29

ΜΑΪΟΣ 1940

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 32-633

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΚΑΛΛΑΡΗΣ

Κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα ἀπεβίωσεν μία μορφή ἐξ ἐκείνων αἵτινες δὲν ἀνήκουν ἀπλῶς εἰς τὴν ἱστορίαν, ἀλλὰ χρησιμοποιοῦνται καὶ εἰς τὰ διδακτικὰ τεύχη τῆς χρηστομαθείας ὡς παραδείγματα φωτεινὰ καὶ ἐπιδρόντα ἐπὶ τῆς ἀγαθῆς διαπλάσεως τῶν νεωτέρων γενεῶν.

Ὁ Στρατηγὸς Καλλάρης ὅστις ἐμόχθησεν ὑπὲρ τῆς τιμῆς τῆς ἐθνικῆς σημαίας, κατὰ τὰς μάχας τῶν ἀπελευθερωτικῶν τῆς Ἑλλάδος πολέμων, εἶδεν μὲ σπαρτιατικὴν ἠρωμίαν, τὴν σημαίαν αὐτὴν δις νὰ βαφῆ μὲ τὸ αἷμα τῶν δύο υἱῶν του οἵτινες ἐπεσαν εἰς τὰ πεδία τῆς μάχης.

Εἶχεν βεβαίως ὁ Καλλάρης ὄλην τὴν δυνατότητα νὰ τοποθετήσῃ τὰ τέκνα του εἰς θέσεις κειμένας ἐκτὸς βολῆς, καὶ ὑπέσχεεν πρὸς τοῦτο ὄλη ἡ δικαιολογία διὲ ἐπρόκειτο περὶ μορφωμένων νέων χρησίμων διὰ τὰς γραφικὰς ὑπηρεσίας τῶν μετώπισθεν.

Ἄλλ' οὐδ' ἐπὶ στιγμήν ὁ Καλλάρης ἀσκέθησθαι διὲ καθ' ἃς ὥρας ἡ πατρίς ἐζήτει θυσίαν ἀπὸ ὅλα τὰ στρατευόμενα τέκνα τῆς, καὶ προθύμως ἅπαντες ἐσπευδον ἐκεῖ ἔνθα ἡ Ἑλλὰς προσεκάλει, ἦτο δυνατόν ἀπὸ τὸν υἱὸν τοῦ ἀγρότου ἢ ἀπὸ τὸν υἱὸν τοῦ ἐργάτου, νὰ ὑστερήσουν εἰς παροχὴν θυσιῶν οἱ υἱοὶ τοῦ Στρατηγοῦ Καλλάρη.

Οἱ παρακολουθήσαντες τὰ γεγονότα τοῦ πρώτου βαλκανικοῦ πολέμου ἐνθυμοῦνται τὴν ὑπερόχου ἀξίας ἐκείνην στιγμήν, καθ' ἣν ὁ στρατηγὸς Καλλάρης ἠτένιζεν καὶ προσεφώνει νεκρὸν τὸν πεσόντα υἱὸν του.

— Ἡ ἡμέρα αὐτὴ παιδί μου εἶναι ἡμέρα χαρᾶς διὰ τὸν στρατηγόν, καὶ δυστυχίας διὰ τὸν πατέρα σου. Ἀνθυπολοχαγὲ Καλλάρη ἐξέτελεσες τὸ καθήκον σου, εὖγε. Ἡ μνήμη σου θὰ εἶναι αἰώνια.

Καὶ εἶτα στραφείς πρὸς τοῦς περὶ αὐτὸν εἶπεν:

— Οἱ κύριοι ἀξιωματικοὶ ἐπὶ τῶν ἵππων παρακαλῶ.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

(Τρίτον μάθημα του κ. ΑΝΔΡΕΑ Ν. ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ
εις την Σχολήν Βιομηχανικών Σπουδών)

Δὲν χοήζει ἐξάρσεως ἡ σκηνὴ αὐτή. Ὁ στρατηγὸς δὲν διέθετεν περισσό-
τερον χρόνον διὰ τὸν προσφιλέν νεκρόν. Ἐκαστον δευτερόλεπτον τῆς ὥρας τοῦ ἦτο
πολύτιμον, καὶ ἡ συνείδησις τῶν εὐθυνῶν κατέστειλεν τὸν πατρικὸν πόνον.
Μὰ τὴν συνείδησιν αὐτὴν ἀνῆλθεν καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ ἵππου του, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς
δευτέρας μεραρχίας.

Ἡ νῆσος τῶν Ψαρρῶν δικαιούται πλήρως νὰ προσθήσῃ εἰς τὰ ἱστορικὰ
τῆς ὀνόματα καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Κωνσταντίνου Καλλάρη. Ὁ στρατηγὸς ἀνῆκεν εἰς
τὸν ἐν Ρουμανίᾳ ἐγκατασταθέντα κλάδον τῆς παλαιᾶς ταύτης ψαρρῶν οἰκο-
γενείας.

Ἡ γέννησις του ἐλαβεν χώραν ἐν ἔτει 1858.

Μετὰ τὰς σπουδὰς του εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Ἑδαλπίδων κατετάχθη εἰς τὸ
μηχανικόν. Ἀπὸ τοῦ 1905 μέχρι τοῦ 1909 διτέλεσεν ἀξιωματικὸς τοῦ σώματος
τῶν γενικῶν ἐπιτελῶν.

Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πρώτου βαλκανικοῦ πολέμου προήχθη εἰς ὑπο-
στράτηγον.

Κατὰ τοὺς βαλκανικοὺς πολέμους διεψύχυνεν τὴν δευτέραν μεραρχίαν, συν-
δέσας τὸ ὄνομά του μετὰ λαμπρὰς σελίδας τῆς ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

Μετὰ τοὺς βαλκανικοὺς πολέμους προήχθη εἰς ἀντιστράτηγον.

Τὸ 1914 ἀποθετήθη εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ πρώτου σώματος στρατοῦ.

Τὸ 1916 διτέλεσεν ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

Τὸ 1918 ἀπεστρατεύθη. Τὸ 1929 ἐξελέγη γερουσιαστὴς ἀριστίνδην.

Ἄλλ' ὑπεράνω τῶν τιμητικῶν διακρίσεων τὰς ὁποίας συγκεντρώνει ἡ
βιογραφία του, ὑπεράνω καὶ αὐτῶν τῶν πολεμικῶν ἐπιτυχιῶν του, θέλει ἴσταται
ἔσθαι τὸ ἦθος τοῦ Στρατηγοῦ Καλλάρη, καὶ αὐτὸ κυρίως ὡς προσέβη ὁ βιογρά-
φος του, διότι καὶ τὸ ἦθος του ὅπως καὶ τὸ ἔτιφος του, ἀνήκουν εἰς τὴν Ἑλλη-
νικὴν πατρίδα, τὴν δυναμένην ὑπερηφάνως νὰ ὀμιλῇ τόσον περὶ τοῦ Καλλάρη
ὡς Στρατηγοῦ, ὅσον καὶ περὶ τοῦ Καλλάρη ὡς χαρακτήρος.

Ἦθος τὸ ὁποῖον ἐνεθύμιζεν τὸν σεμνὸν καὶ ἀδέκαστον Φωκίωνα τῆς
ἀρχαιότητος, τὸν γνῶριζοντα νὰ στεγάζῃ τὴν δόξαν του ὑπὸ ἀπέριττον στέγην

Τὴν ἀπέριττον ἐκείνην τοῦ Φωκίωνος στέγην, τὴν ὁποίαν τόσον ἐκθειάζει
ὁ Πλούταρχος, ἐνεθύμιζεν εἰς πολλοὺς ἡ ἀπλὴ κατοικία τοῦ Στρατηγοῦ Καλλάρη
εἰς προάστιον τῶν Ἀθηνῶν.

Ὡς παλαιὸς ἀξιωματικὸς τοῦ Μηχανικοῦ ἠδυνήθη, μόνος νὰ ἐπιστα-
τήσῃ τὴν ἀνάγεσιν τῆς μικρᾶς οἰκίας ἐν τῇ ὁποίᾳ διῆλθεν μακρὰν τῆς τέτο-
νης τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ βίου του, ὁ θανάτος αὐτοῦ συγχρόνου ἑλληνισμοῦ
Φωκίων, ὁ καταλιπὼν εἰς τὴν ἱστορίαν, τῆς Ἑλλάδος ἀγάμνησιν ἀξίαν, παν-
τὸς σεβασμοῦ.

Ν. Π. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐξετάσαντες εἰς προηγούμενον μάθημα τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἑλληνικῆς βιο-
μηχανίας ἀφίσαμεν διὰ νὰ ἐξετάσωμεν εἰς τὸ παρὸν τὰ ἀφορόντα τὴν σιδηρο-
βιομηχανίαν.

Ἀναμφιβόλως εἰς πᾶσαν χώραν ἡ σιδηροβιομηχανία ἀποτελεῖ τὴν ἀνω-
τάτην βαθμίδα τεχνικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ ἐξέλιξις τῆς ἀνθρωπότητος ἔφερε τὸν σίδηρον μετὰ τὴν περίοδον τοῦ
χαλκοῦ.

Μὴ ὑπάρχων ἐλεύθερος ἐν τῇ φύσει ὁ σίδηρος ἀπαιτεῖ λαὸν προηγμένον
διὰ τὴν μετασκευὴν τοῦ μεταλλεύματος εἰς σίδηρον.

Ἡ σιδηροβιομηχανία διαιρεῖται εἰς δύο κλάδους, εἰς τὴν μεταλλουργίαν
τοῦ σιδήρου, καὶ εἰς τὴν μηχανουργίαν, ὁ πρῶτος κλάδος ἀσχολεῖται μὲ τὴν
παραγωγὴν τοῦ σιδήρου, ὁ δεύτερος εἰς τὴν κατασκευὴν πραγμάτων ἐκ σι-
δήρου.

Ἐν Ἑλλάδι ἡ σιδηροβιομηχανία ὑπέστη διότι δὲν εὔρεν τὰς ἀπαραί-
τητους συνθήκας ἐντὸς τῶν ὁποίων θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναπτυχθῇ.

Περιορίσθη εἰς τὴν κατασκευὴν μηχανῶν ἐντὸς πλαισίου τῶν ἀναγκῶν
τοῦ τόπου. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, πρώτη ἡ Σύρος ἀνέπτυξεν σιδηρομηχα-
νουργίαν καὶ κατήρτισεν εἰδικοὺς τεχνίτας, καὶ τοῦτο ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐκεί-
πτουχθείσης ἀτμήρους ναυτιλίας.

Ἐπηκολούθησεν ὁ Πειραιεὺς συνεχίσας τὴν μηχανουργίαν τῆς Σύρου.

Ἡ τότε ἐν Ἑλλάδι ζήτησις δὲν ἐπροκάλεε τὴν παραγωγὴν προϊόντων σιδη-
ροβιομηχανίας εἰς εὐρείαν κλίμακα, συνεπῶς ἡ ἐγχώριος μηχανουργία περιορίσθη
εἰς κατασκευὴν ἐλασπιοεστηρίων, ἐργαλείων γεωργικῶν, εἰς ἐπισκευὰς πλοίων,
καὶ ἐργοστασίων καὶ εἰς κατασκευὴν ρυμουλκῶν μικρᾶς δυνάμεως. Ἐν Πειραιεὶ δέ,
ἐκ τῶν ἐργοστασίων Μαι Δούαλ—Μπάρμπου ἐξῆλθε ναυπηγηθὲν σιδηροῦν
πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἐθεωρήθη ἐπιτυχία κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους.

Ἡ ἑδαφικὴ ἐπέκτασις τῆς Ἑλλάδος ἤλλαξεν τὰ πράγματα ἐπὶ τῷ καλύ-
τερον. Νῦν ἡ μηχανουργία παράγει τελειοποιημένα ἐλασπιοεστήρια, ἀντλίας,
ἄλλα μηχανήματα καὶ σοβαρὰ σιδηροκατασκευὰς. Ἄς προσθέσωμεν δὲ δεῖ,
ἐσχάτως ἐσημειώθη ἐπιτυχία ἐν Πειραιεὶ, μὲ τὰς δύο βυθοκόρους τὰς ὁποίας
κατεσκευάσεν τὸ ἐργοστάσιον Δρίτσα. Δι' ἀνωτέραν βιομηχανίαν πλοίων μᾶς
ἐγκυᾶται τὸ ναυπηγεῖον τὸ ἐγκατασταθὲν εἰς τὸν Σκαρραμαγκᾶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουρ-
γείου τῶν Ναυτικῶν, συνεπῶς δυνάμεθα νὰ ἐκπέλωμεν νέαν ἐξέλιξιν τοῦ κλάδου

τούτου τῆς σιδηροβιομηχανίας, τοῦ ὁποῦ ἡ πρόοδος θὰ ἐξαρτηθῆ καὶ ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τῆς λοιπῆς βιομηχανίας ἣν ὁ κλάδος αὗτος πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ, καὶ τῆς ἐκ τῆς ἀναπτύξεως ταύτης δυνατότητος ἐξαγωγῆς τοιούτων προϊόντων εἰς ὁμοίους ἀγοράς.

Σήμερον τὸ κέντρον τῆς μηχανουργίας εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἀμερικὴν, Γερμανίαν, Ἀγγλίαν, Γαλλίαν, Ἰταλίαν. Οἱ τόποι αὗτοι καταργαζόμενοι, τὰ κατάλληλα μέταλλα κατασκευάζουν ἀπειρίαν εἰδῶν ἐξυπηρετούντων τὸν τεχνικὸν πολιτισμὸν τοῦ αἰῶνος μας.

Αἱ χώραι αὗται διὰ νὰ νὰ φθάσουν εἰς τὸ ὕψος αὐτὸ τῆς μηχανουργίας τῶν ἐχειράσθησαν ἐξέλξιν ἀρκετῶν γενεῶν καὶ συνεβάδισαν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῆν μὲ τὴν ἄλλην αὐτῶν βιομηχανικὴν ἀκμὴν, τὸν ἄλλον αὐτῶν τεχνικὸν πολιτισμὸν. Εὐρὸν δὲ εὐρὸν ἔδαφος καταναλώσεως ἐν ταῖς χώραις τῶν, οὕτως ὥστε ἐδραζόμενοι ἐπὶ τῆς καταναλώσεως αὐτῆς, ἠδυνήθησαν νὰ ἐξάγῃσι τὰ προϊόντα τῶν καὶ εἰς ἄλλας χώρας.

Τὰς μεγάλας χώρας αὐτὰς παρεκλούθησαν καὶ ἄλλαι μικρότεροι ἔθνη καὶ ὅπως ἡ Ἑλβετία καὶ τὸ Βέλγιον, ἡ Τσεχοσλοβακία, ἡ Οὐγγαρία, ἡ Λατβία αἰτίνας καὶ αὐταὶ προήχθησαν ὑπὸ ἀναλόγους συνθήκας.

Ἐν Ἑλλάδι εἶναι χίμαιρα νὰ φαντασθῶμεν ὅτι ἐντὸς μικροῦ χρόνου, θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀναπτύξωμεν σοβαρὰν μηχανουργίαν ἐνόσω δὲν προηγηθῆ αὐτῆς ἡ κατάρτησις καὶ ἡ παρασκευὴ τῶν ἀναγκαίων πρὸς τοῦτο στοιχείων, δηλαδὴ καταλλήλου τεχνικοῦ προσωπικοῦ ὄλων τῶν βαθμῶν, καὶ ἡ ἐπέκτασις τῆς ἤδη ὑφισταμένης βιομηχανίας ἣτις θὰ ἀποτελέσῃ τὸν πελάτην τῆς σιδηροβιομηχανίας.

Ἦδη αἱ νεώτεροι ἐγκαταστάσεις, τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀβιδουργείου καὶ καλυκοποιείου εἶναι μία σοβαρὰ ἀπαρχή, καὶ ἡ Σιβιτανίδειος Σχολὴ ἀφ' ἑτέρου παρασκευάζει κατάλληλον κατώτερον τεχνικὸν προσωπικόν.

Ἄλλο σκέλος τῆς σιδηροβιομηχανίας εἶναι ἡ παραγωγή σιδήρου ἐκ τῶν μεταλλευμάτων αὐτοῦ ἢτοι ἡ μεταλλουργία τοῦ σιδήρου.

Ἡ μεταλλουργία τοῦ σιδήρου ἀνεπτύχθη εἰς τὰς μεγάλας χώρας αἰτίνας εἶναι καὶ παραγωγὴ ἀνθρακος. Ὁ σίδηρος ἐκκαμινύεται εἰς ὑψικαμίνοισ, ἀπὸ μεταλλεύματα σιδήρου καὶ κόνι, κατὰ κανόνα χρειάζεται διὰ παραγωγὴν ἐνός τόνου σιδήρου ἴσον ποσὸν κόνι, διὰ τῶν δύο τούτων ὑλικῶν τροφοδοτεῖται ἐκ τῶν ἄνω ἡ κάμινοισ συνεχῶς καὶ κάτωθεν βέβηται ὁ χυτοσίδηρος δηλαδὴ σίδηρος περιέχων ἐν διαλύσει μέχρι 40)0 καὶ ἕως 50)0 ἀνθρακα. Ἡ περιεκτικότης αὐτῆ εἰς ἀνθρακα κάμνει τὸν σίδηρον εὐτηκτον, καὶ εὐθραστον χρησιμοποιοῦμεν διὰ ὀρισμένας χρήσεις.

Ἐκ τοῦ χυτοσίδηρου κατόπιν εἰς ἄλλας καμίνοισ ἀφαιρεῖται τὸ μέγιστον ποσὸν τοῦ περιεχομένου ἀνθρακος καὶ παράγεται ὁ χαλυβδοσίδηρος μὲ περιεκτικότητα μέχρι 1)2 0)0 ἀνθρακος. Ἀναμίξεις σιδήρου μὲ ἄλλα μέταλλα ἀποτελοῦν κατόπιν τὴν μεταλλουργίαν δι' ἧς παράγονται εὐγενεῖς χάλυβες καὶ ὅλη ἡ ποικιλία τῶν διαφορῶν αὐτῶν ποιότητων.

Ἡ πρώτη χώρα παραγωγῆς σιδήρου εἶναι ἡ Ἀμερικὴ. Ἐν Εὐρώπῃ πρὸ τοῦ πολέμου τοῦ 1914 ἡ Γερμανία κατέχουσα τὴν Ἀλσατίαν καὶ τὴν Λορένην εἶχε τὴν μεγαλύτεραν παραγωγὴν σιδήρου μετὰ τὸ 1918 ὅτε ἡ Γαλλία προσήρτησε τὰς ἐπαρχίας αὐτάς, καὶ ἡ προτεραιότης τῆς παραγωγῆς μετεβιβάσθη εἰς τὴν Γαλλίαν.

Ἡ Ἀγγλία ἐπίσης εὐρίσκεται εἰς τὴν κορυφὴν μεταξὺ τῶν σιδηροπαραγωγῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης.

Τὸ Βέλγιον καὶ Λουξεμβούργον ἔχουν ἀνεπτυγμένην σιδηροβιομηχανίαν καθὼς καὶ ἡ Ρωσία, ἡ Βοημία, ἡ Αὐστρία, ἡ Ἰσπανία, ἡ Σουηδία κλ. Ὅλαι αἱ προαναφερθεῖσαι χώραι ἔχουν παραγωγὴν μεγάλην καρβόνου τὸ ὁποῖον εἶναι ἀπαραίτητον πρὸς παραγωγὴν σιδήρου. Τὸ σιδηρομετάλλευμα τὸ ὁποῖον διαθέτουν αἱ ἄνω χώραι δὲν εἶναι ἐπιρρεπὲς νὰ τροφοδοτήσῃ τὴν σιδηρομεταλλουργίαν τῶν καὶ τὸ εἰσάγουν ἐκ τοῦ ἑξωτερικοῦ, ἡ Γερμανία εἰσάγει τοιοῦτον ὀριστῆς ποιότητος ἐκ Σουηδίας καὶ Ἰσπανίας καὶ ἄλλων χωρῶν. (Τὰ βροσστάσια Κροδπ ἔχουν ἐν Ἰσπανίᾳ ἰδιοκτησίαν μεταλλείων). Τοῦτο κάμνουν καὶ αἱ λοιπαὶ χώραι.

Ἡ ὑψικαμίνοισ ἀπαξ τεθεῖσαι ἐν λειτουργίᾳ ἐργάζεται συνεχῶς ἐπὶ ἔτη, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἔχη ἐξησφαλισμένας πρῶτας ὕλας ἀνθρακα καὶ μεταλλευμα. Συνήθως αἱ ἐπιχειρήσεις ἐκκαμινώσεως σιδήρου πρέπει νὰ ἔχουν ἐξησφαλισμένην ἀγορὰν μεταλλεύματος διὰ τρία ἔτη ἐν ὅσῳ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν ἔχουν ἐξησφαλισμένον τὸ ἀντίστοιχον κάρβιον.

Ἡ Ἰταλία μεγάλη χώρα, ἐλλείπει καρβόνου, δὲν ἔχει σιδηρομεταλλουργίαν δι' ὑψικαμίνοισ. Πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς εἰς σίδηρον προσέφυγεν εἰς τὴν ἐκκαμίνευσιν τῶν παλαιῶν σιδήρων τὰ ὅποια ἀγροάζει καὶ ἀπὸ ἄλλας χώρας ἀνατῆκει αὐτὰ καὶ παράγει χαλυβδοσίδηρον καὶ τὰς ἄλλας ποικιλίας αὐτοῦ. Δηλαδὴ ἀνέπτυξεν τὴν βιομηχανίαν τῆς ἐκ διαμέσου πρῶτης ὕλης ἐνόσω δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν ἀναπτύξῃ ἐπεξεργασομένη τὰς ἀρχικὰς πρῶτας ὕλας πρὸς τοῦτο. Ἦδη ἐν Ἰταλίᾳ ἡ μεταλλουργία τοῦ σιδήρου ἐξελίσσεται παράγεται δὲ σιδήρου κατὰ νεωτέρας μεθόδους καὶ ἐκ σιδηρομεταλλευμάτων.

Ἡ ἄνω κατάστασις δὲν ἠμπόδισεν τὴν Ἰταλίαν νὰ ἀναπτυχθῆ εἰς πρώτην μηχανουργικὴν χώραν καὶ νὰ παράγῃ ὀριστα προϊόντα ἐφάμιλλα ἄλλων προηγμένων χωρῶν. Ὅταν κατὰ τὸ 1910 ἐγκατέστησά τοιμεντοποιεῖον ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπιρρομηθεύθην ἀτμομηχανὰς καὶ λέβητας ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν ἐργοστάσιον Τότζι ἐν Λειάνο, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἔμεινα ὑπερρυχαριστημένους, διότι δὲν ὑστεροῦσαν ποσῶς ἀπὸ τὰς ἴσων φημισμένας μηχανὰς τοῦ Σουβίτσερ τῆς Ἑλβετίας.

Προκειμένου περὶ τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ δεκαπενταετίας καὶ πλέον ἐμελετήσαμεν μετ' ἄλλων συνεργατῶν καὶ ὑπεστηρίξαμεν τὴν ἰδρυσιν μεταλλουργίας ἐξ ἀπορριμάτων σιδήρου δηλαδὴ ἀπαρχὴν σιδηρομεταλλουργίας κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς Ἰταλίας, φρονούντες ὅτι ἐκεῖθεν πρέπει νὰ ὀρχίσῃ ἡ μεταλλουργία αὐτῆ, ἵνα ἐξελικτικῶς προχωροῦσα φθάσῃ εἰς παραγωγὴν σιδήρου ἐκ μεταλλεύματος. Ἡ προσπάθεια ἐκείνη δὲν ἐφθασεν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν διότι εἶχαν ἀνάγκην ἐν τῇ ἀπαρχῇ τῆς ὀρισμένης συναντιλήψεως τοῦ κράτους ἡ ὁποία ἐνόσω δὲν ὑπῆρχε μᾶς ἠνάγκασεν νὰ παραιτηθῶμεν τῆς προσπάθειας ἐκείνης.

Ἦδη ὑπάρχει ἐν Ἑλλάδι νεωστὶ ἰδρυθεῖσα ἐπιχειρήσις, ἡ ἑλληνικὴ μεταλλουργία διευθυνομένη ὑπὸ τοῦ κ. Παπανικολάου ἣτις ἐκ παλαιοσιδήρων ἐκκαμινύει σίδηρον εἰς κάμινον συστήματος Σίμενς—Μάρτιν καὶ οὕτω ἔχουμεν τὴν ἀπαρχὴν τῆς σιδηρομεταλλουργίας ἐν τῇ χώρᾳ μας. Ἡ ἑλληνικὴ μεταλλουργία μὲ τοὺς διευθύνοντας αὐτὴν εἶναι ἀξιοὶ ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς βιομηχανίας αὐτῆς.

Κατὰ πόσον ἡ Ἑλλὰς θὰ δυνηθῆ ἐν τῷ μέλλοντι νὰ ἀναπτύξῃ μεταλλουργίαν χρησιμοποιοῦσα ὡς πρώτην ὕλην μεταλλεύματα, τοῦτο εἰς τὸ προσεχὲς μέλλον τὸ βλέπομεν ἀδύνατον. Ἡ Ἑλλὰς καταναλίσκει ἐτησίως περὶ τοὺς 120 χιλιάδας τόν-

νους σιδήρου πάσης φύσεως εκ τούτων περίπου 30—35 χιλ. τόννοι είναι ράβδοι σιδηράι δι' οικοδομικήν χρῆσιν περί τὰς 25 χιλ. τόννοι είναι χυτοσίδηρος και τὸ υπόλοιπον λαμαρίναι και ἄλλα εἶδη, ἀν ἀποβλέψωμεν εἰς τὴν παραγωγὴν χυτοσίδηρου και σιδηρῶν ράβδων διότι τὰ ἄλλα εἶδη εἶναι διὰ καταναλωτικούς τεχνικούς λόγους δύσκολον νὰ παράξωμεν, ἔχομεν ποσὸν 60—70 χιλ. τόννους εἰησίως νὰ παράξωμεν εἰς μίαν ὑψικόμενον.

Συνήθως ὑψ. κάμινοι καλῆς ἀποδόσεως εἶναι ἑτησίας παραγωγῆς 150 χιλ. τόννων περίπου ἐπομένως θὰ εἴχομεν διπλασίαν παραγωγὴν τῆς ἀναγκαιούσης εἰς ἡμᾶς, χωρὶς νὰ λογαριάσωμεν τὴν ἔλλειψιν καρβουνίου, και ἴσως και εἰς ποσὸν ἕπαρκος καταλλήλου μεταλλεύματος πρὸς τοῦτο.

Ἐν Τουρκίᾳ ἤδη κατ' Ἀγγλικῆς ἐπιχειρήσεως ἐγκαθίσταται, μεταλλουργία σιδήρου μὲ βάσιν τὰ ἀνθρακορυχία τῆς Ποντοηρακλίας. Φρονῶ δτι ἐπὶ τοῦ παρόντος θὰ ἦτο δυνατόν και ἐνόσω πολιτικῶς εἴμεθα σύμμαχοι τῆς Τουρκίας νὰ ἀγοράζωμεν ἐκείθεν τὴν πρώτην μαζ. ὕλην εἰς χυτοσίδηρον, συμβλλόμενοι μετὰ τῆς φίλης χώρας και νὰ κατεργαζόμεθα τοῦτον εἰς τὰς λοιπὰς ποικιλίας σιδήρου τῶν ὁποίων ἔχομεν ἀνάγκην. Τοῦτο θὰ μᾶς ἦτο οἰκονομικώτερον καθόσον ἀντὶ νὰ μεταφέρωμεν τὸ κάρβουνον και ἐν μέρει μετάλλευμα, θὰ εἴχομεν νὰ μεταφέρωμεν μόνον τὸν χυτοσίδηρον ὅστις ἀποτελεῖ ὀλιγώτερον τοῦ τρίτου εἰς βάρους τῶν πρώτων ὕλων ἐξ ὧν παράγεται.

Ἐκ πάντων τῶν εἰς τὰ προηγούμενα μαθήματα και κατὰ τὸ παρὸν μάθημα λεχθέντων ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα, δτι πρὸ τῶν βαλκανικῶν πολέμων δὲν ἠδύνατο ἡ Ἑλλάς νὰ ἀναπτύξῃ βιομηχανίαν ἀποδίδουσαν εὐθυσὴν ἐγχώρια προϊόντα ὅπως σήμερον ἀνέπτυξεν.

Ἡ εὐρεία ἐδαφικὴ ἐπέκτασις μετὰ τοὺς βαλκανικούς πολέμους και συννεπῶς ἡ αὐξήσις τοῦ κτηνθυσμοῦ, ἡ διὰ τοῦ ἐν διασπορᾷ ἑλληνισμοῦ διὰ τῆς ναυτιλίας και διὰ τῆς ἀναπτύξεως και βελτιώσεως τῆς καλλιεργείας τῆς γῆς, αὐξήσις τοῦ πλούτου τῆς χώρας, και ἡ ἐκ τούτου ὑψώσις τοῦ ἐπιπέδου τῆς διαβιώσεως τῶν κατοίκων ἐδημιούργησαν συνθήκας αἰτίας προήγαγον τὴν ἀνάπτυξιν και ἴδρυσιν βιομηχανικῶν αἰτίας συνεισφέρουσαν εἰς τὴν ἐπὶ πλεον προσκτησιν πλούτου. Οὕτω ἡ χώρα συνεχῶς θὰ ἀναπτύσσεται ἐκπολιτιστικῶς.

Τὴν Ἑλλάδα ἔχουσαν πληθυσμὸν εὐφυῆ και ἐργατικὸν περιστοιχίζουσαν χωρὶς μὴ ἱκανοὶ νὰ ἀναπτυχθῶν ταχέως βιομηχανικῶς και δύνανται νὰ καταστοῦν ἀγορὰ καταναλώσεως τῶν βιομηχανικῶν μας προϊόντων.

Ἡ Ἑλληνικὴ βιομηχανία δὲν πρέπει νὰ στηριχθῇ ἐπὶ ἐσφαλμένων βάσεων.

Θὰ ἀποφύγωμεν δὲ τὰ σφάλματα ἐὰν συντελέσωμεν εἰς τὸ νὰ παραδωχθῶν ἀπολύτως αἱ ἀρμόδιοι δημόσιαι ὑπηρεσίαι δτι δὲν ἐπιτρέπεται ἡ διαίρεσις τῶν βιομηχανικῶν εἰς βιωσίμους και μὴ βιωσίμους.

Οἱ δύο οὗτοι ἔροι δέον νὰ ἀποσκορακισθῶν. Βιομηχανίαν τὴν ὁποίαν δὲν ἠδύναμεθα νὰ ἰδρύσωμεν και νὰ ἀναπτύξωμεν πρὸ τοῦ 1912 ἀναπτύξαμεν μεταγενεστέρως ὅταν αἱ συνθήκαι ἐπέτρεψαν τοῦτο, οὕτω και βιομηχανίαν τὴν ὁποίαν δὲν δυνάμεθα νὰ προαγάγωμεν σήμερον θὰ δυνηθῶμεν εἰς τὸ μέλλον. Ἐπίσης ὁ ὅρος τῆς κατεργασίας πρώτων ὕλων παραγομένων ἐν τῇ χώρᾳ και πρώτων ὕλων ἐξωθεν εἰσαγομένων, δέον ἐπίσης νὰ ἀποσκορακισθῶσιν.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ὅπως και εἰς πᾶσαν προηγμένην χώραν ἡ κλωστικὴ βιομηχανία βάμβακος και ἑρίου προίγονται και εὐδοκίμουσαν εἰς μεγάλας και πλουτοπαραγωγικὰς βιομηχανίας χωρὶς αἱ χώραι αὗται νὰ διαθέτουν οὔτε ὀκτὸν ἐγχωρίου βάμβακος ἢ ἑρίου.

Ἡ Ἑλβετία ἐστερημένη ἀνθρακος ἀνέπτυξεν βιομηχανίαν ἧτις τὴν κατέστησεν πλουσιώτατην.

Ἡ Ἑλλάς φυσικὸν εἶναι νὰ ἐπεξεργασθῇ πρῶτον τὰς πρώτας ὕλας τῆς και νὰ ἐξάγῃ αὐτὰς οὐχὶ ἀκατεργάστους ἀλλ' ὡς τελικὰ προϊόντα.

Ἀκατέργαστα προϊόντα μόνον οἱ μὴ ἀνεπτυγμένοι λαοὶ ἐξάγουσαν.

Ἡ κτεργασία πρώτων ὕλων ἐξωθεν ἐρχομένων προκαλεῖ και τὴν ἐν τῷ τόπῳ παραγωγὴν τοιούτων.

Ἡ Ἑλληνικὴ ὑφαντουργία ὡς εἶπομεν και εἰς προηγούμενον μάθημα εἰσάγουσα τυποποιημένου βάμβακος (Ἀμερικῆς Αἰγύπτου-Ἰνδιῶν) και κατεργαζομένη τούτου, κατέστησεν ἀναγκαίαν τοῦ ἐγχωρίου βάμβακος τὴν παραγωγὴν και καλητέρευσιν, και ἤδη οὕτως τείνει εἰς τὸ νὰ τυποποιηθῇ.

Ἡ βιομηχανικὴ πρόοδος τῆς Ἑλλάδος ἐπροκάλεσεν τὴν ἀνάπτυξιν ἑριουργίας χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἕλπις νὰ παράξῃ τὸ ἀναγκαῖον αὐτῇ ἑριον τοῦ ὁποίου εἰς ὁρισμένας ποιότητας ἡ παραγωγή εἶναι προνόμιον ὁρισμένων χωρῶν ἐξ ὧν προμηθεύονται τοιούτων και αἱ ἔχουσαι προηγμένην ἑριουργίαν χωρὶς, ἐν τούτοις ἐβελτίωσαν τὴν παραγωγὴν τοῦ ἐντοπίου ἑρίου και κατεργάζεται οὖν τῷ εἰσαγομένῳ και ὄλην τὴν ἐγχωρίαν παραγωγὴν.

Ἡ καλητέρευσις τῆς παραγωγῆς και ἐπεξεργασίας τοῦ ἐγχωρίου ἐλαίου προσέκαλεσεν τὴν ἴδρυσιν ραφινερῶν δ' αὐτῶν ὁπῶν προήχθη ἡ ἐπεξεργασία τοῦ βαμβακλαίου, τὸ ὁποῖον συνοδεύει τὴν παραγωγὴν τοῦ βάμβακος, και ἐλαφρύνει τὸ κόστος αὐτῆς, ἀλλὰ ἔδωκε και ἐν ἄλλο πολύτιμον προϊόν τὴν βαμβακόπηταν πολύτιμον τροφήν διὰ τὴν κτηνοτροφίαν. Ἡ βιομηχανία μιᾶς χώρας οὐδαμῶς πρέπει νὰ πεσεῖται ἐκ τῆς ἀνάγκης ὅπως εἰσάγῃ ἐκατεργάστους πρώτας ξένας ὕλας. Κατεργαζομένη ταύτας δίδει ἐργασίαν εἰς τὸν πληθυσμὸν τῆς και αὐξάνει τὸν πλοῦτον ἐκ τῆς ἀξίας τὴν ὁποίαν τοὺς προσθέτει, εἰσάγει δὲ και συνάλλαγμα ἐπανεξάγουσα αὐτὰς κατηγορασμένας, ἀλλὰ δίδει και τὸ μέτρον τῆς βαθμίδος τοῦ πολιτισμοῦ εἰς ἐν εὐρίσκειται.

Οὕτω δυνάμεθα νὰ λέγωμεν δτι τὸ βιώσιμον ἢ μὴ βιώσιμον ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐν τῷ τόπῳ ὑπάρξεως ἢ ἀνυπαρξίας πρώτων ὕλων.

Ὅσακις ἐκπρόσωποι τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν συνέπεσαν νὰ λάβουν μέρος εἰς σχετικὰς συζητήσεις τοῦ Συνδέσμου τῶν Βιομηχανικῶν καίτοι ἦλθον μὲ ἀντιλήψεις ἀντιθέτους, πάντοτε ἐπέβησαν πρὸς τὴν ὁρθὴν ἀντιλήψιν δτι τὸ βιώσιμον ἢ μὴ βιώσιμον μιᾶς βιομηχανίας δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ἐν τῷ τόπῳ ὕλων ἀλλ' ἐκ τῶν συνθηκῶν ὑπ' αἷ, αὕτη ἰδρύεται και διευθύνεται.

Μεταξὺ αὐτῶν τῶν συνθηκῶν εἶναι ἡ ἐξέυρεσις τῆς καταλλήλου στιγμῆς πρὸς ἴδρυσιν μιᾶς βιομηχανίας.

Ἄλλο ἐκτὸς τῶν γενικῶν συνθηκῶν τὴν πρωτοβουλίαν διὰ ἴδρυσιν και προαγωγὴν μιᾶς βιομηχανίας ἔχει ὁ ἐπιχειρηματίας ὅστις ἐφ' ὅσον αὐτὸς ἐπιχειρῶν διεκινδυνεύει κεφάλαια και ἐργασίαν εἶναι εἰς θέσιν νὰ κολίη ἐν μιᾷ βιομηχανίᾳ ἰδουμένη δύνανται νὰ ζήσῃ. Οὕτως πάντοτε δὲν ἐπιτυγχάνει. Ἡ ἱκανότης τοῦ ἐπιχειρηματίου και ἡ εἰδικότης τοῦ συντελοῦν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν μιᾶς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως. Ποσάκις δὲν εἶδομεν τοῦ αὐτοῦ εἶδους βιομηχανία; και ὑπὸ τῆς αὐτῆς συνθήκας ἐγκατασταθείσας, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἄλλου ἐπιχειρηματίου νὰ προάγονται και ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ βῆττα νὰ ναυαγοῦν;

Ἡ ἱκανότης και εἰδικότης τοῦ ἐπιχειρηματίου εἶναι βλακὴ προϋπόθεσις τῆς ἐπιτυχίας.

Παραδείγματος χάριν μιᾶς ἐπιχειρήσεως τσιμεντοποιίας δὲν θὰ ἦτο δυνατόν

νά καταστή βιώσιμος εάν ὁ ἰδρυτής τῆς παρίδει λόγου χάριν τὰ τοπικὰς συνθήκας καὶ ἐγκαταστήσει τὴν ἐπιχείρησιν εἰς μέση κλίματα μακρὰν συγκοινωνιῶν. Παράγουσα αὕτη ἐκ τῆς φύσεως τῆς μεγάλης ποσότητος καὶ εὐθηνὰ προϊόντα θά ναυαγήσει λόγω μεγάλων μεταφορικῶν ἐπιβαρύνσεων.

Τὰ μέγιστα ἐπίσης συμβόλλει καὶ τὸ προσωπικὸν τοῦ ὁποίου ἡ ἐκλογή καὶ πάλιν ἀπόκειται εἰς τὸν διευθύνοντα. "Ὅταν πρὸ 15ετίας ἐμελετήσαμεν μετὰ συνεργατῶν τὴν Ἱδρυσιν ἐνταῦθα χοληβδουργείῳ διὰ τῆς ἀνατήξεως παλαιοσιδηρῶν εἰς κόκκινον Σίμεντ— Μάρτιν γατ' ἄρχας θὰ προσλαμβάναμεν ἐργάτας ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ μέχρις ὅτου δυνηθῶμεν νὰ καταρτίσωμεν ἐντοπίους ἐργάτας βλάγοντες τοὺς καταλληλοτέρους καὶ ρωμαλεωτέρους ἐκ τῶν ἤδη ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν μας ἐργαστασίων, ὁλλὰ ἵνα κατὰσκήσαμεν αὐτοὺς τοιούτους προεβλέψαμεν, οὐχὶ αὐξήσιν τῶν ἀποδοχῶν των ἵνα διατιῶνται καλῶς ἀλλὰ παροχὴν εἰς αὐτοὺς σιτισίου ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως ἵνα σωματικῶς ἰσχυροὶ δύνανται νὰ ἐκτελοῦσιν τὴν σκληρὰν ἐργασίαν ἣτις ἀπαιτεῖται εἰς τοιούτας βιομηχανίας.

Σὰς ἀνοψέσω ταῦτα διότι εἰς πολλὰς περιπτώσεις ὁ ἐπιχειρηματίας δέον τὰ πάντα νὰ προβλέπῃ δι' ὅλα νὰ μεριμνᾷ, παρ' ὅλα ταῦτα δὲν ἀποκλείεται ὅσον καλοὶ καὶ ἂν ἴγιναν οἱ ὑπολογισμοὶ νὰ ἀποτύχῃ μία ἐπιχείρησις. "Ὅπως ἐπίσης εἶναι πιθανὸν αἱ ἀπαρχαὶ μιᾶς ἐπιχειρήσεως νὰ εἶναι ζημίαι, ἴσως καὶ καταστροφῆ, καὶ ἄλλοι συνεχίζοντες τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν νὰ ἐπιτύχουν. "Ἐχομεν τὸ παράδειγμα τοῦ Κεραμικοῦ. Ἰὸν Ἱδρυσαν οἱ ἀείμνηστοὶ Κανελοπούλου καὶ Οἰκονομίδης. Ὑπὸ τὴν πρώτην διεύθυνσιν ἐναυάγησεν. Κατόπιν ἀρκατοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀνέλιβεν τὴν διεύθυνσιν ὁ κ. Δαρίγος, οὗτος κατώρθωσεν διὰ τῆς ἐργατικότητος του καὶ ἐπιμονῆς του, καὶ μετὰ τὴν οικονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Κανελλοπούλου νὰ τὸν προαγάγῃ καὶ νὰ τὸν καταστήσῃ, βιομηχανίαν ἀνθοῦσαν ἣτις περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὸν τόπον. Ἐπομένως οὐχὶ αἱ γηγενεῖς πρῶται ὕλαι οὔτε ἡ πρόβλεψις περὶ βιωσίμου ἢ μὴ βιωσίμου ἀποτελοῦσιν τὰς βάσεις τῆς ἐπιτυχίας τῶν βιομηχανιῶν ἀλλὰ ἡ νοημοσύνη ἢ ἐργατικότης ἢ ἐπιμονὴ καὶ ὑπομονὴ εἶναι τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα συνυπάρχοντα εἰς τοὺς ἀσχολουμένους εἰς τὴν Βιομηχανίαν καθιστοῦνπολλάκις τὰς προβλεπομένας μὴ βιωσίμους, βιωσίμους βιομηχανίας.

Εἰς τὸ ἐπόμενον μᾶθημα θὰ ἐξετάσωμεν τὸ δεύτερον στοιχεῖον : τὸ προσωπικόν.

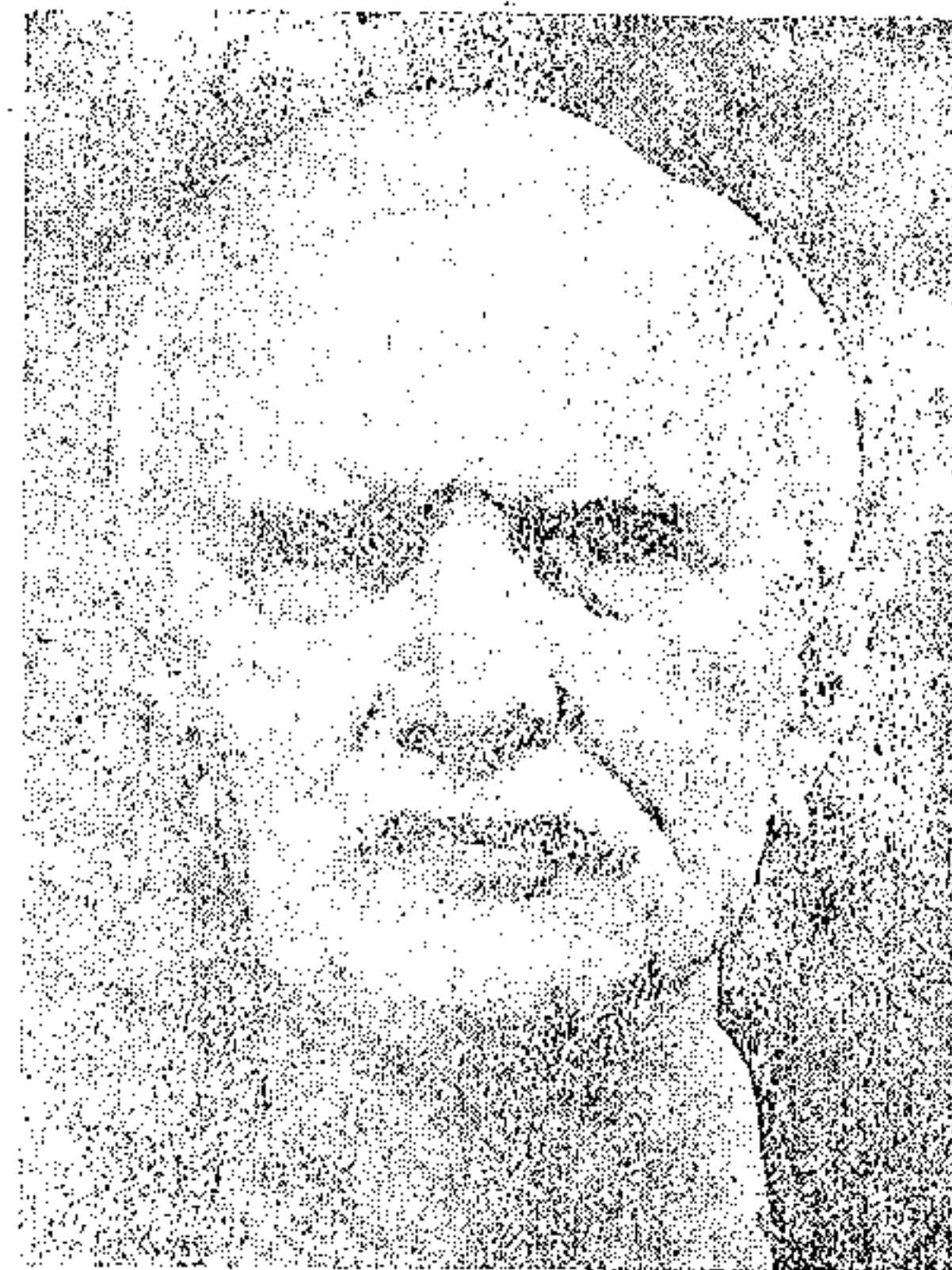
ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΔΑΪΡΠΦΕΛΤ

«ΟΙΟΝ ΠΕΝΘΟΣ ΑΧΑΙΓΔΑ ΓΑΙΑΝ ΙΚΑΝΕΙ!»

Πράγματι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου τῆς Γερμανίας ἀρχαιολόγου, τοῦ μεγίστου δὲ τοῦ παρόντος, Ἰωσῆ καὶ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, βαρὺ πένθος ἐκάλυψεν ὁλόκληρον τὸν πνευματικὸν κόσμον, ἰδιαίτατα δὲ τὴν ἱερὰν ταύτην γῆν,

ἣτις ὑπῆρξεν ἡ δευτέρα πατρίς του, διότι εἰς ταύτην διήλθε τὸ πλεῖστον τῆς ζωῆς του καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ἀφιέρωσεν ὅλον τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν του!

Διὰ τὸν Δαϊρπφελτ ἡ ἱστορία θ' ἀφιέρωσεν τόμους ὁλοκλήρους, διότι εἶναι τεράστιον τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον συνετέλεσεν ὁ δαιμόνιος οὗτος ἐπιστήμων. Ὁλόκληρον δὲ τὸ ἔργον του περιλαμβάνεται εἰς τὴν πατρίδα μας, τὴν ὁποίαν ὁ μεγάλωνος ἀρχαιολόγος ἐξηρεύνησεν ὅσον οὐδαὶς ἄλλος τῆς ἡμετέρας ἐπιστήμης: μύστης. Δὲν ἐπάρχει μνημεῖον τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον ὁ Δαϊρπφελτ νὰ μὴ ἐμελέτησεν καὶ ἠρμήνευσεν, ὡς αὐτὸς μετὰ τὸν φωτεινὸν του νοῦν ἀν-

τελαμβάνετο. Διὰ τοῦτο καὶ διὰ πλεῖστα μνημεῖα, ὡς διὰ τὸν Παρθενῶνα, τὸ Ἐρέχθειον, τὰ Προπύλαια, τὸ Ἡραῖον τὰς Ὀλυμπίας, τὴν Ἐννεάκρουνον, τὸ Θησεῖον, ὡς καὶ διὰ τὴν Τροίαν, τὴν Ἰθάκην καὶ πολυπληθῆ ἄλλα, εἶχεν ἰδίαν γνώσιν, ἃς ὑπεστήριξε μετὰ φανατισμοῦ καὶ μετὰ τῆς ἐνθέου ἐκείνης θέσεως καὶ εὐφροδίας, ἣτις τὸν ἐχαοακτήριζεν. Ἀκόμη καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ὑπερογδοηκοντοῦτης ἤδη, παρηκολούθει, ὅσον οὐδαὶς ἄλλος, ἡμέτερος ἢ ἄλλοδαπός, ἀρχαιολόγος, τὰς ἐν τῇ Ἀγορᾷ τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν

ἀνασκαφὰς τῶν Ἀμερικανῶν καὶ διεφώνει εἰς πλείστα σημεῖα πρὸς αὐτούς, κέρυσι δὲ ἀκόμη ἐξέδωκεν ὀγκώδη τόμον ἐπ' αὐτῶν, μετὰ ἀκαταμαχῆτων ἐπιχειρημάτων ὑποστηρίζων τὴν γνώμην του περὶ τῆς Βασιλείου καὶ Ποικίλης Στοᾶς, περὶ τῆς Ἐννεακρούνου, περὶ τοῦ τάφου τοῦ Θησέως καὶ πολλῶν ἄλλων σημείων τοῦ ἀνθοκαφέντος χώρου, ἅτινα ὁ Δαϊρπφελτ ἠρομήνευσεν ὅλως διαφύρως ἀπὸ τοὺς ἐνεργοῦντας τὰς ἀνασκαφὰς σοφοὺς συναδέλφους του.

Ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ εἶχον τὴν εὐτυχίαν νὰ συνδεθῶ μετὰ τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρὸς ἀπὸ νεανικῆς ἡλικίας, μόλις ἐπιστρέψας ἐκ Γερμανίας, καὶ οὕτω ἐκ μίαν πενηνταετίαν ὀλόκληρον διαρκῶς εὐρισκόμην εἰς στενωπότην μετ' αὐτοῦ πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν, διὰ τοῦτο ὑπὲρ πάντα ἄλλον, τόλμῳ νὰ εἶπω γνωρίζω καὶ ἐκτιμῶ τὸ κολοσσιαῖον αὐτοῦ ἔργον, ὡς καὶ τὰς σκέψεις καὶ ἰδέαι του περὶ πάντων τῶν ἀρχαιολογικῶν ζητημάτων, ἅτινα διαρκῶς μοὶ ἀνέπτυσσε, θεωρῶν με ὡς τὸν πιστότατον καὶ θερμότατον θιασώτην καὶ θαυμαστήν του. Καὶ ὄντως, καθ' ὅλον τὸν βίον μου δὲν ἔπαυσα καὶ εἰς τὰ βιβλία μου καὶ εἰς πλείστα ἄρθρα καὶ μελέτας, ὡς καὶ διὰ ζώσης φωνῆς, οὐχὶ μόνον ἑλληνιστί, ἀλλὰ καὶ εἰς ξένας γλώσσας, νὰ ὑπεραμύνωμαι τῶν θεωριῶν τοῦ Δαϊρπφελτ καὶ νὰ πλέκω τὸ ἐγκώμιον τοῦ μεγάλου τούτου συναδέλφου μου καὶ διδασκάλου. Μόνον εἰς τὸ ζήτημα τῆς Ἰθάκης εἶχον πάντοτε ἐπιφυλάξεις, ἀν καὶ ἀνεγνώριζον τὴν ὑπέροχον ἐργασίαν, ἣν συνετέλεσεν ἐν Λευκάδι καὶ ἦις ἀποτελεῖ ἐν περιπλέον τρόποιον τοῦ ἀθανάτου ἀνασκαφέως της.

Τὸ ὄνομα τοῦ Δαϊρπφελτ θὰ μείνη εἰς αἰὲς συνηγμένον μετὰ τὰ φθιτὰ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος μνημεῖα, τοῦτο δὲ νομίζω ὅτι εἶναι ὁ τιμαλφέστερος φωτοστέφανος τῆς ζωῆς του!

ΑΛΕΞ. Θ. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ

Π Ρ Ω Τ Ο Μ Α Γ Ι Α

Πρωτομαγιά ! φωνάζουν
Τριγύρω τὰ πουλιά.
Πρωτομαγιά ! γιορτάζουν
Καὶ τ' ἄψυχα κλαδιά.

Πρωτομαγιά στὴν Φύσιν
Στὸν φωτεινὸν καιρὸν,
Πρωτομαγιά στὴ βροσί
Ποὺ τρέχει τὸ νερό.

Πρωτομαγιά κρυμμένη
Στὰ στήθη μυστικά,
Πρωτομαγιά βγαλμένη
Ἀπὸ χεῖλη ἀγγελικά.

Ἀκούω, ἀκούω τοὺς στίχους
Ἐνὸς καιροῦ παλαιοῦ,
Ἀκούω, ἀκούω τοὺς ἤχους
Τοῦ γέρικου βιολιοῦ.

Ἡ μνήμη με ξυπνάει
— Δροσιά μου καὶ καῦμός —
Φεύγει ἡ χαρά μου, πάει
Κι' ἀπόμεινε ὁ χαμός.

Κ. Μ. ΓΕΡΗΝΙΟΣ

ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΖΩΗΝ

Στὸ ριζοβοῦνι στόλισμα
Μικρὸ ἀπαλὸ χερσάδι
Μιὰ γεικονιά χαρμόσυνη
Στὸ σκοτεινὸ λαγκάδι.

Λουλούδια χάριμα τῶν ματιῶν
Καὶ μ' ἄρωμα γεμάτα
Καὶ χελιδόνια μέσ' στὸ φῶς
Ξαφτέρυγα σπαθῶτα.

Στὴν γλόην τὴν παρθενικήν,
Ποῦ τὴν χαρὰν χαρίζει,
Σὰν τί ναι αὐτὸ τὸ ἄσχημο
Ποῦ ξαπλωτὰ μαυρίζει ;

Τενεκεδένιο ἀπόκομμα,
Μὲ τὴ σκουριά λωμένε,
Ποῦ ἀπ' τὴν μανίαν τῆς βροχῆς
Εἶν' κατατρουπημένο.

Καὶ νά, ἀπὸ κάθε τρύκα του
Τὸ πράσινον προβάλλει,
Μέσ' στὴ σκουριά τοῦ τενεκεῖ
κάθε λουλοῦδι θάλλει.

Τί τάχατε, σοῦ φαίνεται
Παραξενιά μεγάλη ;
Αὐτὴ ναι ἢ ὄψις τῆς ζωῆς
Ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη.

K. M. ΓΕΡΗΝΙΟΣ

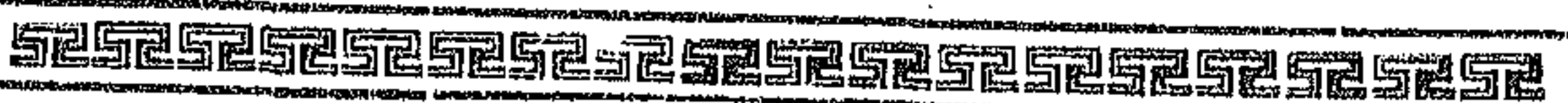
ΔΙΑΤΙ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ Η ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ;

(Μελέτη τοῦ κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α. ΠΕΤΡΑΚΑΚΟΥ
ἑταίρου τῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Βερολίνου
προσηχομένης Ἀκαδημίας τοῦ Τύπου, ὡς Ἐπιστήμης.)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ.— Ἐνέχει ἡ δημοσιογραφία ἐν ἑαυτῇ ὅλην ἐπιστημανικὴν φύσεως, ὥστε ἡ οικονομικὴ σύνδεσις νὰ ἀποβαίῃ τελευφόρος; Ὡς σήμερον δὲν ἀνεφάνη μεθοδικὴ περὶ τοῦ τύπου ἐργασία. Ἡρευνήθη μόνον ἡ ἱστορία του καὶ ἡ ἀφορῶσα αὐτὸν νομοθεσία. Ἀλλὰ ἡ ἐπίδρασις τοῦ τύπου εἶναι μεγάλη δύναμις. Δι' αὐτὸ κατέστη οὗτος παράρτημα διαφόρων ἐπιστημῶν, τῆς ἱστορίας, τῆς λογοτεχνίας, τῶν νημικῶν, τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν. Ἀλλ' ἡ ἐφεύρεσις, ὡς ὄργανισμός, ἔχει μηχανισμόν αὐτοτελεῖ, ἔχοντα πάμπολλας σχέσεις μὲ τὴν κοινωνίαν. Ὁ Schiözer, καθηγητῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Γοττίνης (1735--1819) κατέχων ἕδραν πολιτικῆς ἱστορίας, ἐδίδασκε κατὰ τρόπον διαφωτίζοντα ἱστορικῶς, γεωγραφικῶς καὶ πολιτικῶς τὰ ἀγγελλόμενα ὑπὸ τῶν ἐφημερίδων γεγονότα, διὰ τὰ παράσχη οὕτω εἰς τοὺς σπουδαστὰς βλῶν τῶν Σχολῶν γενικὰς πολιτικὰς γνώσεις. Μετὰ ἕνα ὀλόκληρον αἰῶνα οὐδεμία παρομοία διδακτικὴ προσπάθεια ἐσημειώθη, παρ' ὅλην τὴν κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα ἐξέλιξιν τοῦ τύπου. Μόλις τὸ 1891 ὁ καθηγητῆς Bücherl ἀρχίζει ἐν Βασιλείᾳ καὶ μετὰ ἔτος ἐν Λειψία παραδόσεις περὶ τῆς ἱστορίας τοῦ ὄργανισμοῦ καὶ τῆς τεχνικῆς τῶν ἐφημερίδων. Τῇ προτάσει του εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Λειψίας αἱ περὶ τύπου παραδόσεις κατενεμήθησαν εἰς παραδόσεις περὶ τῆς πολιτικῆς δημοσιογραφίας, τῆς ἐμπορικῆς τοιαύτης καὶ εἰς παραδόσεις περὶ τῆς ἐπιφυλλίδος. Αἱ εὐγενέστεραι τῶν σχετικῶν προσπαθειῶν καταβάλλονται ἤδη ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ. Εἰς τὰ Ἀμερικανικὰ Πανεπιστήμια ἡ σπουδὴ τῆς δημοσιογραφίας διαγράφεται ἐντὸς τριετίας. Ἐν Παρισίοις καὶ Βερολίνῳ ὑπάρχουν αὐτοτελεῖς δημοσιογραφικαὶ σχολαί. Ἡ τοιαύτη ἀκαδημαϊκὴ πολιτογράφησις τῆς δημοσιογραφίας ἔχει μείζονα σημασίαν μᾶς ἀπλῆς μορφώσεως τῶν δημοσιογράφων, δεδομένου μάλιστα ὅτι ἐν τῇ ἱστορικῇ ἐπιστῆμῃ ἡ ἐφημερίς καταλαμβάνει σήμερον ὡς πηγὴ θέσιν πολὺ ὑπεριέραν τοῦ παρελθόντος.)

Ὡς ἀντεκείμενον τῆς ἱστορικῆς ἐρεῦνης ὁ τύπος ἐλαχίστης συμπτωματικῆς καὶ τοπικῆς μᾶλλον ἔτυχεν ἐπεξεργασίας, παρ' ὅλην τὴν ἐξαιρετικὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἐπὶ τῶν πνευματικῶν, πολιτικῶν, καὶ οικονομολογικῶν συνθηκῶν ἠσκήσεν. Ἡ ἱστορία φευγαλέας γραμμῆς ἔχει ἀφιέρωσις εἰς τὴν δημοσιογραφίαν.

Ἡ ἱστορία τῆς λογοτεχνίας μόλις ἀρχίζει ἐκτιμῶσα προσηκόντως τὴν συνεργασίαν τοῦ τύπου. Ὁ ἐπιφανὴς συγγραφεὺς Φρειδερίκος

Κummer είναι ο πρώτος, όστις εις τήν Ιστορίαν τής γερμανικής λογοτεχνίας τοῦ 19ου αἰῶνος συμπεριλαμβάνει καί τήν δημοσιογραφίαν.

Εἶναι ἀκατανόητον λέγει—σελ. 158 ἐπ.—ότι ἐπί τόσον μακρόν χρόνον εἶχεν ἀφεθῆ ἀπαρατήρητος ἡ ἐπίδρασις τοῦ τύπου ἐπί τής Ιστορίας τής λογοτεχνίας. Τά οὐράνια τῶν ἰδεῶν καί τῶν ἐφευρέσεων καί τῶν ἀνακαλύψεων, ἐρωτήσεις καί ἰθύνουσαι σκέψεις, ὀφείλουσαν νά διέλθωσιν ἀπό τῆς εφημερίδας, διά τῶν ὁποίων θά διαδοθῶσι, θά μεταβληθῶσι, θά ἐνισχυθῶσιν ἢ καί θά ἀμφισβητηθῶσιν. Ἡ ἐφημερίς σήμερον ἀσκει τήν ἰσχυροτέραν ἐπίδρασιν, ἀπό ὅσας εἶδῆ ποτε ὁ κόσμος, εἰς τῆς πολιτικές, σοσιολογικές, καλλιτεχνικές καί οικονομολογικές σχέσεις· ἡ ἐφημερίς εἶναι τὸ μέγιστον καί ἀσύλληπτον ἀληθές ἀναγνωστήριον, τὸ ὁποῖον ἐπιδρᾷ ταύτοχρόνως ἐπὶ ἑκατοντάδων χιλιάδων.

Ἡ ἱστορία τής λογοτεχνίας ἠσχολήθη πλειότερον μὲ τὰ περιοδικὰ ἢ μὲ τὸν καθημερινὸν τύπον, οὕτως ὥστε ἡ ἔρευνα ἐπὶ τούτου νά εὕρισκεται ἀκόμη ἐπὶ παρθένου ἐδάφους.

Ἀλλὰ καί διὰ τήν ἐπιστήμην τοῦ δικαίου ἐνδείκνυται τὰ μέγιστα ἡ ἐπεξεργασία τοῦ τύπου ὡς ἰδιορρυθμίου φαινομένου. Δέν ἐξαντλεῖται βεβαίως τὸ ἐνδιαφέρον μὲ τὸ ζήτημα ποῦα χαρακτηρίζει ὡς ἀδικήματα τοῦ τύπου ἢ δικαιοσύνη.

Ἀπὸ τής ἀπόψεως ἰδίᾳ τοῦ θετικοῦ δικαίου ἐνδείκνυται μία αὐτοτελὴς ἔρευνα περὶ τῶν περὶ τύπου νόμων, περὶ τοῦ δικαίου τοῦ τύπου. Τὸ ἰδιορρυθμίων τῶν ἀδικημάτων τοῦ τύπου, ἡ φύσις τῶν ὁποίων ἀκόμη σήμερον ἀμφισβητεῖται, ἔχει ἀρκετοὺς ἐρευνητάς προσελκύσει. Τὰ προκαλούμενα ἐντεῦθεν προβλήματα εἰσχωροῦσι βαθέως εἰς τὸ Δημόσιον Δίκαιον καί εἰς τήν Πολιτικὴν, ὡς λ. χ τὸ μυστικὸν τής συντάξεως, τὸ ὁποῖον θέον νά ἐξομοιωθῆ πρὸς τὸ μυστικὸν τοῦ ἱατρικοῦ ἐπιγγέλματος.

Ἀλλὰ καί διὰ τήν **οἰκονομολογικὴν** σημασίαν τοῦ τύπου πενιχρότατα ὁμοίως εἴμεθα πληροφορημένοι. Τὰ πλειότερα συγγράμματα ἢ δὲν μνημονεύουσι καὶ τοῦ τύπου ἢ πενιχρότατα ὁμιλοῦσι περὶ αὐτοῦ. Καί ὁμοίως ἡ σημερινὴ δημοσιογραφικὴ ἐπιχείρησις, ὀργανουμένη μὲ κολοσιατὰ κεφάλαια, ἐπιβάλλεται πλέον ὡς ἀντικείμενον ἐρεύνης.

Ἐν βῆμα περαιτέρω καί φθάνομεν εἰς τὸ ἔδαφος τής **σοσιολογίας**, πρὸς κατανόησιν τής σημασίας ἣν κέκτηται διὰ τὸν κοινωνικὸν βίον ἡ ἐφημερίς καί πρὸς σπουδὴν τής πνευματικῆς ἐπιδράσεως μεταξὺ τύπου, ἀτόμου, πλήθους καί πρὸς κατανόησιν τής κοινῆς γνώμης ἐν ταῖς ἐξωτερικαῖς αὐτοῦ ἐκδηλώσεσιν.

Πρὸ τής ἰδιότητος ταύτης εἶναι ἐν δευτέρᾳ μοίρᾳ αἱ λογοτεχνικαὶ καί καλλιτεχνικαὶ τής ἐφημεριδογραφίας συνθέσεις· δύνανται αὗται νά ἐξετασθῶσιν ἐν τῷ φιλοσοφικῷ τμήματι καθ' ὃν λόγον ἡ ἱατροδικαστικὴ ἀνήκει εἰς τήν ἱατρικὴν ἐπιστήμην.

Τὸ δίκαιον τοῦ τύπου δύναται νά διδάσκειται ὑπὸ τοῦ ποινικολόγου ἢ ἱστορία ὑπὸ τοῦ ἱστορικοῦ. Τὸ Πανεπιστήμιον τής Ζυρίχης καθώρισε πρὸ ἐτῶν ἰδίᾳν ἔδραν, ὡς ἐν Κολωνίᾳ, διὰ τῆς παραδόσεις, τῆς σχετιζομένης πρὸς τὸ ἐμπορικὸν μέρος τής δημοσιογραφίας. Ὅπως δὲ συνέβη καί μὲ τήν ἔρευναν ἐπὶ τῶν ἀνωτόμων ἐταιρειῶν, τραπεζῶν κ.λ. τὸ αὐτὸ Πανεπιστήμιον ἐνεπιστεύθη εἰς **πρακτικῶν** τῆς τοιαύτης παραδόσεις.

Κατέστη ὁ τύπος τοῦ 20 αἰῶνος ἀσυγκρίτως πλούσιον πεδίον ἐπι-

στημονικῆς ἐρεύνης, ἡ ὁ τύπος τοῦ 18 αἰῶνος, τὸν ὁποῖον ἐν τοσοῦτῳ ὁ Schlözer ἐθεώρει καί αὐτὸν ἀξίον ἐπιστημονικῆς ἐπεξεργασίας. Ἐχομεν ἐντεῦθεν ἐν ἐπὶ πλέον αἷτιον ἵνα ἀπονεύωμεν εἰς τήν δημοσιογραφίαν πλήρες τὸ ἀκαδημαϊκὸν δικαίωμα.

Ἡ δημοσιογραφικὴ ἀσχολία εἶναι βιωτικὸν ἐπάγγελμα, ὅπως τὸ τοῦ ἱατροῦ, τοῦ δικηγόρου, τοῦ ἐφημερίου, τοῦ διδασκάλου, ἐξελιχθὲν ἰδίᾳ ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Οἱ ἐπαγγελματῖαι δημοσιογράφοι ἀριθμοῦνται κατὰ μυριάδας. Ἡ συλλογὴ τῶν πληροφοριῶν, ἡ ταχέια καί ἐπιμελεμένη κριτικὴ διαφώτισις, ἀξιοῦσι πνευματικὰς δυνάμεις, αἷτινες θέον νά ᾧσιν ἐξωπλισμένοι μὲ ἀπειρίαν γνώσεων.

Ἀπορρέει ἐπαναλαμβάνομεν ἐντεῦθεν ἐπιτακτικὴ ἢ ἀνάγκη τής **μορφώσεως** τῶν δημοσιογράφων. Ἐν Εὐρώπῃ παρατηρεῖται σταθερὰ ἡ αὐξήσις τῶν ἀκαδημαϊκῶν, τῶν προωρισμένων διὰ τὸ δημοσιογραφικὸν ἐπάγγελμα, ἐνῶ ἄλλων ἐπαγγελματιῶν ὁ ἀριθμὸς σημαντικῶς μειοῦται. Ἀκόμη καί εἰς τῆς μικροτέρας ἐφημερίδας εὕρισκομεν σήμερον ἄνδρας ἀκαδημαϊκῆς μορφώσεως.

Πρόθεν προέρχεται τοῦτο: Ἄν ἐμβαθύνωμεν εἰς τῆς πνευματικὰς τοῦ τύπου σχέσεις, βλέπομεν ὅτι λόγω τής φύσεως αὐτῆς ἡ δημοσιογραφία ἀπευθύνεται πρὸς τὸ **σύμπαν**. Περικλείει πᾶν ἀνθρώπινον ἐνδιαφέρον· οὐδὲν τὸ ἀνθρώπινον τῆ εἶναι ξένον, ἐξαιρέσει δὲ τῶν εἰδικῶν περιοδικῶν, δὲν ἀνέχεται ὁ τύπος τὴν εἰδίκευσιν. Ὅμοιᾳ μετὰ τῶν συμβάντων τῆς ἡμέρας ὁ τύπος παρέχει τῆς ἀντιλήψεις καί τῆς ἐντυπώσεως τής ἡμέρας· μετέχει ἐπομένως φιλοσοφικοῦ πνεύματος.

Διὰ τοῦτο θέον ἕκαστος συντάκτης νά εἶναι καί ὀλίγον φιλόσοφος, μὴ δικαιούμενος νά παραβλέπη ὅλας ἐκεῖνας τῆς πηγῆς, ἀφ' ὧν ἀντλεῖται τοῦ τύπου ἡ ὕλη. Ὅφειλε οὕτω νά διακρίνη τὴν ἀξίαν ἢ τὴν μηδαμινότητα καί πραγμάτων ξένων πρὸς τῆς ἰδίας αὐτοῦ σπουδῆς, οὕτω δὲ μόνον δύναται ἡ σύνταξις τοῦ φύλλου νά εἶναι ὑπὲρ τὰ πράγματα, ἀναγκαῖα προϋπάθεσις πάσης εὐδοκίμου συντακτικῆς δράσεως. Ἀτὸ τοῦ Πανεπιστημίου ἀποκομίζει ὁ συντάκτης, τὴν πνευματικὴν παιδείαν.

Ἡ παιδεία δὲ αὕτη πρέπει νά εἶναι ἐν συνειδήσει γενικωτάτη. Διὰ τῆς ἐπιφυλλίδας δὲν εἶναι βέβαια δύσκολον νά εὕρεθῶσι συντάκται Δυσχερέστατα εἶναι νά εὕρεθῶσιν ἐκεῖνοι, οἵτινες μετὰ γνώσεως, ἐπιτηδειότητος καί ἐπιβλήης δύνανται νά δευθύνωσιν ἐφημερίδας.

Κατηγορεῖται πολλάκις ὁ τύπος ὡς **ἐπιπόλεμος**. Ὅστις δὲ μὲς μετὰ προσοχῆς καί ἀνευ προκαταλήψεως παρακολουθεῖ τῆς πνευματικῆς διακυμάνσεως τής δημοσιογραφίας, δὲν εἶναι δυνατόν νά παραγνωρίσῃ ὅτι διαπνέεται ὑπὸ τής ζωηρᾶς ἐπιθυμίας ὅπως ἐμβαθύνῃ· δὲν πιέζει πλέον τὸν ἀναγνώστην διὰ τῶν ἰδίων κρίσεων, ἀλλὰ πλειότερον ἢ πρότερον τῷ προσφέρει τὴν ὕλην τῶν γεγονότων πρὸς ἰδίᾳς σκέψεις καί κρίσεις, εἰς βαθμὸν ὥστε νά ἐκτιμᾷ πολλάκις καί τῆς ἀντιθέτους ἀπόψεις. Ἡ ἐπιθυμία αὕτη πρὸς βαθύτεραν ἔρευναν ἐνισχύεται μεγάλως ὅταν ὁ τύπος καταστῆ ἐπιστημονικώτερος.

Ἡ ἐπιστῆμη δημιουργεῖ **εὐτυνευθῆσαν**. Μόνον ὅταν ὁ καθημερινὸς τύπος καί ἡ ἐπιστῆμη συζευχθῶσι, θά δυνήθωσιν οἱ δημοσιογράφοι νά γίνουν ὅ,τι ποθοῦσιν: οἱ διδάσκαλοι καί οἱ κήρυκες τής φυλῆς τῶν.

(Εἰς τὸ προσεχὲς ἢ συνέχεια ὡς καί περίληψις τῶν προηγουμένων).

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ - ΛΑΜΠΡΟΣ

Ἡθογραφία ὑπὸ Π. ΠΑΠΑΔΕΑ.

Ἐχει νυχτώσει τὸ καφενοδάκι τοῦ χωριοῦ, πού εἶναι μαζί καὶ ταβέρνα καὶ μπαρμπαλικο, εἶναι γεμάτο ἀπὸ τοὺς ἀγαθοὺς καὶ φιλήσυχους χωριάτες. Πίνουν εὐχαριστημένοι τὸ καφεδάκι τους καὶ σιὰ πρόσωπά των φαίνεται ζωγραφισμένος ὁ κόπος τῆς ὀλοήμερης δουλειᾶς.

Ὁ μπάρμπα - Κώστας, ἓνας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς, μὰ πού ξεχωρίζει ἀπ' ὅλους τοὺς γερόντους τοῦ χωριοῦ γιὰ τὴν τεμπελιά του, κάθεται μοῦαχος καὶ ρουφᾷ τὸ κρασάκι του μὲ οὐράνια ἀγαλλίαση. Εἶναι ἄλλως τε ἡ μόνη του δουλειά, ἡ μόνη του ἀπασχόλητη ἰσὺ τὸ πρωῖ πού θὰ σηκωθῆ ὡς τὸ βράδυ πού θὰ κοιμηθῆ. Πρόσωπο σκελτωμένο καὶ χλωμό, τρωμένο καὶ πάντα κατσουφιασμένο, πού δὲ φωτίζεται ἀπὸ χαρὰ παρὰ μόνον ἀμα κατεβαίνῃ τὸ ποτηράκι.

«Βοὲ Δημητρός», λέει στὸν μαγαζάτορα, «ὁ Λάμπρος πῶς δὲν φάνηκε ἀκόμη»; Στὸ μαγαζὶ πάντα οἱ δυὸ τους, οὔτε ἄλλος πηγαίνει σιὸ τραπέζι τους, οὔτε σ' ἄλλη παρῆα πηγαίνουν. Πόσο διαφορετικοὶ τύποι! Κι' ὅμως μ' ἀγωνία περιμένει ὁ ἓνας τὸν ἄλλον. Μὴ κατὰ τὴ φωνὴ νὰ κι' ὁ μπάρμπα - Λάμπρος. «Ἐφ'καλησπέρα» λέγει μὲ φωνὴ σιγανὴ καὶ κουρασμένη. Κοντός, παχύς, μὲ γαλανὰ κι' ἀθῶα μάτια καὶ κόκκινα μαλλιά, Καλὸς ὅμως, πολὺ καλός. Σ' αὐτὸν διαψεύδεται ἡ παροιμία, πού λέει «ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάῃ ἀπὸ βλάγκο μουλᾶρι κι' ἀπὸ κοκκινὸ νότριχο ἄνθρωπο». Ἀπερικοίητος, ὅπως πάντα. Ροῦχα λερωμένα, μουστάκια μακρὰ χωμένα μὲς τὸ στόμα του. Σπάνια θὰ τὸν δῆτε ξυρισμένο, σπάνια χτενισμένο. Μὰ ἀπ' ὅλα του ξεχωρίζουν τὸ μεγάλο του κεφάλι, στὴν κορυφὴ τοῦ ὀποίου στέκεται παμπάλαιος ξεφτισμένος στὶς ἄκρες κοῦκος καὶ τὰ κοντὰ μὰ πολὺ πλατιά πόδια του, πού σέρνουν τὰ μονὰ Ἀναβροτιώτικα παπούτσια. Ὁλον περᾶση ὁ μπάρμπα - Λάμπρος θ' ἀφήσῃ τὸ σημάδι του· τ' ἀχνάρια του εἶναι σχεδὸν στρογγυλά. Ἀπαραίτητα ξεστρώματά του ἓνα ταγάρι κοκκινωπὸ κρεμασμένο ἀπὸ τὸν ὄμο, ἓνα κοφίνι περασμένο στὸ ἄριστρον του χέρι καὶ μιὰ μαγκούρα στὸ δεξι, πού τὴν ἔχει ὄχι γιὰ νὰ στηρίζεται, βαστάει ἀκόμη, μὰ γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακό, πού λέει ὁ λόγος.

Μόλις τὸν εἶδε ὁ κύρ Δημητρός, ὁ μαγαζάτορας, ἔβαλε μιὰ κορέκλα ἀκόμη σιὸ τραπέζι πού καθόταν ὁ μπάρμπα—Κώστας.

— Καλὸς τὸν Λάμπρο, τί ἔγινες, βοὲ ἀδερφέ. ἀπόψε; Ἐγὼ ἔχω τὸ τρίτο τώρα.

— Τί λέε, βοὲ Κώστα, ἀπὸ τὸ πρωῖ τρία μονάχα; στὸ Βγγέλιο βάζω τὸ χέρι

— Ἀνὰ τὸν ἄνθρωπο τὸν ἔβλεπα τὸ πρωῖ. Ἄνὰ τὸν ἄνθρωπο τὸν ἔβλεπα τὸ πρωῖ.

— Ἀνὰ τὸν ἄνθρωπο τὸν ἔβλεπα τὸ πρωῖ. Ἄνὰ τὸν ἄνθρωπο τὸν ἔβλεπα τὸ πρωῖ.

δὲν τσίμπαγε καθόλου. Πῆγα μὲ τὴν παλιόβαρκα ὡς τὴν Σάνταβα γιὰ κανένα χταποδάτσι μὰ δὲν βραίσα, τίποτα. Αὐτοὶ οἱ δυναμίτες καταστρέψανε τὴ θάλασσα.

Ὁ μπάρμπα - Λάμπρος εἶναι καὶ ψαρᾶς, εἶναι κι' ἀγκιστρολόγος, ἔχει καὶ κτήματα. Μὲ τὰ κτήματα ὅμως ἔχει διαζύγιο, βαρειά βέβαια ἢ καλογηρική. Τὸ ψάρεμα τὸν ἀπασχολεῖ ὅλη μέρα. Ἐκεῖ καίγεται ὅλη μέρα μὲς τὸν ἥλιο τοῦ καλοκαιριοῦ, τρώει ὀλόκληρες μπόρες τὸν χειμῶνα μὲς στὴν μικρὴ σαπόβαρκα πού ἔχει, μὰ τίποτα. Τὶ ψάρια νὰ πιάσῃ ὁ χριστιανὸς μὲ τὸ ταγάρι, τὸ κοφίνι, τὴν μαγκούρα καὶ μὲ μιὰ παλιοκαθητὴ καὶ μ' ἓνα καμακάκι μὲ μισολυωμένα δόντια.

Πρωῖ πρωῖ θὰ μπῆ στὴ βάρκα του μόνος του καὶ θὰ πάῃ μιὰ βόλτα ἕρημη ἄκρη γιὰ κανένα χταπόδι καὶ ὕστερα σι' ἀνοικτὰ ὅλη μέρα ἀπάνω στὴν καθετὴ.

Μὰ ἂν λησμονήσῃ καμμιά φορὰ νὰ πάρῃ μαζί του τ' ἀπαραίτητα κουκάτσα (ὅπως λέει), δὲν μπορεῖ νὰ βαστήξῃ. Μιὰ ὥρα, δύο τὸ πολὺ καὶ θὰ βγῆ στὸ ἡσυχο λιμανάκι νὰ νὰ πιῇ ἓνα σέξο βαρὺ. Χωρὶς καφέ δὲν κάνει οὔτε ὥρα. Μὰ ἔλα πού στὴν βάρκα δὲν μπορεῖ νὰ ψήνῃ καφέ! Γιατὶ ἂν μπορῆ ἀπὸ τὸ ψάρεμα νὰ κλέβῃ ἓνα δυὸ λεπτὰ, τὰ χρησιμοποιεῖ νὰ βγάξῃ τὰ νερά ἀπὸ τὴν βίρκα του, γιατί ἄλλοιῶς θὰ βουλιάξῃ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ. Ἐφευρτικὸ ὅμως ἀπάνω στὴν ἀνάγκη τὸ μυαλὸ τοῦ μπάρμπα Λάμπρου. Πέρνει σιὶς τσέπες του καβουρνισμένο καφέ, κουκάτσα, μασάει ἀπ' αὐτὸν κι' ἔτσι τοῦ περιῶ ἡ μανία τοῦ καφέ.

Τὸ βράδυ παίρνει τὸν ἀνηφορικὸ δρόμο γιὰ τὸ χωριό.

— Ἐχεις τίποτα μπάρμπα—Λάμπρο;

— Καμμιά κατοστὴ δραμάτσα περκοχανάτσα ἢ νάποιο χταποδάτσι μισὴ δukaδούλα.

Μὰ πῶς ζῆ μ' αὐτὰ; Δὲν εἶνε ἄλλως τε μόνος. Ἐχει γυναῖκα καὶ δυὸ κορίτσια τῆς παντρεϊᾶς. Ὁ μπάρμπα - Λάμπρος δὲν σκοτίζεται γιὰ τίποτα· ἔχει οἰκογένεια μὰ οἰκογενειάρχης δὲν εἶναι. Εἶναι ἡ κυρὰ Λάμπραινα πού κοιμεντάρει τὸ σπίτι καὶ τὴν περιουσία. Μιὰ λεπτὴ ψημμένη ὄλο νεῦρο κι' ἔξυπνὰνὰ γυναῖκα, ἱκανὴ γιὰ κάθε ἐργασία καὶ γιὰ κάθε ὑπόθεσι. Αὐτὴ ἔχει ὅλες τίς ἔννοιες τοῦ σπιτιοῦ, αὐτὴ μὲ τὰ κορίτσια της καλλιεργεῖ τὰ κτήματα, αὐτὴ μὲ τίς οἰκονομίες της ἀγιδράζει κτήματα, αὐτὴ μὲ τὰ κορίτσια της ξεχερσώνει λόγγους. Ἔρεει ὅτι ὁ ἄνδρας της δὲν εἶναι γιὰ τίποτα, εἶναι γιὰ τὸν μαῦρον Ἄδη, ὅπως λέει. Γι' αὐτὸ κῆρε τὴν ἀπόφαση. Δὲν περιμένει τίποτα ἀπ' αὐτόν. Τὸν ἀγαπᾷ ὅμως μ' ὅλη του τὴν ἀγαθὴ ἀνικανότητα καὶ τὸν ἔχει γιὰ σκέπη, ὅπως λέει. Μὰ δὲν μπορεῖ νὰ τὸν βλέπῃ καὶ νὰ κάθεται. Θέλει κάτι νὰ κάνῃ κι' αὐτός, νὰ βγάξῃ τοῦλάχιστον τὰ ξεοδά του σιὰ μαγαζιά. Ἐτσι κι' αὐτὸς γυρίζει ὅλη μέρα μὲς τὴν θάλασσα χωρὶς καζάντι χωρὶς τίποτα.

Κάπου κάπου τὸ χαλᾶνε κι' αὐτὸ συμβαίνει ὅταν τῆς ζήτηση λεπτὰ γιὰ κρασί καὶ γιὰ κανένα καφεδάκι. Δὲν πιάνει, βλέπει, κάθε μέρα ἔστω καὶ κεῖνα τὰ λίγα πού θέλει. Εἶναι μέρες πού δὲν βλέπει ψάρι. Μὰ καὶ πολλὰς φορὰς δὲν πηγαίνει καθόλου στὴν δουλειά του. Εἶναι πολὺ προληπτικός, ἔχει ὑποκόντριον, λέει ἡ γυναῖκα του. Ἀπάντησε τὸ πρωῖ, πηγαίνοντας σιὸ ψάρεμα. Παπᾶ, γύρισε ἀμέσως πίσω· ἀπάντησε κάποιον, πού ἄλλη μέρα πού τὸν ξαναπάντησε δὲν ἔπιασε τίποτα, εἶναι κακό σημάδι, πίσω ὁ μπάρμπα - Λάμπρος. Εἶδε

κόρανα να έρχεται αντίθετα προς αυτόν, του λέει να γυρίση πίσω. Και έτσι, πολλές φορές γυρίζει πρῶτ' στο χωριό και περνάει την ημέρα του στο μαγαζί, πίνοντας κρασί με τὸν μπάρμπα-Κώστα.

Είναι όμως και οἱ δύο τους βυθὰ ποτάμια, ὅπως λένε οἱ ἄλλοι, γιατί ποτέ, οὔτε ἄπάνω στο κρασί ἀκόμη, δὲν ἄνοιξαν τὸ στόμα τους νὰ πῶν ἕνα τραγούδι. Ἦταν πρωτοχοροιά τὸ μαγαζί τοῦ χωριοῦ φίσκα ἀπὸ κάσμο πὺ εἶχαν ἀγκαλιάσει τὸ Βίγκο ἀπὸ τὸ κρητὶ. Τὸ ἀπόγευμα τὸ μαγαζί ἀνάστατο· χοροί, γέλοια, φωνές, τραγούδια. Κανείς δὲν ξεχώριζε καθαρὰ τίποτα. «Σήκω μπάρμπα Λάμπρο νὰ χοῦ πῆς και σὺ» λέει ἕνας νεαρός, τραβώντας τον ἀπὸ τὸ χέρι. Καί, ᾄ! τοῦ θαύματος! ἄπάνω στο κρασί και στὸν ἠνθουσιτισμὸ του ξεπετάγεται ὁ μπάρμπα-Λάμπρος κι' ἀρχίζει τὸ χορὸ: «Ὀχι, γιατί δὲν ἐχόρησε ποτέ του, τὰ κηθήματα τις κλωτσιές, τὰ ξαπλώματα χάμω και ὅ,τι κινήσεις μπορεῖ νὰ φαντασθῆ κανείς ἀπὸ ἕνα πὺ κινδυνεύει ἀπὸ στιγμή πὲ στιγμή νὰ χάσῃ τὴν ἰσορροπία του. Πανζουρλισμὸς στο μαγαζί, χειροκροτήματα, ξεφωνήματα, ἀντάρα μεγάλη. Μὰ τὸ περιργότερον ἦταν πὺ ὁ φίλος του ὁ Κώστας φιλοτιμήθηκε και τοῦπε και τραγούδι. Σ' ἕνα ἀπόγευο τραπέζι ἐκάθητο ὁ ἄλλοτε Πρόεδρος τῆς τῆς Κοινότητος, χονδρός, πανύψηλος και σοβαρός. Σηκώθηκε ἔπάνω και μ' ὄλη του τὴν ἐπιβλητικότητα και σοβαρότητα εἶπε. «Παιδιά, καλὸς οἰωνός· πρώτητην φορὰν εἶδον τὸν Κώσταν ἄδοντα και τὸν Λάμπρον χερσὺντα». Ἡ κυρὰ Λάμπραινα ἄμα τόμαθε στυροκοποπήθηκε. «Καλὸ σημάδι», εἶπε κι' αὐτῆ, «θ' ἀλλάξουνε τὰ χρόνια».

Στὸν μεγάλον ἐλαιῶνα τοῦ χωριοῦ, κατὰ τὸν Νοέμβριο Δεκέμβριο π' ἀρχίζουν τὰ κρύα. βρῖσκουν ἄσυλο και ἀφθονη τροφή οἱ τσίχλες, πὺ τις ἔδιωξαν τὰ χιόνια ἀπὸ τις ψηλές βουνοπλαγιές. Ἐνεὶ μένουν ὡς τὸν Μάρτιο π' ἀνοίγει πάλιν ὁ καιρός, ὁ τότε ξίναφεύγουν πάλι. Ὅπου και νὰ πᾶν ὁμως τὰ ὄμορφα αὐτὰ πετούμενα βρῖσκουν τοὺς ἐχθρούς τους. Ἐδῶ μάλιστα στο χωριό, εἶναι ζήτημα ἄν φεύγουν οἱ μισές. Τις κυνηγοῦν καλὸ οἱ χωρικοί, ὄχι τόσο μὲ τὸ ντουφέκι, ὅσο μὲ τ' ἀγκίστρια. Οἱ ἀγκιστρολόγοι εἶναι πολλοὶ στο χωριό· δὲν ὑπάρχει σπίτι πὺ νὰ μὴν ἔχη κι' ἀγκιστρολόγο. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ φθινοπώρου ἀρχίζουν νὰ ἐτοιμάζουν τ' ἀγκίστρια τους. Βρῖσκουν στὸν λόγγο κατάλληλα ξυλάκια, παλούκια ὀνομαζόμενα, πὺ στο μακρὸς δὲν ξεπερνοῦν τοὺς 20 πόντους· τὰ ξύνουν προσεκτικὰ, τὰ κάνουν μιτερὰ στὴ μίαν ἄκρη και στὴν ἄλλη δένουν μιά μεταξωτὴ κλωστή, τὸ κερσουλὶ, δυὶ καθαμὲς περίπου, πὺ στὴν ἄλλη ἄκρη φέρει τ' ἀγκίστρι. Τέτοια ὁ κάθε ἀγκιστρολόγος φτιάχνει πολλὰ, δικατὸ, διακόσια, τριακόσια και τὰ καμαρώνει και καινυέται ἔξω στὴν πλατῆα και στο μαγαζί, πὺ ἔχει τὰ καλύτερα και τὰ περισσότερα ἀγκίστρια.

Ὁ μπάρμπα Λάμπρος εἶναι ὁ ἐπιδεξιότερος ἀγκιστρολόγος· τὸ ξέρε και τὸ παραδέχεται ὄλο τὸ χωριό. Μὰ μιλιὰ δὲν βγίνει γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ὅλοι παινεύονται, ὄλοι τὰ ἐπιδεικνύουν, μὰ αὐτός; «Μὰ» λέει «φέτος δὲν ἔφτιασε τίποτα, οὔτε τσαὶ θὰ ξαναπάω γι' ἀγκίστρια». Ἐτσι τὸ λέει κάθε χρόνο και κάθε χρόνο μὲ τὸ πρῶτο τσιτ πὺ θ' ἀκουσθῆ, θὰ τὸν δῆτε πρῶτον μὲ τ' ἀξινάρι στὸν ὄμο

και μ' ἕνα κουτὶ ἀπὸ γάλα Ἠλάχας στο χέρι νὰ τραβᾶν κατὰ τὸ ρέμα, πὺ εἶναι ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό.

— Ἐὶ μπάρμπα-Λάμπρο, ὦρα καλή, καλὴ ἀρχὴ, ὠίνηκε τίποτα;

— Μπᾶ, δὲν εἶναι τίποτα· ἔτσι γιὰ τὸ καλὸ θὰ πάω μὰ βολά.

Μὰ ἀφοῦ ἔκαμε τὴν ἀρχὴ πολλοὶ θ' ἀκολουθήσουν και κάθε ἀπόγευμα γεμίζει τὸ ρέμα ἀπὸ τοὺς ἀγκιστρολόγους, πὺ σκάβουν γιὰ νὰ βροῦν γλιστρες, πὺ χρησιμεύουν γιὰ δόλωμα.

Μιά δυὸ ὥρες μετὰ πὺ θὰ κρᾶζουν τὴ νύχτα τὰ κοκόρια θὰ σηκωθῆ ὁ μπάρμπα Λάμπρος· θὰ βεβαιωθῆ ἀπὸ τὰ τῆλοια, θ' ἀγκιστροῦσῃ και μετὰ θὰ ξεκινήσῃ, γιὰ τὸ στήσιμο. Εἶναι πολὺ μανιακὸς μὰ και πολὺ πονηρός. Δὲν θέλει νὰ τὸν δοῦν οἱ ἄλλοι πὺ θὰ τὰ ρίξῃ και σβύνει τὸ φανάρι του στὸν δρόμο νὰ μὴν τὸν δοῦν οἱ ἄλλοι ποιοὶ δρόμο θὰ πάω. Μὲ τὸ χάρμα ξεπετάγονται οἱ τσίχλες ἀπὸ τοὺς λόγγους και πέφτουν στα ἦερα γιὰ βοσκῆ. Τὰ ἴγκιστρια εἶναι κτισμένα και οἱ γλιστρες ἀναδεύουν. Ἀνύποπτες οἱ τσίχλες ἀρπάζουν τὴν γλίτρα, μ' ἀρπάζονται κι' αὐτὲς ἀπὸ τ' ἀγκίστρι, πὺ κρύβεται μὲς τὴν γλίτρα. Ἄμα βγῆ ὁ ἥλιος ἀρχίζει τὸ μάτρωμα.

Στὸ καφενεῖο τὴν ἡμέρα ἄλλη συζήτηση δὲν ἀκούγεται. «Πόσες ἐπιασες, Γιώργη, πὺ τᾶς ρίξει;» κι' ὁ καθέναις λέει ψέματα κι' ἀλήθειες, ὅπως ὄλοι οἱ παντὸς εἴδους κυνηγοί. Μὲ ὁ μπάρμπα-Λάμπρος ποτέ του ἀλήθεια δὲν λέει. Εἶναι θεοφοβούμενος ἄνθρωπος, φοβάται τὸ ψέμα, μὰ πικρὸς ξέρε πὺς τὸ παίρνει ἔδῶ. Εἰκοσι τριάντα πιάνει, «εἶ βρέ, κάποια πίστητσε». — Πὺ τᾶς ρίξει μπάρμπα — Λάμπρο;

— Ἐδῶ χάμω, λιγούλι παρακάτω; καμμιά δεκαπενταριά ἔοριξα. Ἐνῶ εἶναι ὄλοι βέβαιοι πὺς εἶχε γεμίσει ὀλόκληρη πλάι μ' ἀγκίστρια.

Φαίνεται ἄλλως τε, γιατί ὡς τὸ κλοκαίρι ἔχει και τρώει και σουλάει στις γειτονικὲς πολιτεῖες πολλὲς ἀπὸ διαῦτες παστωμένες. Ξέρε τὸν τρόπο, ξέρε και τὰ μέρη· σὲ ποιοὶ λόγγο, σὲ ποια σὺλόμαντρα, σὲ ποια ροβόια και σὲ ποια μποριά πέφτει πρῶτα πρῶτα ἢ τσίχλα τὸ ξέρε. Χρόνια τώρα κάνει αὐτῆ τὴ δουλειὰ και ἔγινε μάστορας. Γι' αὐτὸ πιάνει και πὺ πολλὲς ἀπ' ὄλους και γι' αὐτὸ φυλάγεται νὰ μὴ τὸν δοῦν πὺ τὰ κτίζει, οὔτε και λέγει ἀλήθεια πόσες ἔπιασε. Προστασία ἐπαγγέλματος λέγεται αὐτό.

Ἄπορεῖ ὁμως κανείς μὲ τὴν ὑγεία αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων. Σιδερένια κορμιά, ροδοκόκκινα μάγουλα. Τις νύχτες ὄλον τὸν χειμῶνα ἀπὸ τις δύο τρις μετὰ τὰ μεσάνυχτα ἔξω στὸν λόγγο, μὲς τες βροχιές, τὰ χαλάζια, τοὺς βοριάδες, τὰ ποτάμια. Μουσιᾶδι γυρίζουν κατὰ τις ἐννέα δέκα τὸ πρῶτ' στο χωριό, περνιασμένοι ὡς τὸ κῆκαλο και ξεταγιασμένοι. Μ' ὄλα ταῦτα ὑγιέτατοι, ἀμαϊότατοι, θαλερώτατοι, σᾶν τὰ βουνὰ πὺ, ὄσα χιόνια κι' ἄν πέσουν ἔπάνω τους, θὰ λυώσουν σὲ τέλος· κι' πάλι θὰ φανοῦν θαλερὰ κι' αἰώνια. Ὁ ἀγαθός, ὁ ἀθῶος, ὁ θεοσεβούμενος και ἄκακος; μπάρμπα Λάμπρος πόσες μπόρες ἔχει τραβῆξει, πόσες κακουχίες ἔχει δειμιάσει, πόσες φορὲς ἔβεινε βδομάδες ὀλόκληρες μὲ ψωμί και λάχανο και πόσες φορὲς ἔβαλε στα ροῦχα του τὰ τρίλινα ἔδνα μπάλωμα ἄπάνω στ' ἄλλο. Ποιὸ ὁμως δὲν βαργώμησε ποτέ δὲν στενοχωρήθηκε, ποτέ δὲν ἀπελπίσθηκε. Πάντα ἢ ἴδια γαλήνη κι' ἐδωρίστησε στο πρόσωπό του, πίνει τὸ γέλοιο σὰ χέλι του. Εἶναι φτωχὸς, μὰ εἶναι εὐτυχετός.

ΣΧΟΛΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ίδρυθείσα υπό των έν Άθηναις Συνδέσμων των Έλλήνων Βιομηχάνων και Βιοτεχνών και του Συνδέσμου των έν Ελλάδαδι Άνωνύμων Έταιρειών.

Σκοπός της Σχολής είναι ή διά τακτικών μαθημάτων και διαλέξεων ειδική, μετεκπαίδευσις των στελεχών της Βιομηχανίας, Βιοτεχνίας και των προς αυτάς συγγενών παραγωγικών κλάδων, διά της παροχής γενικωτέρας οικονομικής, νομικής και τεχνικής μορφώσεως, προς έξόψωσιν της έν γένει επαγγελματικής Ικανότητος αυτών.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ. Έπαμεινώνδας Χαρίλαος Πρόεδρος, Άνδρέας Ν. Χατζηκυριάκος Αντιπρόεδρος. Μέλη: Άγγελος Γεωργιάτος, Ευάγγελος Ίατρίδης, Ν. Κεφάλας, Θ. Λεκατζάς, Άριστοτέλης Μακρής, Κοσμάς Πανοσιος, Μιχαήλ Ρινόπουλος, Λουκάς Κονακάρης Ρούφος, Ίωάννης Τερζάκης, Άντώνιος Φίξ.

Ή φοίτησις προς άπόκτησιν πιστοποιητικού σπουδών είναι διετής.

Μ Α Θ Η Μ Α Τ Α

Έγκυκλοπαίδεια Δικαίου. Καθηγητής Στέφανος Γ. Στρέιτ, δικηγόρος.
Πολιτική Οικονομία. Καθηγητής Κ. Μαλαματιανός Μέλος του Άνωτάτου Οικονομικού Συμβουλίου.

Λογιστική. Καθηγητής Άνδρέας Νέζος, καθηγητής της Άνωτάτης Σχολής των Οικονομικών και Έμπορικών Έπιστημών.

Οικονομική των Έπιχειρήσεων. Καθηγητής Νικόλαος Φωτιάς, καθηγητής της Άνωτάτης Σχολής των Οικονομικών και Έμπορικών Έπιστημών.

Κοινωνική Πολιτική. Καθηγητής Δ. Ν. Δαμασκηνός δικηγόρος, πρώην Εισαγγελέυς των Έφετών.

Βιομηχανική Πολιτική. Τήν διδασχάν του μαθήματος τούτου αναλαμβάνει ο κ. Άνδρέας Ν. Χατζηκυριάκος πρώην ύπουργός, επίτιμος πρόεδρος των Βιομηχάνων και Βιοτεχνών. Είς δέ την τάξιν των δευτεροετών ή διδασχή της Βιομηχανικής Πολιτικής γίνεται παρά του κ. Έπαμεινώνδα Χαρίλαου.

Βιομηχανική και Έργατική νομοθεσία. Καθηγητής Γεώργιος Τρίμης τμηματάρχης Έφυπουργείου Έργασίας.

Έμπορευματολογία. Καθηγητής Παναγιώτης Παρασκευόπουλος, διδάκτωρ του Πανεπιστημίου του Βερολίνου.

Βιοτεχνική και Βιομηχανική Ίστορία. Καθηγητής Ν. Π. Άποστολόπουλος τέως μέλος του Άνωτάτου Οικονομικού Συμβουλίου Καθηγητής των Τεχνικών Σχολών Σιβιτανιδείου και Ήφαιστου.

Όργάνωσις Γραφείων. Καθηγητής Ευγένιος Άποστολόπουλος διπλωματούχος του Πολυτεχνείου Στουγάρδης διευθυντής των Μηχανουργείων της Σιβιτανιδείου Σχολής.

Όργάνωσις Παραγωγής. Καθηγητής Ίωάννης Ματζουράνης, Μηχανολόγος Όργανωτής διδάκτωρ του Πολυτεχνείου του Βερολίνου μέλος της Gesellschaft für Organisation.

Έν άρχή έκάστου έτους το Διοικητικόν Συμβούλιον της Σχολής θέλει καθορίζει και σειράν διαλέξεων έκ μέρους διακεκριμένων παραγόντων της οικονομικής ζωής του τόπου.

Όροι διδασκαλίας: Μεταξύ 7—9 του άπογεύματος.

Ένιαύσιοι έξετάσεις εις το τέλος έκάστου έτους.

Διά την έγγραφην έν τη Σχολή δέον να ύποβληθώσιν:

α) Πιστοποιητικόν έμφαίνον τουλάχιστον έπιαετείς έγκυκλιους σπουδών.

β) Πιστοποιητικόν έμφαίνον προϋπηρεσίαν εις Βιομηχανικήν ή Βιοτεχνικήν έπιχείρησιν.

Οι ύπουδασταί της Σχολής εις έκάστην ένιαυσίαν έγγραφην ύποχρεοϋνται να καταβάλουν δραχ. 100 ως δικαίωμα έγγραφής, και δραχ. 500 ως διδάκτρα δύναμενα να καταβληθώσιν εις δύο δόσεις.

Ή Σχολή έγκατεστάθη επί της οδοϋ Άκαδημίας 78.

Τά γραφεία της Σχολής λειτουργοϋν καθ' όλα τά άπογεύματα (5—8) παρέχοντα πᾶσαν πληροφορίαν και ένεργοϋντα έγγραφάς σπουδαστών.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΜΗΝΟΣ

5. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Γεϋμα των Ροταριανών Άθηνών εις μήμην του καθηγητου Άνδρέα Άνδρεάδη. Όμιλία του Έφυπουργου κ. Νικολούδη και των κυρίων Κοφινά και Κιούση.

9. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Ή Αϋτου Βασιλική Έψηλότης ο Πρίγκηψ Πέτρος ανακαλείται έκ της έφεδρείας εις την ένεργείαν.

12. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Ίδρύονται νέαι έπιθεωρήσεις και πειραματικοί σταθμοί διά των άνθελονοσιακών άγώνων.

23. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Προαγωγή της Α. Β. Υ. του Διαδόχου εις συνταγματάρχην πλοίαρχον και σμήναρχον.

Τοποθέτησις της Α. Β. Υ. του Πρίγκηπος Πέτρου εις την διοίκησιν λόχου του 34ου πεζικού συντάγματος.

24. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Ό Ραδιοφωνικός Σταθμός Άθηνών μετέδωκε την κάτωθι διακοίνωσιν:

«Άπό τινών ήμερών γνωστοί κύκλοι πρώην πολιτευσμένων, έπωφεληθέντες και της έλαφράς γρίπης του κ. Προέδρου της Κυβερνήσεως, έπλεξαν και πάλιν τον Ιστόν. των νυνήθων παιδρών των έπινοήσεων. Ούτω κατ' αϋτούς, ο κ. Πρόεδρος της Κυβερνήσεως ήσθένησε σοβαρώς, διπλωματικά έπεμβάσεις έλαβον χώραν επί τῶ σκοπῶ κυβερνητικής μεταβολής, ο κ. Ν. Πολίτης έχρίετο πρωθυπουργός και πολλά άλλα δεινά άνέμεινον την Έλλάδα.

» Ή Κυβέρνησις Μεταξά συνηθίζουσα να πράττη πολλά και να λέγη όλίγα δεν άρέσκεται να άπαντᾷ εις παρομοίας άνοησίας, με τάς όποιάς άποκλειστικώς τρέφεται και συντηρείται από τετραετίας έιας μικρός κύκλος ανθρώπων, οϋδέ καθίσταται πάντοτε άναγκαία ή άναίρεσις των φληναφημάτων τούτων έφ' όσον αί εύρείαι μάζαι του λαου συνειδητῶς ακολουθοϋν την σημερινήν Έθνικήν Κυβέρνησιν.

» Οϋχ ήττοι, έπειδή πρέπει να διαψεύδωνται και μερικά φαιρότητες, αί όποιαι κάποτε τυγχάνει να συζητοϋνται, άνακοινοϋται σημερον διη Κυβέρνησις Μεταξά είναι ύπερ ποτε και άλλοτε σταθερά, διη ο Πρωθυπουργός ύγιαίνει άκμαν ύγείαν, διη ο κ. Ν Πολίτης δεν πρόκειται να σχηματίση Κυβέρνησιν, διη ή Έλλάς έπυσε να είναι άδέσποτος χώρος μηχανορραφιών και διη Διεθνής έμπιστοσύνη περιβάλλει την κυβέρνησιν της Χώρας

» Ό Έλληνικός λαός έκτιμών κατ' αξίαν τους κωμικούς διαδοσίας, συνεχίζει ήρεμος τό έργα του»

28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Ό Βασιλεύς, οι Πρίγκηπες και ο κ. Πρωθυπουργός μεταβαίνουν εις τας στρατώνας και συνορτάζουν τό Πάσχα μετά των στρατιωτών.

29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Καθ' άπασαν την χώραν πανηγυρίζεται ή όνομαστική έορτή του Άνακτος. Έναρξίς των άγώνων της Ε.Ο.Ν. εις τό Στάδιον των Άθηνών.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΜΗΝΟΣ

2. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Άναγράφεται διη ο πόλεμος έστοίχισεν εις την Φινλανδίαν έν συνόλω 30.000.000.000 φινλανδικά μάρκα, ήτοι ποσόν ίσον προς τό σύνολον του προϋπολογισμοϋ έξ έτών ειρήνης. Έκ του ός άνω ποσοϋ των 30.000.000.000 μάρκων, τό ήμιου έδαπανήθη διά τας άνάγκας του στρατου, τό δε έτερον ήμιου άντιπροσωπεϋει την αξίαν των περιουσιών των διαφόρων περιφερειών αιτινες έξεχωρήθησαν εις την Ρωσίαν, καθως και τας ζημίας έκ των βομβαρδισμών.

Σφοδρά άερομαχίαι γερμανικών και άγγλικών άεροπλάνων.

3 ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Ό Γάλλος Πρωθυπουργός τονίζει διη ο πόλεμος θα συνεχισθῆ, οϋδένος το ένταστικόν διη να εξασφαλισθῆ ή άνρικοδομησις της

5. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Δηλώσεις του κ. Γουέλες λέγοντος ότι δεν ώμίλησεν μετά του κ. Ρενώ περί διαμελισμού της Γερμανίας, και έτι άλλον δεν συνώμιλησεν περί διαμελισμού της Ιταλίας ως υπετέθη.

Τά ανθιστάμενα ύπολείμματα του Πολωνικού στρατού κατέθεσαν τά δπλα μετά έπτά μηνών άγώνα. Η δύναμις των άποσκασμάτων τούτων ανήρχετο εις 45.000 άνδρας.

6. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Τό πρακτορείον Χατβάς ανακοινοί τά ακόλουθα: «Τό κεντρικόν γραφείον πληροφοριών της έν Άνζέ έδρευούσης Πολωνικής Κυβερτήσεως μεταδίδει τάς έξής πληροφορίες αναφορικώς με την δρᾶσιν του γεωματού διοικητού των πολωνικών έδαφών κ. Φράγκ. Όλα τά πολωνικά πανεπιστήμια έκλεισθησαν και όλοι οι καθηγηταί των πανεπιστημίων της Κρακοβίας μετεφέρθησαν εις στρατόπεδα συγκεντρώσεως. Δέκα έπτά έκ των Πολωνών αυτών διανοουμένων, μη δυνηθέντες ν' ανθέξουν εις τάς κακουχίας, άκεβίωσαν. Αί έπιστημονικαί σάλλογαί των πολωνικών πανεπιστημίων μετεφέρθησαν εις την Γερμανίαν».

9. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Άπεβιβάσθη γερμανικός στρατός εις την Δανίαν και ά Νορβηγικά παράλια. Κατελήφθη ή Κοπεγχάγη. Η Νορβηγία άνεκοίνωσεν ότι εύρίσκεται εις έμπόλειον κατάστασιν με την Γερμανίαν.

Η Γερμανία έξηγει δια άνέλαιβει υπό την προστασίαν της τά Σκανδιναυικά, Έρρωμένη αντίστασις των Νορβηγών.

Τά γεωμανικά στρατεύματα κατέλαβον όλόκληρον την Δανίαν και συνάπτουν μάχας εις τά νοτιοδυτικά παράλια της Νορβηγίας.

10. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Εις τον Βορρᾶν ναυμαχίαί και άερομαχίαί. 150 άγγλογαλλικά πολέμικα και 600 άεροπλάνα έναντιον 100 γερμανικών σκαφών και 1000 άεροπλάνων επί μετώπου 600 χιλιομέτρων από του βορείου άκρωτηρίου μέχρι των νήσων Φρζ.

Εις τάς βορείους περιοχάς της Νορβηγίας άπεβιβάσθησαν άγγλογαλλικά στρατεύματα.

Ο κ. Ρενώ τονίζει ότι σταματά ό έροδαιμός της Γερμανίας με σιδηρομεταλλεύματα έκ Σουηδίας. Δεν δύναται πλέον αύτη νά ικανοποιήσῃ παρά τό ήμισυ των έν έρήρη αναγκών της.

11. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Οι Άγγλοι άγγέλου, ότι οι Γερμανοί έχασαν 4 καταδρομικά 3-6 άντιτορπιλικά πολλα ύποβρύχια και 12 μεταγωγικά.

Οι Γερμανοί άνακινούν ότι οι Άγγλοι έχασαν 6 άντιτορπιλλικά.

Νέα ναυμαχία συνάπτεται ά οικία του Τρόντσειμ.

12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Οι Άγγλοι άπέκλεισιν με νάρκας τό Σκάγερακ και τάς Δανικάς άκτάς.

Οι Γερμανοί προσελόνουν εις τό Νορβηγικόν έδαφος.

13. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Κατόπιν ναυμαχίας εις τό Νάρβικ οι Άγγλοι έβύθισαν 7 γερμανικά άντιτορπιλλικά Τρία βρετανικά ύτέστησαν βλάβας.

Τά δρώντα έν Νάρβικ γερμανικά στρατεύματα κατέλαβον τάς άγούσας προς Σουηδία σιδηροδρομικάς γραμμάς.

15. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Οι Άγγλοι τορπιλίζου, τό γερμανικόν θωρικτόν «Ναύαρχος Σέερ».

Τά άγγλικά στρατεύματα ήρχισαν έπιχειρήσεις εις την περιφέρειαν του Νάρβικ.

Οι Νορβηγοί μάχονται νά έμποδίσουν την προς τά σουηδικά σύνορα προέλασιν των Γερμανών.

16. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Ένηργήθησαν άποβάσεις εις έπτά σημεία της Νορβηγίας. Του έκατορατευτικού σώματος μετέχουν Άγγλοι Καναδοί και Γάλλοι στρατιώται.

18. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Νέαι άποβάσεις άγγλικού στρατού εις Νορβηγίαν.

Οι Γερμανοί έξακολούτουσιν κατέχοντες τό Νάρβικ.

Η Έλβετία κινητοποιείται.

19. ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Άγγλικός και Νορβηγικός στρατός συνεργάζονται από Νάρβικ μέχρι Τρόντσειμ.

23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Σφοδρά μάχαι μεταξύ Άγγλων και Γερμανών εις τά Νορβηγικά μέτωμα.

24 ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Ο Βασιλεύς της Νορβηγίας άποκλείει πάσαν διαπραγματεύσιν με την Γερμανικήν κυβέουησιν και συνιστά προς τους Νορβηγούς των γερμανοκρατουμένων περιοχών νά διατηρήσουν τό πατριωτικόν φρόνημα.

29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Σκληραί μάχαι, ναυμαχίαί και άερομαχίαί εις την Νορβηγίαν. Ά εκόπη ή γερμανική προέλασις προς βορρᾶν.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Εις προηγουμένας σελίδας του παρόντος τεύχους δημοσιεύσεν τό τρίτον μάθημα του κ. Ανδρέα Ν. Χατζηκυριάκου, εις την Σχολήν Βιομηχανικών Σπουδών. Τό μάθημα τούτο εύρύ έπικράτησεν ένδιαφέρον.

Και πρό της συνολικής ένταύθα δημοσιεύσεώς του, ό «Οικονομολόγος των Άθηνών» έδημοσίευσεν εις τό φύλλον της 1ης Μαΐου, τμήμα του μαθήματος τούτου.

Τό έν λόγω μάθημα έγένετο άφορμή συζητήσεων έν τῷ άθηναικῷ τύπῳ.

Άναφερόμενος προς τάς έν τῷ μαθήματι τούτῳ διατυπωθείσας άντιλήψεις ό κ. Λουκάς Κανακάρης Ροῦφος από των σιηλών της έφημερίδος «Κέρδος» (της 20ης Απριλίου τρ. έτους) έτόνισεν ότι δεόν νά παύσῃ ό διαχειρισμός των βιομηχανιών εις βιωσίμους και μη τοιαύτας. «Σόλοικος—λέγει ό κ. Ροῦφος—ώς οικονομική θεωρία είναι και ώς μέτρον άνεφάρμοστος ό διαχωρισμός αυτός, Λυποῦμαι δέ ότι και ό άρθρογράφος του «Κέρδους» όπως και τόσοι άλλοι, ποιούμενος χρῆσιν της φρασεολογίας αυτής, δεν έσχον την εύκαιρίαν νά άκούσουν τό μάθημα, τό όποιον έδίδοξεν πρό όλίγων ήμερῶν εις την Σχολήν μας των Βιομηχανικών Σπουδών ό έκ των μεγάλων Έλλήνων δημιουργών κ. Ανδρέας Χατζηκυριάκος. Άνέλυσεν οὔτος τό σπουδαιότερον αυτό ζήτημα με τόσην σαφήνεια, ώςτε έγώ έζήτησα, ώς σύμβουλος της Σχολής, νά εύρεθῇ τρόπος εύρυτάτης κυκλοφορίας των υπό του κ. Χατζηκυριάκου λεχθέντων.

Ο ζητούμενος διαχωρισμός υπό τρίτων των βιομηχανιών της χώρας μας εις βιωσίμους και μη είνε έχω την γνώμη, άπολύτως άνεφάρμοστος, και έπικίνδυνος. Διότι είνε πάρα πολύ δύσκολον νά άσπασθῶν άδικίαι και λάθη, τά όποια, έκτός της συντριβής άτομων πολλῶν, θά ήτο δυνατόν νά έχουσι όλεθρίας συνεπείας και δι' αύτην την Έθνικήν μας Οικονομίαν».

Εις τον κ. Ροῦφον απήντησεν ό άρθρογράφος του «Κέρδους» μη συμφωνῶν πλήρως αλλά και μη παραγνωρίζων «τός ήρωϊκός προσπαθείας, τούς άκαταπονήτους άγώνας και τάς μεγάλας θυσίας της έλληνικής βιομηχανίας».

Την 23ην παρελθόντος μηνός έγένετο έκτακτον μάθημα της Σχολής έν τῇ αίθούσῃ της Αρχαιολογικής Έταιρείας, ένθα ό Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Σχολής κ. Έπαμεινῶνιδας Χαρίλαος έδίδοξεν περί «Οίνων και Οίνοπνευματων».

Τό μάθημα του κ. Χαρίλαου παρηκολούθησαν ό επί της Γεωργίας ύπουργός κ. Κυριακός, οι Σύμβουλοι οι καθηγηταί και σπουδασταί της Σχολής και πλείστοι εκπρόσωποι του βιομηχανικού και του έπιστημονικού κόσμου.

Ο κ. Χαρίλαος ήρξατο ώς έξης:

«Η Έθνική Συντηρητική Όργάνωσις κατά τάς συσταθείσα αρχάς του 1936 με σκοπόν την έπιδίωξιν της διατηρήσεως της τότε κλονιζόμενης καθεστηκείας τάξεως και την έξυπηρέτησιν της Πατρίδος, ένόμισε ότι συντελεί εις έπίτευξιν των άνω σκοπών τό μεν διά της έκδόσεως του Περιοδικού «Νέοι Δρόμοι», τό δέ διά της ίδρύσεως της Σχολής Βιομηχανικών Σπουδών, προς μόρφωσιν εργαζομένων νέων, οὔτινες έν τῷ μέλλοντι θά άποτελέσωσιν τά στελέχη του διευθύνοντος προσωπικού των Βιομηχανικών και άλλων Έπιχειρήσεων.

Μεταξύ των σπουδαιότερων μαθημάτων άτινα διδάσκονται εις Σχολήν είναι ή Έμπορευματολογία.

Έμπορευματολογία είνε ή έπιστήμη ή μελετώσα και έξετάζουσα πάντα τά έμπορεύματα, είτε φυσικά είτε βιομηχανικά από άπόψεως προελεύσεως, ποικιλίας και γνωρισμάτων τούτων, κατασκευής και κατεργασίας, χρησιμότητος, συστάσεως τρόπου έμπορίας, παγκοσμίου παραγωγής, ύποδεικνύουσα προσέτι τάς άλλοιώσεις άς ύφίστανται τά έμπορεύματα, την άποφυγήν τούτων και τον τρόπον της συντηρήσεως αυτών, την νοθείαν και τον έλεγχον ταύτης.

Ός είνει έπόμενον γνώσεις Φυσικής και στοιχεία Χημείας είναι άπαραίτητα προς κατανόησιν του μαθήματος τούτου.

Τό βαρύ τούτο έργον άνέλαιβε νά διδάξῃ τῇ συνεργασίᾳ του έκ των Συμβούλων της Σχολής, κ. Διαμάντη Δερνίκου, ό κ. Παναγ. Παράσκευόπουλος, Διδάκτωρ της Χημείας του Πανεπιστημίου του Βερολίνου, με λίαν ικανοποιητικά άποτελέσματα.

Έκρίθη σκόπιμον όπως ώρισμένα θέματα έφορῶντα πρωτεύοντα προϊόντα της Χώρας μας, αναλάβωσι νά αναπτύξωσι ειδικευμένοι Βιομήχανοι, δυνάμενοι νά ελαφέρωσι και τά της πείρας αυτών διδάγματα.

Έλαχε εις έμέ ό κλήρος νά κάμω έναρξιν των μαθημάτων αυτών με θέμα

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

ΤΟΥ ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΡΕΧΟΝΤΟΣ ΕΤΟΥΣ

Συντάσσεται υπό την εποπτείαν του κ. ΛΑΞ. Θ. ΦΙΛΑΔΕΛ-
ΦΕΩΣ, τέως Διευθυντοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου.

Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας πρῶτος ἐγκρίσας τὴν ἐγκριτὴν τοῦ εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς διὰ τὴν ἀνασφάλαισιν τῆς στήλης τοῦ προλιμένου, ὅπου ὁ τάφος τοῦ Θεμιστοκλέους. Τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον ἀπασχολοῦν αἱ δημοσιεύσεις τοῦ Γάλλου Ἀρχαιολόγου Κόμητος Βύρωνος ντὲ Προρὸκ γράφοντος περὶ τῶν ἀφρικανικῶν Νεκροπόλεων. Ὁ ἐπιφανὴς ἀρχαιολόγος λέγει σὺν ταῖς ἄλλοις τὰ ἑξῆς :

Εἰς τὴν Οὐάικ, τριάντα περίπου λεύγας πρὸς βορρᾶν τῆς Καρχηδόνος, εἶδον τὴν σπανίαν ἀμυλογομένην τύχην ὅ ἀνακαλύψωμεν τὸν τάφον μιᾶς θελικτικῆς χορευτρίας τοῦ τόπου. Πρὸ τριῶν χιλιάδων ἐτῶν τὰ πόδια τῆς ἔζηττον τὸ μαρμαρινὸν δάπεδον τοῦ βασιλικοῦ ἀνακτόρου, μὲ τὴν περιπαθῆ μουσικὴν ἐνὸς ἀνατολικοῦ χοροῦ. Ἡ ὥραία αὐτὴ καλλιτέχνις ἀπῆλυσσε δόξαν καὶ χρῆμα. Ἔτσι τοῦλάχιστον ἰσχυρίζεται ἡ ἐπιτύχιος πλάξ, ποῦ ἐσκέπασε τὸ λιγερόν της σώμα. Ἐν τῆς ἰδίας πηγῆς πληροφοροῦμεθα ὅτι ἡ χορεύτρια αὐτὴ ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν εἴκοσι πέντε μόλις ἐτῶν.

Δι' ὀλίγα δευτερόλεπτα ἠμπόρουν ἡ ἀποθυμᾶσω τὸ πρόσωπόν της.

Ἐνῶ ἡσχολοῦμεθα μὲ τὴν διόρυξιν μιᾶς σύραγγος, εὐρέθημεν ἔμπρὸς εἰς ἕνα λευκὸν τοῖχον ὁ ὁποῖος ἐσκέπαζε τὴν εἴσοδον τοῦ τάφου της. Μὲ ὀλίγα κτυπήματα τῆς ἀξίνης κατεδαφίσμεν τὸ χώρισμα αὐτό. Ἐνα βαρὺ, διαπεραστικὸν ἄρωμα μᾶς ἐπλημύρισε τότε. Διηύθυνα τὸν φανὸν τοῦ ἠλεκτρικοῦ φανοῦ μου πρὸς τὸ βάθος τῆς κρύπτης καὶ ἀντίκρισα τὴν χορεύτριαν.

Ἦτο ἐξηπλωμένη ἐπάνω εἰς μίαν πλάκα ἐκ γρανίτου, εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπογείου. Τὸ σῶμά της ὀλόκληρον ἦτο τυλιγμένον σφικτὰ μὲ ταινίας ἄλλὰ τὸ ὥραϊον πρόσωπόν της ἦτο γυμνόν. Ἀπὸ τοὺς καρπούς τῶν χειρῶν της ἦσαν ἀκόμα περασμένα χρυσᾶ βραχιόλια, δῶρα ἀνακριβόλω; τῶν θαυμαστῶν της. Ἐἶναι ἀπεργισμένος ἡ ἐντύσασιν ποῦ προσκάλει τὸ θέαμα τῶν ἀσάρκων ὀστέων, ποῦ περιέβαλλον κισμήματα ἀμυθῆτου ἀξίας. Ἀνάλογα στολίδια ἔφερε καὶ εἰς τοὺς ἀστραγάλους τῶν ποδιῶν της.

Ἄλλ' ἐνῶ ἡ κινηματογραφικὴ μηχανὴ μας ἤγειρε νὰ λειτουργῇ, ὁ ἀέρας ποῦ ἐμπῆκε μέσα εἰς τὴν κρύπτην προσέβηκε τὴν νεκρὰν χορεύτριαν. Καὶ αἱ λωρίδες κατέπεσαν ἀμέσως εἰς λεπτὰ νήματα καὶ ἄρρησαν τὰ ὀστά, τοῦ τὰ συνεκράτουν τόσον καιρόν, νὰ διαλυθῶν καὶ αὐτά, νὰ μεταβληθῶν εἰς σιόνην ἐντὸς ὀλίγων δευτερολέπτων. τὰ βραχιόλια τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδιῶν της ἔπεσαν καὶ αὐτὰ εἰς τὸ μαρμαρινὸν πάτωμα, ἀναδίδοντα ἕνα γλυκὺν καὶ πένθιμον συγχρόνως ἦχον.

Καὶ τὸ μόνον ποῦ μας ἔμεινε ἀπὸ τὸ ἐξάισιον δράμα της ἦσαν μερικὰ μέτρα φιλμ.

Ἡ κρύπτη ἦτο γεμάτη ἀπὸ κοσμήματα καὶ ἀναθήματα, δῶρα τῶν πλουσίων θαυμαστῶν της. Ἐνα κοινὸν, σκαλισμένον μὲ τέχνην, περιεῖχε ροῦζ διὰ τὰ χεῖλη εἰς ἐπτὰ τόνους, μίαν λίμαν, ἕνα ψαλιδάκι διὰ τὰ νύχια, καὶ ρίμελ. Ἡ Μεγάλῃ Δούκισσα Μαρία τῆς Ρωσίας, ποῦ μας συνώδευε, εἶχε τὴν περιέργειαν νὰ δοκιμάσῃ τὸ ροῦζ αὐτό. Καὶ το εὐρῆκε καταλλήλον νὰ χρησιμεύσῃ καὶ σήμερον ἀκόμη.

Ἐλυπήθημεν πολὺ ἐπειδὴ δὲν κατορθώσαμεν νὰ διατηρήσωμεν ἀνεπαφῶν τὴν ἀρχαίαν αὐτὴν καλλονήν. Ἐκκοτε εἶμεθ' πάντοτε ἐφωδιασμένοι μὲ ἕνα ἑξαμιστῆρα περιέχοντα εἰδικὸν ὑγρὸν, ὅστις ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ καθιστᾷ τὸν καθαρὸν ἀέρα ὀλιγότερον καταστρεπτικὸν διὰ ταῖς μοῦμεις.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἐπιτρέψατέ μου νὰ σας ἀφηγηθῶ ὅ,τι εἶναι γνωστὸν διὰ τὴν ἑξαιρετικὴν αὐτὴν γυναῖκα :

Ἡ ὥραία καὶ ὑψηλόσωμος Θαῖς ὑπῆρξε πρὸ δύο χιλιάδων περίπου ἐτῶν ἡ διασημότερα Ἑταῖρα τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἡ φήμη της εἶχε διαβῆ τὴν Μεσόγειον.

Ἐν τῷ μεταξῷ, ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ ἤρχισε νὰ διαδίδεται εἰς τὸν κόσμον. Μεταξὺ τῶν νεοφωτιστῶν τῆς Ἀλεξανδρείας συγκαταλέγεται καὶ κάποιος Παφνούτιος. Ὁ νέος αὐτὸς εἶχαν ἀκούσει νὰ γίνεται λόγος διὰ τὴν Θαῖδα καὶ δὲν ἔπαυσαν νὰ παρακαλῇ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς της. Αὐτὸς, ὁ ἀσκητὴς, μίαν ἡμέραν, ἀπεφάσισε νὰ πάρῃ νὰ τὴν συναντήσῃ, νὰ τὴν νοουθετήσῃ, νὰ τὴν πείσῃ ὅτι ἡ πραγματικὴ εὐτυχία τοῦ ἀνθρώπου ἔγκειται εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἀγνότητος τῆς ψυχῆς.

«ΟΙΝΟΙ καὶ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΑ». Δὲν πρόκειται βεβαίως νὰ ἐξετάσω λεπτομερῶς τὸ εὐρύτατον τοῦτο θέμα, τοῦθ ὅπερ θὰ ἀπῆτη μὴνῶν πολλῶν διδασκαλίαν. Ἄλλὰ θίγων τὰ κυριώτερα σημεῖα νὰ κάμω μίαν σύντομον γενικὴν ἐπισκόπησιν.

Πλήρες τὸ μάθημα τοῦ κ. Χαρίλαου ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν «Οἰκονομικὸν Ταχυδρόμον» (φύλλα 29 Ἀπριλίου καὶ 6 Μαΐου).

Ὁ «Οἰκονομικὸς Ταχυδρόμος» ἐπρολόγησεν τὸ δημοσίευμα ὡς ἑξῆς :

«Εἰς τὴν ἀπὸ διετίας ἀρίστα λειτούργοσαν Σχολὴν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν ἐγένετο τὴν παρελθούσαν Τρίτην ἐνταρξίς σειράς μαθημάτων Ἐμπορευματολογίας. Ἡ ἐνταρξίς τῶν μαθημάτων τούτων ἐγένετο πανηγυρικῶς εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας μὲ ὀμιλητὴν τὸν γνωστὸν βιομήχανον κ. Ἐπ. Χαρίλαον. Ὁ κ. Χαρίλαος ἐπραγματεύθη τὸ λίαν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν χώραν μας ζήτημα τῶν οἴνων καὶ οἴνοπνευμάτων. Λόγω τῆς ἀξίας τοῦ θέματος καὶ τῆς ἀρμοδιότητος καὶ τοῦ κύρους τοῦ ὀμιλητοῦ θεωροῦμεν καθῆκον μας ἐνημερότητος τὴν δημοσίευσιν τῆς ὀμιλίας ταύτης τοῦ κ. Χαρίλαου».

Οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς μετ' ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος παρηκολούθησαν δύο προσφάτως ἐν τῇ αἴθουσῃ τῆς Σχολῆς γενομένας ὀμιλίας τοῦ κ. Ν. Κεφάλαι Ἐκπροσώπου τῆς Ε.Ο.Ν. ἐν τῇ Σχολῇ.

Ὁ ἐμπνευσμένος ὀμιλητὴς ἐχειρίσθη δύο θέματα ἐκτάκτου ἐνδιαφέροντος. Τὸ πρῶτον ἦτο περὶ αὐτοθυσίας καὶ τὸ δεύτερον περὶ τῆς ἠρωϊκῆς μορφῆς τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου. Τὴν δεύτεραν ὀμιλίαν τοῦ κ. Κεφάλαι παρηκολούθησαν καὶ οἱ τεταρτοετείς μαθηταὶ τῆς τεχνικῆς Σχολῆς «Ἡφαιστὸς».

Ἐπίσης ἐν τῇ Σχολῇ ἐγένοντο δύο ἐκτάκτα μαθήματα τοῦ συμβούλου τῆς Σχολῆς κ. Μιχαὴλ Ρινοπούλου, μὲ θέμα τὰς «φορολογικὰς ὑποχρεώσεις τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν».

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΣΙΒΙΤΑΝΙΔΕΙΟΥ

Οἱ ἀθληταὶ τῆς Σχολῆς ἔλαβον μέρος εἰς τοὺς Πανελληνίους ἀγῶνας τῆς Ε. Ο. Ν. ἐσημειώθησαν δὲ καὶ πρωτεῖα μαθητῶν τῆς Σιβιτανιδείου κατὰ τοὺς ἀγῶνας τούτους.

Ὁ μαθητὴς Ε. Γαζέπης, ἐπρώτευσεν εἰς τὸ ἄλμα μήκους.

Ὁ μαθητὴς Ζήσης Κόντης, ἐπρώτευσεν εἰς τὸ ἀκόντιον, τὴν σφαιροβολίαν καὶ τὴν ἑλληνικὴν δισκοβολίαν.

Ὁ μαθητὴς Α. Μαιζάνης, ἐπρώτευσεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν δισκοβολίαν καὶ εἰς τὴν λιθοβολίαν.

Ἀφ' ἐτέρου ἡ Σχολὴ, ὀργάνωσεν τοὺς πρῶτους αὐτῆς ποδηλατικὸς ἀγῶνας, εἰς αὐτοὺς ἔλαβον μέρος 35 ποδηλάται μαθηταί.

Τὴν γενικὴν ἐπιτήρησιν εἶχεν, ὁ Καθηγητὴς τῆς Γυμναστικῆς κ. Μητροφάνης. Τὸ διανυθὲν διάστημα ἦτο, ἀπὸ τῆς Σχολῆς μέχρι Γλυφάδας μετ' ἐπιστροφῆς.

Πρῶτος ἦλθεν ὁ ποδηλάτης μαθητὴς Σκαλτοῦτος.

Εἰς τὸ Μηχανουργεῖον τῆς Σχολῆς μετ' ἐντάσεως κατασκευάζεται κατ' αὐτὰς σειράς τελειοποιημένων τῶν συνστημάτων Νόρτον. Ἐπίσης σειρά δρᾶν πάνων μετὰ στήλης καὶ σειράς μεγγενῶν. Πάντα ταῦτα ἐτοιμάζονται πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἀναγκῶν τῆς Σχολῆς.

Ἡ Σχολὴ ἔλαβεν τὴν ἀπόφασιν, ὅπως τὰ μαθήματα τῆς Ἀγωγῆς τοῦ Πολίτου, καὶ τῆς Ἐθνικῆς Ἀγωγῆς ἀνατεθῶν εἰς τὴν διακεκριμένην δικηγόρον δεσποινίδα Ἐλισάβετ Πουλή.

Ἡ δεσποινὶς Πουλή ἤρξατο τὰ μαθήματά της.

ΛΑΙΔΗ ΛΩ — ΠΕΙΡΟΥΝΑΚΗ

Κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα, ἀπεβίωσεν ἡ Λαῖδη Λω — Πειρουνάκη, τὸ γένος Χατζοπούλου, καὶ ἐκ δευτέρου γάμου σύζυγος τοῦ διακεκριμένου νομομαθοῦς καὶ διευθυντοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς Ἀγορανομίας ὑπουργεῖου κ. Γεωργίου Πειρουνάκη.

Ἡ λαῖδη Λω, ὀπῆρξεν ὀμοπάτριος ἀδελφὴ τοῦ στρατηγοῦ Γ. Χατζανέστη καὶ ἑταιροθαλῆς τοιαύτη τῶν ἀδελφῶν Δημητρίου καὶ Λάμπρου Κορομηλά. Ὑπανδρεύθη τὸν σὲρ Ἐδουάρδον Λω, Ἀγγλον στρατιωτικὸν καὶ διπλωμάτην, ὁ ὁποῖος τὸ 1897 διωρίσθη ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀγγλίας εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Διεθνῇ Οἰκονομικῇ Ἐπιτροπῇ, γενόμενος πρόεδρος ταύτης τὸ 1898. Ἡ λαῖδη Λω ἠκολούθησε τὸν σύζυγόν της εἰς τὰς Ἰνδίας, διορισθέντα μέλος τοῦ οἰκονομικοῦ συμβουλίου τοῦ γενικοῦ διοικητοῦ τῶν Ἰνδιῶν, ὅπου ἔτυχεν ἐξαιρετικῶν τιμῶν. Ἡ λαῖδη Λω διεκρίθη παντοῦ διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν της μόρφωσιν, τὴν καλλιπὴν καὶ τὰ πολλαπλά της χαρίσματα.

Ἡ διδασκαλία του διήρκεσε ἀρκετοὺς μῆνας. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ἡ ἔταιρα ἤρρισε νὰ συγγιῆται. Ὁ Παφνούτιος ἦτο περιχαρὴς ἐπειδὴ κατώρθωσε νὰ σώσῃ μιὰν ψυχὴν ἀπὸ τὴν ἄβυσσον τῆς ἀπωλείας. Ἐξαφνα, ὅμως, ἀντελήφθη, μὲ ἀπερίγραπτον τρόμον, δεῖ ἀγαποῦσε παράφορα ἐκείνην εἰς τὴν ὁποίαν ἐδίδασκε τόσον καιρὸν διὰ τὸ ἔργον εἶναι ἀμάχημα. Εἰς μάτην προσεπάθησε νὰ καταπνίξῃ τὸ πάθος αὐτό, ποὺ εἶχε πλημμυρίσει ὀλόκληρον τὴν ὑπαρξίν του. Τέλος, ἠττημένος ἠναγκάσθη νὰ τῆς ἐκμυστηρευθῇ τὴν ἀγάπην του. Δυστυχῶς δι' αὐτόν, ὁ σπόγγος τῆς διδασκαλίας του εἶχε βλαστήσει εἰς τὴν συνείδησιν τῆς Θεοῦ. Ἡ ἔταιρα, ἡ ὁποία εἶχε μετανοήσει διὰ τὴν περασμένην τῆς ζωὴν, ἀπέκρουσε μὲ ἀγαπάκησιν τὰς προτάσεις του. Καὶ ὁ Παφνούτιος, ἰσχυρῶς ἀπὸ ἀπελπισίαν, ἠτόκτονησε.

Τότε ἡ Θεὸς ἐμοίρασε τὰ πλοῦτη τῆς σιτοῦς σκλάβους, τὰ κοσμήματα καὶ τ' ἀντίκτορά της καὶ ἀπεσφύθη εἰς τὴν ἐρημο ἀποφασισμένη νὰ περάσῃ τὴν ὑπόλοιπὴν ζωὴν της ἐν προσευχῇ καὶ μετανόειᾳ διὰ νὰ ἐξοικισθῇ ἀπὸ τὰ ἁμαρτήματά της. Καὶ ὕστερ' ἀπὸ ὀλίγα χρόνια ἀπέθανε εἰς τὴν ἐρημίαν της, μὲ καθαρὰν τὴν συνείδησιν καὶ μὲ τὸ πνεῦμα ἐστεφανωμένον πρὸς Ἐκεῖνον ποὺ τῆς ἔδειξε τὴν μόνην πραγματικὴν ἀλήθειαν.

Ἰσοῦ καὶ μία ἄλλη ἱστορία, ἡ ὁποία συνέβη πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς τὰ μέρη αὐτὰ καὶ ἡ ὁποία μοιάζει πολὺ μὲ ποταμῦθι.

Κάποτε, οἱ ἱερεῖς τῆς ἀρχαίας Καρχηδόνας εὐρέθησαν εἰς δύοκολον θέσιν. Ἡ μεγάλη ἱερεῖα των εἶχε ἀποθάνει αἰφνιδίως ἀπὸ μιὰν μυστηριώδη νόσον, ποὺ τὴν κατέβαλε εἰς τὴν ἀνθησιν νῆς νεότητος καὶ τῆς ἐξαισίας καλοῦντῆς της, χωρὶς νὰ ἠμπορέσουν οἱ ἀλχημισταὶ νὰ τῆς πυρέξουν κορμίαν βουήθειαν.

Ἐνῶ οἱ ταριχευταὶ ἠσχολοῦντο μὲ τὸ βαλασάωμα τοῦ πτώματος της — μιὰ ἐργασία πολὺ λέπτη, ἡ ὁποία ἀπαιτοῦσε ἐξαιρετικὴν προσοχὴν καὶ μεγάλας γνώσεις, — οἱ ἱερεῖς τῆς πόλεως εἰργάζοντο νυχθημερὸν εἰς τὴν ἀνάσφιν μιᾶς κρύπτῆς, εἰς τὴν κλιματὴν ἐνδὲς βουνοῦ, ὅπου θὰ ἀπέθετον τὴν σαρκοφάγον μὲ τὴν μούρμα τῆς ἱερείας.

Τὴν ἐπαύριον, ἡ σαρκοφάγος μεταφέρθη εἰς τὴν τελευταίαν κατοικίαν της, μὲ κάθη μυστικότητι διὰ νὰ μὴ μάθῃ κανεὶς ποῦ θὰ ἐθάπτετο ἡ ἱερεῖα. Σύμφωνα μὲ τὴν παράδουσαν, τὴν τοποθεσίαν τοῦ τάφου της δὲν ἔκρυπτε νὰ γνωρίζῃ κανεὶς.

Ἡεῖς μαῦροι σκλάβοι ἐτοποθέτησαν τὴν σαρκοφάγον ἐπὶ τῆς μαρμαρίνης τριπέζης, εἰς τὸ κέντρον τοῦ μεγάλου ὑπογείου. Κατόπιν, εἰς ἓνα νεῦμα τῶν ἱερέων, οἱ ὁποῖοι ἐκατοῦσαν εἰς τὰ χεῖρα των ἀνημένας δίδας διὰ νὰ φωτίζουσαν τὴν κρύπτῆν, ἤρριξαν νὰ κίξουν ἓνα τοῖον ἀπὸ τοῦ βλα. ὁ ὁποῖος τὰ ἐχώριζε τὴν κρύπτῆν ἀπὸ τὴν εἴσοδον τοῦ ὑπογείου.

Ἀλλὰ μόλις ἐτελείωσαν τὴν ἐργασίαν των αὐτῆν, μερικοὶ ἱερεῖς εἰς ἓνα νεῦμα τοῦ ἀρχιερέως των, ἀνέσφραν κάτω ἀπὸ τὰς χλαμύδας των ἀχειρίδια, ἐκατέθησαν μὲ ἀστραπιαίαν ταχύτητα ἐναντίον τῶν σκλάβων καὶ, πρὶν προφθάσουν ἐκεῖνοι ν' ἀμυνθῶν, τοὺς κατέσφραν ἀγρίως.

Ἐνα προληπτικὸν μέτρον διὰ νὰ μὴ ἠμπορέσουν οἱ μαῦροι νὰ φανερώσουν τὴν τοποθεσίαν τοῦ τάφου. Ὡς γνωστὸν, οἱ νεκροὶ δὲν ὁμιλοῦν!

15. ΑΥΓΙΟΥΣΤΟΥ. Ὁ διεθνὴς τύπος ἀπασχολεῖται μὲ τὴν ἀνεύρεσιν θησαυρῶν, ἀπὸ ἀπόψεως καλλιτεχνικῆς ἀξίας, ποὺ ἦλθε ποτὲ εἰς φῶς εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Εἰς τὴν κοιτίαν τοῦ Σώφρολι καὶ ἐνδὲς τῆς ἰδιοκτησίας τῆς μίσης Πρῆττυ ὑπῆρχε τύμβος, τὸν ὁποῖον ἡ κυρία αὐτῆ ἀνέσφαιρεν ἰδίαις δαπάναις καὶ ἐνδὲς τοῦ ὁποῖου ὑπήρχον πολυτιμώτατα εὐρήματα.

Ὁ τύμβος ἦτο ὁ τάφος τοῦ Σάξωνος βασιλέως Ράεδβαλδ, ζήσαντος τὸν 7ον μ.Χ. αἰῶνα, ὁ ὁποῖος ἐτάφη, κατὰ τὰ τότε ἔθιμα, ἐνδὲς τοῦ βασιλικοῦ του πλοίου, μετὰ τῶν θησαυρῶν του. Τὸ πλοῖον εὐρέθη εἰς ἀρκετὰ καλὴν κατάστασιν καὶ ἐνδὲς αὐτοῦ, πρὸ τῶν σκελετῶν τοῦ βασιλέως, χρυσὰ νομίσματα, χρυσαὶ κύλικες, περιβραχιόνια, πόρπαι, μέγας ἀργυρῶς δίσκος μὲ τὴν μορφήν ὠραιότητος γυναικὸς εἰς τὸ μέσον κ. ἄ., καλλιτεχνήματα ἐκ χρυσοῦ, ἐξαιρετικῆς ἐργασίας, μὲ σμάλτων, παρόμοια τῶν ὁποῖων δὲν ἔχουν μέχρι τοῦδε ἀνευρεθῇ.

Προέκυψε ζήτημα εἰς τίνα ἀνήκει ὁ θησαυρὸς; Εἰς τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον, ὡς ἐμπρόσωπον τοῦ ἀγγλικοῦ Δημοσίου, ἢ εἰς τὴν ἐνεργήσανσαν τὰς ἀνασκαφὰς;

Πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ ζητήματος τοῦτου συνήλθεν εἰς τὸ Σώφρολι εἰδικὸν δικαστήριον, τὸ ὁποῖον καὶ ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασιν του.

Κυρίως, δηλαδὴ, ἐπρόκειτο νὰ καθορίσῃ τι εἶνε ὁ θησαυρὸς αὐτός, διότι κατὰ τὸν ἀγγλικὸν νόμον ὑπάρχουν δύο εἴδη θησαυρῶν. «Θησαυροὶ ἀπλῶς καὶ ἀθησαυροὶ ἐν κρύπτῃ». Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν πρόκειται περὶ θησαυροῦ ἀπολεσθέντος ἢ ἐγκαταλειφθέντος ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου του, ὁπότε εἶναι κτήμα τοῦ νέου εὐρέτου του. Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν πρόκειται περὶ θησαυροῦ κρυβέντος διὰ νὰ παραληφθῇ ἀργότερον, ὁπότε περιέρχεται εἰς τὸ κράτος.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρόκειται περὶ τῆς πρώτης περιπτώσεως, ἐφ' ὅσον ἐπρό-

κειτο περὶ θησαυροῦ νεκρικοῦ, οἰκειοθελῶς ἐγκαταλειφθέντος καὶ ἐπομένως ἀνήκοντος τώρα εἰς τὴν κυρίαν Πρῆττυ, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ θὰ πρέπει ν' ἀποδοθῇ.

23. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Πληροφορίαι ἐκ Κρεσταινῶν ἀναφέρουν, δι' ἔξωθι τοῦ χωρίου Μάξι ἀνευρέθη ὁ ἀνδρὶας τοῦ ἀρχαίου ἱστορικοῦ συγγραφέως Ξενοφῶντος. Ὁ ἀνδρὶας ἔχει ὕψος 1 1/2 μέτρων ἀνευ τῶν ποδῶν, οἱτινες δὲν ἀνευρέθησαν. Ἐπίσης δὲν ἀνευρέθησαν καὶ ἀμφότεραι αἱ χεῖρες τοῦ ἀνδριάντος. (*)

Ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἀνακοινώθη ὅτι κατὰ ληφθεῖσαν ἀναφορὰν τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων Ναυπλίου, εἰς τὴν Τύρινθιν εὐρέθησαν τυχαίως παρ' ἰδιωτῶν δύο χρυσὰ διαδήματα Μυκηναϊκῆς ἐποχῆς συνολικοῦ βάρους 350 γραμμαρίων. Κατ' ἐντολήν του κ. ὑφυπουργοῦ, ταῦτα κατετέθησαν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον.

29. ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ. Κατὰ πληροφορίας ἐκ Κρεσταινῶν, αἱ συνεχιζόμεναι εἰς τὸ χωρίον Μάξι ἀνασκαφαὶ ἔφερον εἰς φῶς νέα εὐρήματα ἐξαιρετικῆς ἀξίας. Ἀνεκαλύφθησαν τέσσαρες κεφαλαὶ, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία παριστᾷ τὸν Δία καὶ ἡ ἄλλη τὸν Ἡρακλέα. Ἐπίσης ἀνεκαλύφθησαν θεμέλια ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος, τοῦ ὁποῖου ἡ ἀνεύρεσις ἀποδίδεται εἰς τὸν Ξενοφῶντα.

3. ἈΠΡΙΑΙΟΥ. Ἀναγράφεται ὅτι μία ὀλόκληρος ἀρχαία ἑλληνικὴ πόλις, μὲ τὰ τείχη της καὶ μὲ τὰ μνημεῖα της καὶ μὲ σωρείαν ἀξιολόγων εὐρημάτων ποὺ μαρτυροῦν, ἦεν αὐτῆ ἀνιῶσε ἐπὶ αἰῶνας, ἀνεκαλύφθη εἰς τὴν Θράκην καὶ ὄχι εἰς μεγάλην ἀπόσιν ἀπὸ τὴν Ἀλεξανδρουπόλιν. Ἀφορμὴν εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ὑπηρεσίαν, πρὸς διενέργειαν ἐρευνῶν εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο ἔδωσε κάποιος τοῦρκος χωρικός τῆς Θράκης, ὀνόματι Ἀμπντουλάχ Χαιή, κάτοικος τοῦ χωρίου Δικέλη, ἀπέχοντος 8 χιλόμετρα ἀπὸ τὴν γραφικὴν Μάσφην τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως. Οὗτος πρὸ τετραετίας ἀνεκάλυψε εἰς τὸν τουρκικὸν συνοικισμόν τῆς Μεσημβρίας, ἀνάγλυφον παριστᾷνον γυναῖκα ὕψους 80 ἑκατοστίων. Ὁ Ἀμπντουλάχ καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ἀπέκρυψε τὸ ἀρχαιολογικὸν τοῦ εὐρήματος εἰς τὴν οἰκίαν του. Ἐσχάτως ὅμως φοβηθεὶς τὰς συνέπειας τῆς πράξεώς του, ἔκαμν αἰτήσεις εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ὑπηρεσίαν καὶ μετέβη ἐπὶ τόπου ὁ ἔφορος ἀρχαιοτήτων κ. Κοτζιάς, διὰ νὰ εὐρεθῇ πρὸ ἐκπλήξεων.

Ὁ κ. Κοτζιάς ἀρχικῶς ἀνεύρε διαφόρους τάφους, ἀλλὰ μὲ τὴν πρόθεσιν τῶν ἐρευνῶν του ἀνεκάλυψε μεγάλην ἔκτασιν ὠχυρωμένην, ἡ ὁποία ἀρχίζει ἀπὸ τὴν θάλασσαν καὶ φθάνει μέχρι τῆς κορυφῆς τοῦ πρὸς βορρᾶν βουνοῦ. Ἐκεῖ εὖτε ἀπὸ ἴζη μιᾶς ὀλοκλήρου ἀρχαίας πόλεως, πέριξ τῆς ὁποίας ὑπάρχει τείχος ἔχον πλάτος 2 μέτρα καὶ κατασκευασμένον μὲ μεγάλους τετραγώνους λίθους. Ἡ εἴσοδος τοῦ τείχους τῆς πόλεως ταύτης εὐρίσκεται εἰς τὴν θάλασσαν, τὸ ἐνδὲς δὲ αὐτῆς τμήμα τοῦ τείχους ἔχει καταστραφῆ. Εἰς τὴν παραλίαν εὐρίσκονται ἀκόμη οἰκήματα, τὰ ὁποῖα οἱ ἐντόπιοι ὀνομάζουν «μαγαζεῖα».

Ὀλόκληρος ἡ περιλειπομένη ὑπὸ τοῦ τείχους ἔκτασις εἶναι κατασκευασμένη ἀπὸ θαυμάσια κεράμων καὶ ἀγγείων τῶν ἑλληνικῶν χρόνων. Εἰς ὠρισμένα ὅμως σημεῖα ἀνασκαφέντα, ἦλθον εἰς φῶς καὶ θαυμάσια ἀγγείων προϊστορικῆς ἐποχῆς. Τὰ εὐρήματα τῆς ἱστορικῆς κυρίως ἐποχῆς, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀφθονώτατα, εἶναι τοῦ 3ου, 4ου, 5ου καὶ 6ου αἰῶνος.

Ἐκ τῶν εὐρημάτων τοῦ ἔκτου αἰῶνος σημαντικώτερον εἶναι ἓνα ἀγγεῖον, τὸ ὁποῖον κοσμεῖται μὲ παράστιχον τοῦ Ἡρακλέους ἀγωνιζομένου κατὰ λέοντος. Τοῦ πέμπτου αἰῶνος ἀξιοπρόσεκτα εἶναι τὰ τεμάχια ἀγγείων μὲ ἐρυθροκόκκους παραστάσεις, εἰς μίαν τῶν ὁποίων εἰκονίζεται ἔφηβος πικίζων δίκυλον. Μετὰ τὰς ἐρευνὰς, περισυλλεγέντων εὐρημάτων ὑπάρχει καὶ χαλκίνη πέτρῃ ἀνήκουσα πιθανῶς εἰς ἀγάλμα τῆς Νίκης, λαβαὶ ἀγγείων, τεμάχια ἀνθεμίων, τῶν ὁποίων τινὰ διατηροῦν τὸ χροῖμα των κλπ. κλπ.

Ἡ ἀνευρεθεῖσα ἀρχαία πόλις φάνεται, ὅτι εἶναι ἡ ἀρχαία Μεσημβρία, τὴν ὁποίαν ἀναφέρει ὁ Στέφανος ὁ Βυζάντιος. Τὸ σπουδαιότερον καὶ ἀπὸ ἐθνικῆς ἀπόψεως σημαντικώτερον, εἶπεν ὁ ἔφορος ἀρχαιοτήτων κ. Κοτζιάς εἶναι, ὅτι πρόκειται περὶ ἀρχαίας πόλεως καθαρῶς ἑλληνικῆς μέσα εἰς τὴν καρδίαν τῆς Θράκης, χωρὶς ἔχνος οἰκίσσεως ἀπὸ ρωμαίους ἢ ἄλλους ξένους λαοὺς τῶν μεταγενεστέρων χρόνων.

14. ΑΠΡΙΑΙΟΥ. Ἐτησίαι συνέλευσις τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας. Ἐγένετο ἡ ἐπιθεσις τῶν ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν τοῦ Μιχαήλως διὰ τοῦ κ. Σωτηριάδου, τῆς Ἱερᾶς Ὀδοῦ καὶ τῆς Ἐλευσίνας διὰ τοῦ κ. Κουρουνιώτου καὶ διὰ τοῦ κ. Τραυλοῦ, τῶν Ἐλευθερῶν διὰ τοῦ κ. Ὀρλάνδου καὶ τοῦ κ. Στίκα, τῆς Νέας Ἀγχιάλου διὰ τοῦ κ. Σωτηρίου, τῆς Ἀγίας Σοφίας τῆς Θεσσαλονίκης διὰ τοῦ κ. Μ. Κιλλιγᾶ, τῆς Κερκύρας ἐν Ρόδῳ καὶ Παλαισπόλει διὰ τοῦ κ. Πικιδημητρίου, τῆς Ἀχαΐας διὰ τοῦ κ. Κυπαρίσση.

(*) Ἐννοεῖται ὅτι δὲν πρόκειται πρῶτον περὶ ἀνδριάντος τοῦ μεγάλου ἱστορικοῦ, ἀλλὰ περὶ κλλιῆστου ἰγίλιματος ἀνδρὸς τοῦ 5ου π. Χ. (σημ. Α. Φ.)

της Σικυώνος διὰ τοῦ κ. Ὁρλάνδου, τῆς Σπάρτης διὰ τοῦ κ. Σωτηρίου, τῆς Νάξου διὰ τοῦ κ. Καροῦζου καὶ τῆς Ἰκαρίας διὰ τοῦ κ. Πολίτου.

Εἶτα ἡ συνέλευσις ἐξήτασε τὸ δημοσιευτικὸν ἔργον τῆς ἐταιρείας καὶ ἐξῆρε τὴν ἐκδοσὶν τοῦ β' μέρους τοῦ πανηγυρικοῦ τόμου τῆς ἐκαντονταετηρίδος, περιέχοντος 36 ἐπιστημονικὰς πραγματείας ἡμετέρων καὶ ξένων εἰς 317 σελίδας σχήματος 4ου μετὰ πολυαριθμῶν εἰκόνων καὶ πινάκων. Ἐπίσης ἐγένετο μνεῖα περὶ τοῦ πλουτισμοῦ τῆς βιβλιοθηκῆς τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας καὶ τῆς τελευταίας διαχειρίσεως φωτογραφικῶν δελταρίων καὶ εἰκόνων ἐν τοῖς μουσείοις, ἢ περὶ τῶν ὁποίων φροντίς θὰ ἀνήκει τοῦ λοιποῦ, κατόπιν τοῦ τελευταίου ἀρχαιολογικοῦ νόμου, εἰς τὸ Κράτος.

15. ἈΠΡΙΛΙΟΥ. Ἀναγράφεται ὅτι ἐξ ἀφορμῆς τῆς μεγάλης ναυμαχίας τῆς Βορείου Θαλάσσης, τὰ ἀγγλικά φύλλα γράφουν περὶ τῶν εἰδικῶν δικτύων, διὰ τῶν ὁποίων ἀλιευτικὰ πλοῖα ἀλιεῖουν θησαυροὺς εἰς τὴν θάλασσαν αὐτήν. Ἡ Βόρειος Θάλασσα ἦτο πρὸ δεκάδων τινῶν χιλιετηρίδων ἕδαιφος κεκαλυμμένον μὲ παρθένα δάση καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ἐξῶν θηρία παντὸς εἴδους ἀιρνιδίως ἐκαλόφθη ὑπὸ τῶν ὑδάτων καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς ζωὴ ἐξηφανίσθη. Σήμερον, δι' εἰδικῶν μεγάλων δικτύων οἱ ἀλιεῖς ἀνασύρουν βόλους ἡλέκτριου, χαυλιόθοντας μαμμοῦθ καὶ ὅσα διαφόρων προϊστορικῶν ζῴων. Ἡ Βόρειος Θάλασσα δὲν ἔχει μέγα βάθος καὶ ὅταν ἐπικρατεῖ γαλήνη διακρίνονται ὕφαλοι εἰς βάθος 5—10 μέτρων.

24. ἈΠΡΙΛΙΟΥ. Εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς γαλλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς παρουσίᾳ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ὁ διευθυντῆς τῆς σχολῆς κ. Ντεμανζέλ ἀνεκοίνωσε τὰ ἀποκλήματα τῶν ἐργασιῶν τὰς ὁποίας ἡ γαλλικὴ ἀρχαιολογικὴ ἀποστολὴ διενήργησε κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 1939 ἐν Ἑλλάδι.

Ἡ συνέχισις τοῦ διαγραφέντος κατὰ τὸ 1936 προγράμματος διὰ τὴν ἀνάληψιν ἐκ νέου τῶν τῶν μελετῶν τοῦ συνόλου τοῦ ἱεροῦ τῶν Δελφῶν, ἤγαγε τὴν γαλλικὴν σχολὴν, τὸ 1939, εἰς σημαντικωτάτην ἀποκάλυψιν. Εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὑπὸ τὴν Ἰερὰν Ὀδόν, δύο λάκκοι εἶχον ὀρυχθῆ περὶ τὰ τέλη τοῦ 5ου αἰῶνος π. χ. καὶ ἐναπετέθησαν ἐν αὐτοῖς τὰ ὑπολείμματα διαφόρων ἀντικειμένων, καταστραφέντων ἐκ πυρκαϊᾶς. Ἡ κρύπτῃ αὐτῇ περιεῖχε τὰ λείψανα τριῶν χρυσοελεφαντίνων ἀγαλμάτων φυσικοῦ μεγέθους, κλειστῶν ὄσων ἄλλων μικροτέρων ἀγαλμάτων, δύο χιλιᾶδας περίπου συντηρήματα μικρῶν εἰδωλίων ἐξ ἐλεφαντοστοῦ, καὶ πολλὰ χαλκᾶ εἰδωλία. Αἱ ἀνακαλυφθεῖσαι ἐξ ἐλεφαντοστοῦ μεγάλα κεφαλαὶ καὶ αἱ χουσαῖ πλάκες, αἵτινες ἔφερον σφρηγιάτους παραστάσεις ζῴων, χρησιμεύουσαι πρὸς διακόσμησιν τῶν ἀγαλμάτων εἶναι ἀνεκτιμήτου ὀφείας. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Σλήμαν, οὐδέποτε παρομοία συγκομιδὴ χρυσοῦ συνελέγη ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἀποκτώνται διὰ ταύτης πολὺτοι βεβαίως περιὶ τῆς τεχνικῆς τὴν ὁποίαν ἕνα αἰὼνα βραδύτερον ἐφήρμοσεν ὁ Φεῖδιος εἰς τ' ἀριστουργήματά του.

Αἱ ἀνακαλυφθεῖσαι ἐπίσης ἐν Δελφοῖς ἐπιγραφαί, ἔχουν μεγάλην σημασίαν, ἰδίως ἡ ὑπογραφή τοῦ Λυσίππου ἐπὶ τῆς βάσεως ἐνδὸς ἀνδριάντος τοῦ Πηλοπίδα, ἀφιερωμένον ὑπὸ τῶν Θετταλῶν εἰς τὸν Ἀπόλλωνα. Συνεχίσθη, ἀπ' ἑτέρου ἡ ἀνασκήλωσις τοῦ μεγάλου ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ἀνασκηλωθέντων δύο κίωνων τοῦ νοτίου περιστελλίου.

Εἰς Θάσον, αἱ ἐπαναληφθεῖσαι ἀνασκαφαὶ εἰς τὸ Πρυτανεῖον καὶ τὴν ἀγορὰν, ἔφερον εἰς φῶς τοπογραφικὰς τινας ἐξακριβώσεις, ὡς καὶ τὴν ἀνακάλυψιν ἐνδὸς παραδόξου λιθίνου δοχείου εἰσφορῶν, πλησίον βωμοῦ ἀφιερωμένου εἰς τὸν Θεραπευτὴν ἦρωα Θεαγένην, καθὼς καὶ ἐν ἠρώων τοῦ Καίσαρος, μετ' ἀφιέρωσης καὶ μαρμαρίνης προτομῆς. Ἐν τῶν ἀνακαλυφθέντων ἱερῶν, εἶναι ἀφιερωμένον εἰς ἀνατολικοὺς θεοὺς, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ μεγάλη Γαλλία ἀθανάτη.

Αἱ ἐρευναι εἰς Ἀρκαδίην, ἔσχον χαρακτηριστικὰ ἐπιτυχῶν ἀνιχνύσεων εἰς πλείστας ἀρχαίας τοποθεσίας.

Ἐγένετο ἐπίσης ἐξερεῦνησις δι' ἐπιγραφὰς εἰς τὴν κοιλιάδου τοῦ Στυμμῶνος, καὶ συμπληρωματικαὶ ἀνασκαφαὶ εἰς τὸ Δωδεκάθεον τῆς Δήλου.

24 ΑΠΡΙΛΙΟΥ. Ἡ ἀθηναϊκὴ ἐφημερὶς «Ἀκρό ολις» γράφει: «Οἱ Λευκάδιοι, ἀλλὰ καὶ κάθε Ἕλληνας ἢ ξένος, ποῦ ἐταξίδευσεν εἰς τὴν Λευκάδα, μαθαίνοντας τὸ ἀγγελμα τοῦ χροσπαλαμῆματος τοῦ Γουλιέλμου Δαίρπφελδ ποῦ προσεβλήθη ἀπὸ ἡμερῶν ἀπὸ ἐγκαταλειπτικὴ ἀίμορραγία θὰ ἀναμνησθῶν τὴν γαλαξοπράσινον ἔσλινη βιλλίτσα, ποῦ ἀσφαλῶς ἀντίκρυσαν, χωμένη στήν ἡσυχρὴ ἀπομόνωσί της, λίγη ὥρα πρὶν βάλουν πλώρη γιὰ τὴ «διδώρυγα τοῦ Ἀλεξάνδρου». Ὡς οἰκοδόμημα κέρον τῆς γραφικότητός του, δὲν εἶχε ἴσως τίποτε τὸ ἐξαιρετικὸ, τὸ «κινητὸ» αὐτό, σὲ σὺν «γερμανικὸ» σπιτάκι.

Ἐν τούτοις, οἱ Λευκαδίτες τὸ ἐπεδεικνυσαν μὲ ἀληθινὴ ὑπερηφάνεια στοὺς συνταξιδιώτες τους. Ὁχι ἄδικα: Τὸ ἡσυχαστήριον αὐτό, ποῦ τὸ ἐλουζε τῆς θαλάσσης τὸ κύμα ἦταν ἕνα ἀληθινὸ ἀντρο τῆς σοφίας: Ἐἰσὶ ἐπέραςσε χρόνια μακρὰ τῆς ζωῆς του ὁ σοφὸς Γερμανὸς ἀρχαιολόγος, σπουδάζοντας ἐπιτοπίως, ἐρευνώντας καὶ συγγράφοντας

τῆς βαρυσήμαντες πραγματείας διὰ τὸ Τρωϊκὸ πολεμικὸ. Ἴσως μάλιστα ἐκεῖ νὰ συνέλαβεν καὶ τῆς βάσεις τῆς περίφημης θεωρίας του, ποῦ τόσον θόρυβο προεκάλεσε στοὺς διεθνεῖς ἀρχαιολογικοὺς κύκλους, όταν διατυπώθηκε ἀπὸ τὸν Δαίρπφελδ καὶ σύμφωνα με τὴν ὁποία ἡ ἀρχαία Ἰθάκη ἢ μᾶλλον ὁ πολυῦμητη πατρίδα τοῦ Ὀμηρικοῦ ἦρωος δὲν εἶναι τὸ σημερινὸ εἰδυλλιακὸ Θεῖαι, ὡς γενικῶς πιστεύεται, ἀλλὰ ἡ Λευκάδα».

Τὰ ἀνωτέρω γραφέντα ἀνέγνωσεν μετὰ συγκινήσεως ἡ κοινὴ γνώμη τῶν Ἀθηνῶν. Ἐπηκολούθησεν ἡ εἰδήσις τοῦ θανάτου. Ἡ κηδεῖα ἐγένετο τὴν πρώτην τῆς 27ης Ἀπριλλίου εἰς τὴν προσφιλή του Λευκάδα ἦν ὁ μέγας ἀρχαιολόγος μέχρι τελευταίας του πνοῆς ἐξηκολούθη νὰ θεωρῆ ὡς τὴν Ἰθάκην τοῦ Ὀδυσσεὺς ἐπιμένων εἰς τὴν γνώμην του πλὴν καταλιπῶν ἄλυτον τὸ μέγα αὐτὸ ζήτημα.

Ἀντιπόκρισις ἐκ Λευκάδος περιέγραψεν τὴν κηδεῖαν ὡς ἐξῆς :

Ἐκηδεύθη ἐκ τοῦ ἐρημοκκλησίου τῆς Ἁγίας Βαρβάρας σεμνοπραπῶς καὶ ἐν μέσῳ ἐκδηλώσεων συμπαθείας, στοργῆς καὶ θαυμασμοῦ τῶν κατοίκων Νυδρίου καὶ Βλυχοῦ ὁ Γουλιέλμος Δαίρπφελδ. Εἰς τὴν κηδεῖαν του παρέστησαν ὁ γενικὸς γραμματεὺς τῆς Γεν. Διοικήσεως Ἡπείρου κ. Κ. Φιλοσοφόπουλος ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ὁ λιμενάρχης Πρεβέτης, ὡς πρόεδρος τῶν κοινοτήτων Λευκάδος, Νυδρίου καὶ Βλυχοῦ καὶ ἀπασαὶ αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ τῆς νήσου. Μετὰ τὴν νεκρῶσιμον ἀκολουθίαν ὁ γεν. γραμματεὺς τῆς Διοικήσεως Ἡπείρου κατέθεσεν ἐξ ὀνόματος τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως βαρῦμιον στέφανον καὶ εἶτα ἕτερον ἐξ ὀνόματος τοῦ κ. Προέδρου τῆς κυβερνήσεως, εἰπὼν τὰ ἐξῆς :

«Τὸν στέφανον τοῦτον ἐξ ὀνόματος τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως καταθέτω εἰς τὴν σορὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ἐμπνεόμενος ἀπὸ ἀληθῆς διὰ τὴν Ἑλλάδα πάθος τῆς ἀφιέρωσης κατὰ τὴν μακρὰν καὶ γόνιμον ζωὴν του τὴν ὑπέροχον σκέψιν του καὶ τὴν μεγάλην του καρδιά. Φιλόξενος ἡ ἑλληνικὴ γῆ θὰ διατηρῆ εἰς τοὺς αἰῶνας τὴν ὄρασαν ἀνάμνησιν τῆς μεγάλης ψυχῆς ἐκείνου, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὰ σπλάγχχνα τῆς Ἑλλάδος ἀνέσχεσε μὲ ἐπιμονὴν ἐπὶ μακρᾶς δεκαετηρίδας τοὺς θησαυροὺς τῆς τέχνης της, τοὺς ὁποῖους ὁ χρόνος εἶχε καλύψει. Κάρις εἰς τὰς ἰδικὰς του προσπάθειας ὠλοκληρώθη τὸ θαυμάσιον οἰκοδόμημα τοῦ κλασικοῦ μας πολιτισμοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκεῖτο εἰς ἐρείπια καὶ τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι πάντοτε διὰ τὴν μικρὰν μας χώραν ὁ ὑψιστος τίλος ὑπερηφάνειας. Ἡ μακρὰ σου ζωὴ, Γουλιέλμ Δαίρπφελδ ὑπῆρξεν ἀλληλουχία σκληρῶν ἀγῶνων. Τόσον δμως πλούσιοι ἐστάθησαν οἱ καρποὶ τῆς ὥστε δικαίως ἐκέρδισες τὸν τίτλον τοῦ γνησίου, τοῦ πραγματικοῦ ἀνθρώπου. Ἐνας ἐλεύθερος λαὸς σὲ κηδεύει σήμερον, ἀν καὶ ξένον, μετὰ τὰ ἀδολώτερα δάκρυα, διότι ἀνθρώποι ὡς σὺ ἀνήκουν εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Διαπλάτα θὰ σοῦ ἀνοίξῃ τὰς πύλας τῆς ἱστορίας. Καὶ ὁ χρόνος ὑπὸ τὸ ἀδιάφορον βῆμα τοῦ ὁποῦ σβύνει ἡ ἀνάμνησις τῶν καινῶν ἀνθρώπων θὰ σεβασθῇ τὴν ἰδικὴν σου εὐγενῆ μορφήν. Καὶ ἡ λήθη δὲν θὰ ἐπέλθῃ ποτὲ ἐπὶ τοῦ τάφου ἐκείνου ὁ ὁποῖος ὠραματίσθη τὸ ταξίδι τοῦ Ὀδυσσεὺς καὶ ἀναπαρέστησε τὸ ὑπέροχον θαῦμα τῆς Ὀλυμπίας. Αἰωνία σου ἡ μνήμη».

Ἀκολουθῶς κατετέθησαν ἐπὶ τῆς σοροῦ πολλοὶ στέφανοι ἀπὸ μέρους κοινοτήτων καὶ τῶν σχολείων, τῆς Ἑθνικῆς Νεολαίας καὶ τῶν ἐπιστημόνων.

Ἐπικήδειον ἐξεφώνησεν ὁ καθηγητῆς τοῦ γυμνασίου Λευκάδος κ. Σταματέλλος, ἐξημνήσας τὸ γόνιμον ἔργον καὶ τὴν ἑλληνολατρειαν τοῦ ἐμβριτοῦς μελετητοῦ καὶ ιστοριοδίφου. Εἶτα ἐγένετο ἡ ἐκφορά καὶ ὁ ἐνταφιασμὸς εἰς ἐγγυὺς ἀκρωτήριον παρὰ τὴν Ἄλδς κατ' ἐπιθυμίαν τοῦ μεταστάντος Τιμᾶς ἀπέδωκεν ἀπόσπασμα τῆς Ε. Ο. Ν. Βλυχοῦ καὶ Νυδρίου.

Η ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΚΛΗ ΡΕΔΙΑΔΗ

Ἐπὸ τὸν τίτλον «Περικλῆς Α. Ρεδιάδης» ἐκυκλοφόρησεν προσφάτως ἡ βιογραφία τοῦ ἀειμνήστου ναυάρχου καὶ πολιτικοῦ. Τὸ κυρίως βιογραφικὸν μέρος ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ ἀνέλαβεν ὁ ὑποναύαρχος καὶ ἀκαδημαϊκὸς κ. Λυκούδης, ὅστις μετὰ τὴν συνήθη λογοτεχνικὴν ἱκανότητά του ἀριτῶς περικλείει εἰς τὰς σχετικὰς σελίδας πλήρη τὴν πολὺπτυχον τοῦ Ρεδιάδης ζωὴν. Ἐπακολουθεῖ μελέτη τοῦ κ. Κ. Α. Ἀθανασιάδη ἐξετάζοντος τὸν Ρεδιάδην ὡς δημοσιονόμον, καὶ ἐπιτετατο σημείωμα τοῦ κ. Ἀλ. Φιλαδελφέως, ὁμιλοῦντος διὰ τὰ ψυχικὰ τοῦ Ρεδιάδης χαρίσματα, διὰ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὰς καλὰς τέχνας, διὰ

την κλίσην του πρὸς τὴν ἀρχαιολογίαν. Ὁ κ. Φιλαδέλφους τονίζει διὰ τὴν περὶ ναυμαχίας τῆς Σαλαμίνας μελέτη τοῦ Περικλῆ Ρεδιάδη θεωρεῖται παρὰ τῶν εἰδικῶν ὡς ἡ κλασσικότερα περιγραφὴ τῆς θαλασσίας ἐκείνης γιγαντομαχίας.

Τὸ δευτερον μέρος τοῦ βιβλίου περιλαμβάνει λίαν ἐπιμελῶς συντεταγμένην βιβλιογραφίαν τῶν ἔργων του, καὶ ἐδῶ διακρίνει τίς τὴν φιλόστοργον μέριμναν τῆς Ἐριτίμου Συζύγου του, ἥτις δὲν ὑπῆρξεν μόνον πολύτιμος σύντροφος τῆς ζωῆς του, ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατόν του κατέστησεν δι' ἐαυτὴν θρησκείαν τὴν μνήμην του, μετ' εὐλαβείας περισυλλέξασα ἐντύπους καὶ ἀνεκδότους ἐργασίας του.

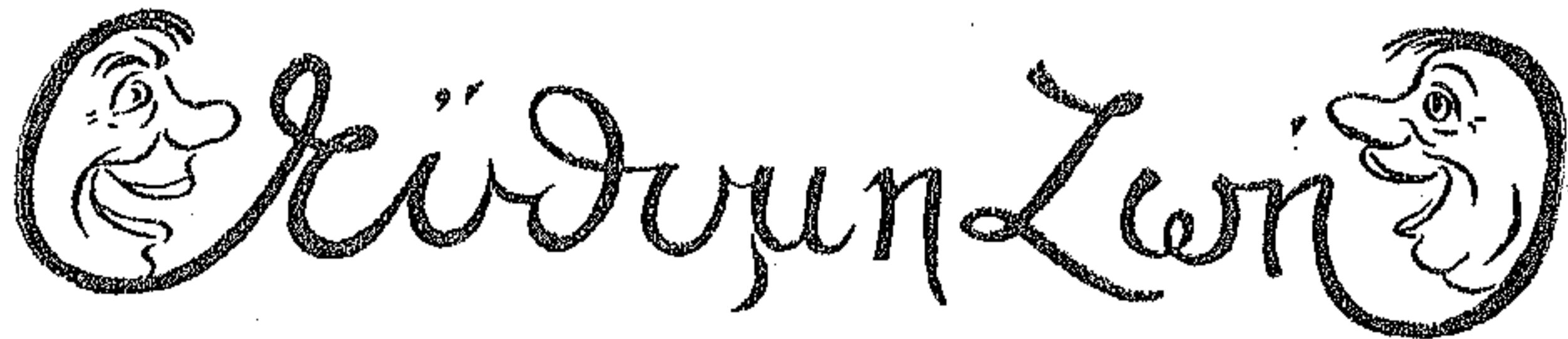
Ἐν τῇ βιβλιογραφίᾳ ταύτῃ αἱ ἐργασίαι τοῦ Ρεδιάδη ταξινοοῦνται εἰς 88 ἐντύπους καὶ 26 ἀνεκδότους οἰκονομικὰς μελέτας εἰς 43 ἐντύπους καὶ 62 ἀνεκδότους ναυτικὰς μελέτας. Ἔπονται πολιτικαὶ μελέται του (63 ἐντυποι καὶ 25 ἀνεκδοτοί), καὶ ἔρχονται κατόπιν τὰ φιλολογικὰ του ἔργα (32 ἐκδοθέντα καὶ 10 ἀνεκδοτά) καὶ ἐν τέλει ἡ βιβλιογραφία συμπληροῦται μετὰ τὴν κοινοβουλευτικὴν του δράσιν ἀποτελουμένην ἀπὸ 29 ἐργασιῶν, κυρίως ἐκθέσεις εἰσηγητικὰς.

Ὁ ὄγκος ὅλων αὐτῶν τῶν ἐργασιῶν, προικαλεῖ κυριολεκτικῶς κατὰ πληξιν, ὅταν μάλιστα ληφθῆ ὑπ' ὄψιν μετὰ πόσιν ἐμβριθέων συνετάσσει μία ἐκάστη ἐξ αὐτῶν ἀπὸ τὴν ἄκραν ἐπιστημονικὴν ἀσσηρότητα τοῦ Ρεδιάδη, τοῦ ἀποκλείοντος κατὰ τὴν ἐπιπολαίοντα καὶ προχαιρολογίαν.

Ἡ τεχνικὴ ἐπιστήμη τὴν ὁποίαν τὸ πρῶτον ἐσπούδασεν τὸν ἐφώδισεν μετὰ τὴν συνήθειαν τοῦ μεθοδικῶς ἐργάζεσθαι, καὶ τὸ ἐφόδιον αὐτὸ τὸ διετήρησεν ὁ Ρεδιάδης ὅταν ἡ εὐρύτης τοῦ πνεύματός του τὸν ἤγαγεν εἰς τὰ ἐδάφη ἄλλων ἐπιστημῶν, τὰς ὁποίας ὄχι μόνον νὰ ἀντιληφθῆ ἡδυνήθη, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξυπηρετήσῃ δι' ἀξιολόγων μονογραφιῶν. Ἀπασα δὲ ἡ πολυεπιστημοσύνη του πρὸς τῆς Ἑλλάδος τὸ καλὸν ἀπέβλεπεν, καὶ ὁ πολυμαθὴς—πρὸ παντός δὲ χρησιμὸς ἄνθρωπος—ὑπηρετήσας τὴν πατρίδα του ὡς ἀξιώματι-κός, ὡς ἐπιστήμων καὶ ὡς ὑπουργός, ἐσπασάμην τὰς δυνάμεις του, καὶ ἠσθῆνησεν ἐπὶ τοῦ ὑπουργικοῦ θώκου, διὰ νὰ σβῆσῃ ἡ ζωὴ του μετ' ὀλίγον, καὶ νὰ ἀπομείνῃ ἡ μνήμη του ἡ ἀξία πάσης τιμῆς, ἡ μνήμη τὴν ὁποίαν περιβάλλει ἡ γενικὴ ἀναγνωρίσις τῶν πρὸς τὸν τότε ὑπηρεσιῶν τοῦ Περικλῆ Ρεδιάδη, ἀλλὰ καὶ ἡ συγκινοῦσα καρδίας συζυγιῇ ἀφοσίωσις, ἡ ὑπεράνω τῶν συνήθων ἐπιπέδων προχαιρὴ εὐγένεια τῆς Γυναίκος.

Ι. Α. ΖΑΡΡΑ: ΑΝΕΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚ ΠΕΡΙΤΡΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας ὑφυπουργείου κ. Ἰωάννης Α. Ζάρρας, δὸς ἀπὸ ἐτῶν ἐκδίδει ἀξιοσημάντους διατριβὰς ἐπὶ θεμάτων τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς καὶ νομοθεσίας, ἐξέδωκεν πρόσφατως ὁμιλίαν πραγματικὴν περὶ «Ἀνεργίας καὶ ἐκ περιτροπῆς ἐργασίας». Εἰς τὰς ὑπερτριανκοσίας σελίδας τοῦ ἔργου τούτου ἡ ἐπιστημονικότης τοῦ συγγραφέως χειρίζεται τὸ θέμα κατὰ τρόπον ἀριστοτεχνικόν, καὶ καθιστᾷ τὸ σύγγραμμα, ἐφόδιον ἀπαραίτητον δι' ὅσας δημοσίας ἢ ἰδιωτικὰς ὑπηρεσίας χειρίζονται παραμοίως φάσας ζητήματα. Ἐπειὶ δὲ τὸ ὅτιον ὁμιλοῦμεν ἰδιαιτέρως νὰ ἐξάσωμεν εἶναι ἡ ἀντίληψις τοῦ κ. Ζάρρα γράφοντος ὅτι «ἡ ἀγορὰ ἐργασίας» δὲν «ἀποτελεῖ μεμονωμένον τι οἰκονομικὸν φαινόμενον ἀλλ' εἶναι τμήμα τῆς γενικῆς ἀγορᾶς» ἥτις περιλαμβάνει ὅλα τὰ στοιχεῖα κυκλοφορίας καὶ ἀνταλλαγῆς τῶν ἀγαθῶν. Βάσει αὐτῆς τῆς ἀντιλήψεως ὁ διακεκριμένος συγγραφεὺς ἐπυροχώρησεν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτὴν ἐργασίαν μετὰ ἐπίγνωσιν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ἐκ τοῦ ὁποίου προκύπτουν τὰ ἐργατικὰ προβλήματα ἔχων ὡς βῆθρον βιβλιογραφίαν πλουσίαν—γηγενῆ καὶ ξένην, καὶ ἰδίως συγχρονισμένα συγγράμματα, ὡς καὶ ἀπῆσας τὰς σχετικὰς ἐκδόσεις τοῦ ἐν Γενεῇ διεθνούς γραφείου ἐργασίας.

ΣΤΙΧΟΙ ΣΚΟΠΕΥΤΗ

ΔΗΜ. Σ. ΣΟΥΤΣΟΥ: Ναιὰτα καὶ ἀγῶνες (ποιήματα καὶ τραγούδια)

Τοῦ Σούτσου τὰ πρωτόλεια γεραίρομεν μ' ἐλπίδα ὡς ἀπαρχὴν ποιητικὴν μετὰ πίστην εἰς τὴν Πατρίδα, Κι' ἂν δύο Σούτσοι δράσαντες εἰς τὸν πρότερον αἰῶνα, τὸν ἐθνισμόν ἐσάλπιζαν ἀνὰ τὸν Ἑλικῶνα, ποιὸς πιστευεν συνέχειαν πῶς θᾶχουμεν παγίαν καὶ τρίτος Σούτσος θᾶμπαινε εἰς τὴν Γραμματολογίαν :

Τρίτος τὴν φλέβαν συγκρατῶν
Σπητιοῦ κλεινῶν σημάτων,
Σπητιοῦ μετὰ στέμματα κρατῶν
κι' ἡγέτας τῶν Γραμμάτων.

Κι' ἐνῶ τοῦ τρίτου χαιρετῶ
πνοὴν ἐλπιδοφόρον,
τὴν **Τουρκομάχον** μελετῶ
μὰ καὶ τὸν **Ὀδοιπόρον**.

Πάει ἡ σκέψις μου ἄλλοῦ
πρὸς κόσμον ὅπου γέρασε...
Μὰ δὲν θὰ πῶ πρὸς τὴν Ραλλοῦ:
«**Ὀδοιπόρος** πέρασε».

Γιατὶ κυτῶ τὸν νεοσσὸν
ποῦ εἰς τὸν νῦν αἰῶνα,
προσθέτει φύλλα Παρνασσῶν
στῶν Σούτσων τὴν κορῶνα,

καὶ λέγω τότε κατὰ νοῦν
μετὰ σκέτων στίχων τόνους
Ὅτι **Ὀδοιπόροι** δὲν περνοῦν
σὰν ἔχουν ἀπογόνους.

ΑΝΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΚ ΤΩΝ "ΝΕΩΝ ΔΡΟΜΩΝ,"

Ἄνετυπώθησαν εἰς τεύχη αὐτοτελῆ αἱ κάτωθι εἰς
τοὺς «Νέους Δρόμους» δημοσιευθεῖσαι ἔργασια:

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑ ΧΑΡΙΛΑΟΥ:

Βιομηχανικὴ πολιτικὴ (μέρος πρῶτον)

Ν. Π. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ:

Ἡ Βιβλιοθήκη καὶ τὸ Ἱστορικὸν καὶ Πολιτικὸν

Ἄρχαιον Νικολάου Δ. Λεβίδου

ΑΙ ΒΑΚΧΑΙ ΤΟΥ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ Μετάφρασις Παληύρας

Χονδροδήμου μετὰ προλόγου Ἄλ. Θ. Πελαγελφῆος

ΣΤΑΥΡΟΥ. ΚΩΝΣΤ. ΤΣΑΛΔΑΡΗ:

Ὁ περὶ ἄρσεως τῆς σταθεροποιήσεως Νόμος 5422

ΕΝ ΑΡΧΑΪΚΟΝ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ

Ἡρὸς τεμῆν τοῦ κ. Ἄλ. Θ. Πελαγελφῆος

ΕΥΡΩΤΑΣ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΗ Α.Ε.

ΚΥΛΙΝΔΡΟΜΥΛΟΙ ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΟΥ
ΕΥΡΩΤΑΣ ἜΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1929—ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ
ΗΜΕΡΙΣΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ: 250.000 κελὰ

Διεύθυνσις (Ἀθηνῶν—Πειραιῶς) Πειραιεῖ, Τηλ.: 43411

Ἐμπορ. τμήμα (Ἀθηνῶν—Πειραιῶς) » 42218

Τηλ. Κέντρου » 44081

ΑΝΩΝ. ΕΤ. ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Ἀριθμὸς Τηλεφώνου 25.404

Κεφάλαιον καταβεβλημένον Ἀρχ. 15.000.000

Ἀποθεματικὰ τῆς 30)12)36 » 10.810.000

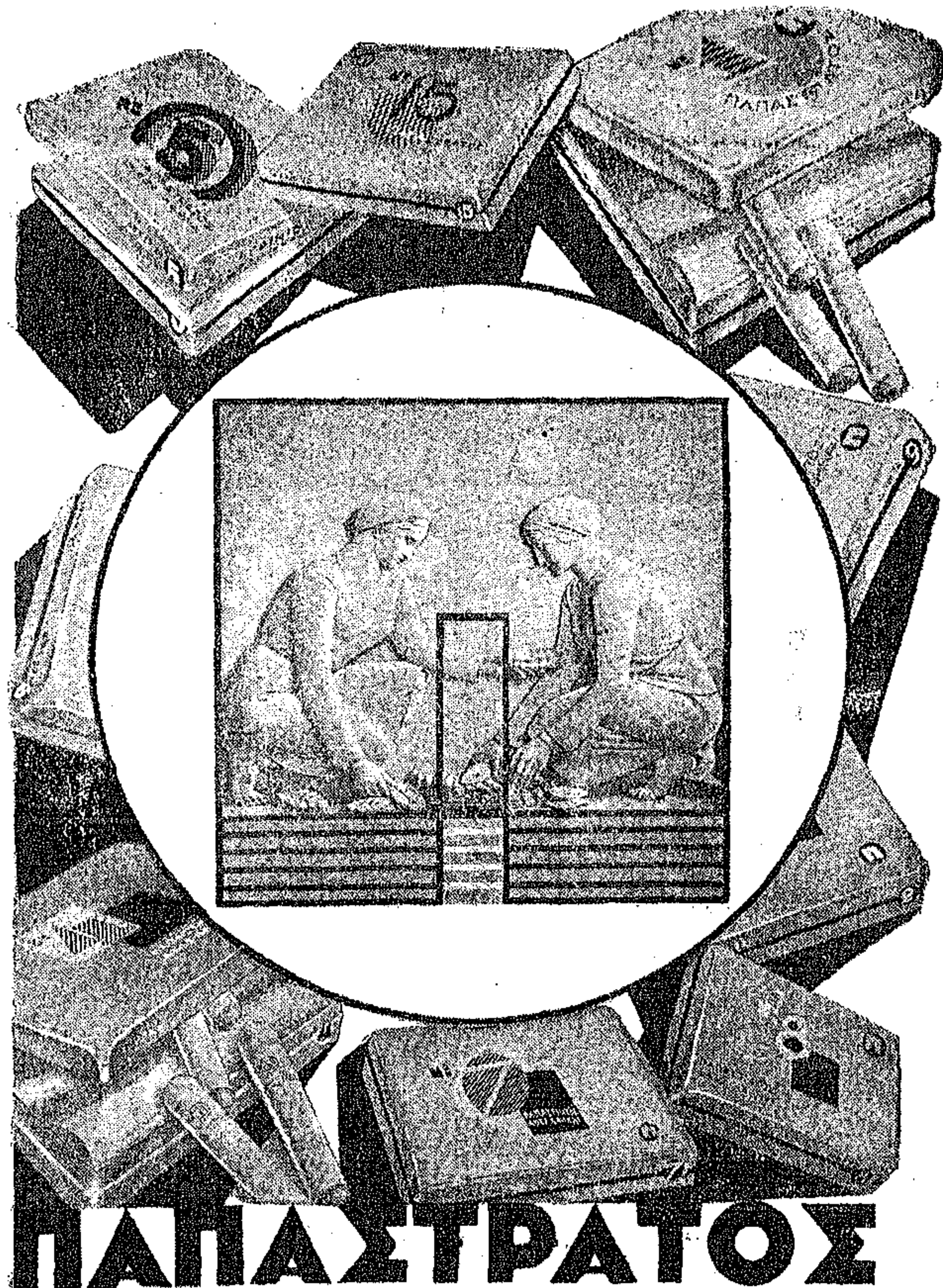
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ Οἰνοποιεῖς καὶ Οἰνοπνευματοποιεῖς ἐν Καλάμαις.

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ Ἐν Καλάμαις—Λόγγα—Θούρια.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ Ζυμῶν Ἀνοσοποιεῖς ἐν Σταφίδος ἐν Καλάμαις

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ Παραγωγῆς τρογυκῶν δξέων ἐν Πειραιεῖ (ὁδὸς Θηβῶν)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 158

ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Η ΕΡΙΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΝΑΟΥΣΗΣ

ΛΑΝΑΡΑ - ΚΥΡΤΣΗ ΣΙΑΣ Α. Ε.

Φέρει εις γνώσιν του κοινού, ότι ή ειδική έπεξεργασία των ύφασμάτων κατά τό σύστημα

“ONDON SHRUNK,”

τήν όποιαν έξαγγέλλει συνάδελφος, έπιχείρησις ότι μέλλει αύτη τό πρώτον έν ‘Ελλάδι νά έφαρμογή επί των ύφασμάτων της, έφαρμόζεται ύφ’ ήμών

ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1928

καί εις αύτην όφείλεται ό λόγος διά τόν όποιον τά ύφάσματά μας ούτε μαζεύουν, ούτε τσαλακώνουν, άποκτήσαντα ούτω τήν άμέριστον καί άνεπιφύλακτον έμπιστοσύνην καί έκτίμησιν τής πολυπληθοϋς ήμών πελατείας.

ΕΡΙΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΝΑΟΥΣΗΣ
ΛΑΝΑΡΑ-ΚΥΡΤΣΗ & ΣΙΑ Α.Ε.

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. — Τέρμα Κολοκυνθοος

ΚΕΦΑΛΑΙΑ : ‘Απόθεματικά καί Κρατήσεις Δρχ. 200.000.000

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ :

1) ‘Εν ‘Αθήναις	} Κλωστήριον, ‘Υφαντήριον, Φινι- ριστήριον καί Βαμβάκοκλωστήριον
2) ‘Εν Ναούση	

Προϊόντα :

‘Όλα τά είδη των μαλλίνων ύφασμάτων άνδρικών καί γυναικείων

Παραγωγή :

3.000.000 μέτρα ύφασμάτων έτησίως, άξιας 300.000.000 δραχμών

‘Απασχολούμενον προσωπικόν :

- 1) ‘Υπαλληλικόν : 150
- 2) ‘Εργατικόν : 4.200

ΧΡΩΜΑΤΟΥΡΓΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
Σ. Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ & ΣΙΑ Α. Ε.

Βιομηχανία ίδρυθείσα τώ 1883

ΕΔΡΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ - ΓΡΑΦΕΙΑ :

Νέον Φάληρον — Τηλέφωνον 44.151—44.152

ΑΠΟΘΗΚΑΙ ΠΩΛΗΣΕΩΝ :

‘Αθήναι—Λυκούργου 18. Τηλέφωνον : 52 381

Πειραιεύς—Λεωφ. Μιαούλη 27α. Τηλέφ. 40-211

Θεσσαλονίκη—‘Ερμού καί ‘Αριστοτέλους. Τηλέφ. 25-10

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

ΧΡΩΣΤΙΚΑΙ ΟΥΣΙΑΙ παντός είδους (χρώματα άνιλίνης, χρωμίου, άλιζαρίνη, θειοΐχη κλπ.) Διάφορα Φαρμακευτικά καί Χημικά προϊόντα, ‘Ανθρακικών δξύ, ‘Αμμωνιακός άέριος καί υγρός, Τουρκικών έλαιων, Θεϊκών νάτριον κρουτ., ‘Υδροφιλος βάμβαξ, Βάτται (ραπτών), Πάγος κλπ.

ΣΧΟΛΗ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ “ΗΦΑΙΣΤΟΣ,”

‘Ιδρυθείσα παρά του ‘Εκπαιδευτικού Συνδέσμου ‘Αθηνών έγκειμένη υπό τού έπί τής ‘Εθνικής Οικονομίας ‘Υπουργείου

‘Εδρα έν ‘Αθήναις. ‘Οδός Μιχαήλ Βόδα αριθμός 8

Τηλέφωνον 52 502

ΑΝΩΝ. ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡ. ΜΕΤΑΛΛΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΔΡΑ : ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ (‘Οδός Κοραή 1) — ΤΗΛΕΦ. 22 475

Μεταλλεύα Νικελίου έν Λαρίμνη Λοκρίδος

» Χρωμιούχου Σιδήρου έν Λαρίμνη καί Λουταίω (Λοκρίδος)

» Λευκαλίθου έν Εύβοία

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΕΝΟΦ. ΙΩ. ΧΑΤΖΗΣΑΡΑΝΤΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΠΟΙΝΙΚΑ — ΑΣΤΙΚΑ — ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ

ΟΔΟΣ ΚΟΡΑΗ ΑΡΙΘ. 4

ΤΗΛΕΦ. 24-532

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Πιπτησίων 30 α | Τηλεγρ. Δ/σις «ΟΣΤΕΔΕΡΚΟ»
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ : 'Οδ. 'Ορφέως (Ρούφ) | ΤΗΛΕΦΩΝΑ : } 24.181 Γραφεία
563.313 'Εργοστάσιον

Προϊόντα Φυτόκαρπον :

'Ενεργός άποχωστικός άνθραξ δι' Ολιγοποιάν, 'Αμυλούσάκχαρον, Ζακχαροποιάν, 'Ελαιουργίαν, Πυρηνελαιουργίαν, Σπινελαιουργίαν κλπ.

"Έτερα προϊόντα έργοστασίων

Κόλλαι : 'Οστεόκολλα (ΓΑΥΡΟΣ), Δερματόκολλα, Νευρόκολλα, Ζελατίνη Ολιγοποιάν, Ζελατίνη Βιομηχανική, Κόλλα Λαριν Σαίς (Κορνιζοποιών), Πάστα τυπογραφικών κυλίνδρων.

Σάπωνες : Rhododerma (Ροδόδερμα), Bull Kake κλπ. άρωματικοί, Σαίς (Τύπου Σανλάιτ), Ρούφ εις κόνιν, 'Αμυγδάλου, Κοινολύττωις (Τύπου Μασσαλίας).

Λιπάσματα : 'Υπερφωσφορικόν και 'Οστεάλευρον (έξ όστών), 'Αζωτάλευρον (όργανικόν λιπασμα).

Τροφαί ζώων : Κτηνοτροφικόν (κόνις όστών) (δι' ά ζώα και πουλερικά)

ΑΝ. ΕΛΛ. ΕΤ. ΧΗΜ. ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : ΚΟΡΑΗ | ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΑΡΙΘ. 22 631, 22-632, 22-671

'Εμπορική Δ/σις και 'Εργοστάσια : έν ΠΕΙΡΑΙΕΙ (ΔΡΑΠΕΤΣΟΝΑ)
'Αριθμός Τηλεφώνου : 40 351

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΥ : 'Υαλοπίνακες : Κοινολύττωις, Διαμαντέ, 'Αδιαφανείς (Μάτ) και Δείκτες 'Επιφανείας. 'Υάλινα είδη Οικοδομικών : Φωταγωγοί, Τούβλα, Πλακάκια, Κόσμοι.

ΕΙΔΗ ΗΜΙΛΕΥΚΟΥ ΥΑΛΟΥ
Φιάλαι γυμναί : Κοιάν, Οίνου, Λικέρ, Σουμάδας, Ζύθου, 'Αεριούχων ποτών, Μεταλλικών υδάτων και Βιομηχανικά παντός είδους.

Γαζόνια Γυμνά και Πλεκτά.
Δαμιζάναι Γυμναί, Πλεκταί και με κόψας.

Παγονιέραί Πλεκταί.
Βαρβάκια Γυμνά και Πλεκταί.

ΕΙΔΗ ΛΕΥΚΗΣ ΥΑΛΟΥ
Ποτήρια 'Υδατος, Οίνου, Ζύθου, Λικέρ, Ούζου — Φιάλαι Τριπέλης. — Νυκτοφιάλαι — Κανάτια — Φρουτιέρες και Σαλατιέρες — Πιατέλαι — Διάκάν α — 'Αλατοδοχεία — Γλυκοδοχεία — Μελανοδοχεία — Βεντούζες — 'Εθωκάνθηλα — 'Αυθοδοχεία — Λάμπαι — Λαινοδοχεία — Δαμπόγιαλα — 'Αμπαζούρ — Πλήρης σειρά Φαρμακευτικών διαλυθίων και βάζων μαρμελάδας.

ΠΑΓΙΔΕΣ δι' ά την καταπολέμησιν της ΜΥΓΑΣ της ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ
ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ : Πανεπιστημίου άριθμός 4
Τηλέφωνον : 27 781

Τηλεγραφική διεύθυνσις : ΟΞΕΛΛ ΑΘΗΝΑΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΦΑΝΤΗΡΙΑ Α. Ε

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Τηλεγρ. Διεύθ. «Ελληνοφ»
Νέα Σφαγεία — 'Οδός Πειραιώς Τηλέφ. 92 61

- 1) ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΒΑΜΒΑΚΕΡΩΝ α) 'Απαντα τα Βαμβακερά είδη εις έκλεκτάς ποιότητας β) Νήματα Βαμβακερά.
2) ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΜΑΛΛΙΝΩΝ α) Μάλλινα Νήματα. β) 'Υφάσματα Μαλλοβαμβάκα, 'Ανδρικά και Γυναικεία εις πλούσιαν συλλογήν.

Α. Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ "ΕΛΑΪΣ", ΝΕΟΝ ΦΑΛΗΡΟΝ — Τηλ. 44 - 361

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ :

- Α) ΕΔΩΔΙΜΑ : α) 'Εξευγενισμένα : 'Ελαιόλαδον, Βαμβακέλαιον, Καρυδέλαιον, Ζωϊκόν λίπος β) 'Υδρογονωμένα : 'Ελαιόλαδα, Βαμβακέλαια, Καρυδίνη, 'Ιχθυέλαια. γ) Τυποποιημένα : «'Ελαιόλαδον άγνόν» Τύπος έλαιόλαδου πρός έξαγωγήν. «Φυτινή» Άγνόν φυτικόν βούτυρον. «Φυτολίπη» αντι-αθιστώσα τό φρέσκον βούτυρον. «Στερεόλ» Μαγειρικόν βούτυρον άπο κλειστικώς έξ έλαιόλαδου «'Ελαίς ΟΤΣ» Λευκή έλληνική βρώμη συμπιεσμένη.
Β) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ : α) Λινέλαια : 'Ομά, βρασμένα, διπλοβρασμένα, ραφινάτα, διπλοραφινάτα, λευκά, Stand-oil β) 'Οξυγονον. γ) Λιπαρά και στεατικά όξεία.
Γ) ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ : Λινάλευρον, Βαμβακόπητα, Καρυδόπητα, Πίτυρα, βρώμης κ.λ.π.

ΜΕΤΑΞΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΕΙΩΝ Η "ΧΡΥΣΑΛΙΣ", ΣΤΥΛ. Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Α. Ε.

Κεφάλαιον όλοσχερώς κατ'ον Δρ. 50.000.000
Κεφάλαια 'Αποθεματικά » 19.000.000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ : 'Εν 'Αθήναις Πυλονίφτη και έν Γουμνίτση (Μακιδονίος)
ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΗ : Χονδρικής πωλήσεως Μητροπόλεως 48.
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ : Ταχυδρομ. Γραμματ. 68 Τηλεγρ. Μ. ταξοχουσαίς 'Αθήνας
ΤΗΛΕΦΩΝΑ 'Εργοστ. Πυλονίφτη άρ. 81-951-81-952 'Αποθήκης 20-248

ΕΙΔΗ ΤΙΝΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΑΣ

Κρέπ Σίν — Φουλάρ — Ζωρζέτ — Κρεπόν — Μαροκαίν — Σατέν — Σεμιζιέ, Λατέν, Κλοκέ, 'Εμπριμέ.

ΚΡΕΠ ΕΙΣ ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΟΙΚΙΛΙΑΝ ΤΥΠΩΝ

Μαλλομέταξα έπανωφορίων, Σετακρούτες, Κουκουλάκια, φόδρες, ραπτών, φόδρες καπέλλων, Μπουαρέ τσαντών.
'Εφόσματα επίπλων, Στόφες κλαδωτές.

ΑΠΑΝΤΑ ΦΕΡΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΥΓΙΑ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΞ Α. Ε.

Διατήρησις εἰς ψυκτικούς θαλάμους
Ταπήτων, Γουναρικῶν, Μαλλίνων Ὑ-
φασμάτων κλπ.

Ἡ Α. Ε. «ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΞ» καθώρισε διὰ τὴν
ἐφετεινὴν περίοδον (ἀπὸ 1ῆς Ἀπριλίου ἕως 30ῆς Ὀ-
κτωβρίου 1938) τὰ κάτωθι τεμολόγια διὰ τὸ τμήμα
τῆς διατηρήσεως ταπήτων, γουναρικῶν κλπ.

ΔΙΑ ΤΑΠΗΤΑΣ

Ἀπὸ 1 ἕως 5 τετρ. μ. Δρχ. 40 τὸ τεμάχιον
» 5 » 10 » » » 75 » »
» 10 » 20 » » » 7 κατὰ τετρ. μ.
Ἄνω τῶν 20 » » » 10 » »

Ἐπὶ πλέον πέντε τοῖς χιλίοις ὡς ἀσφάλιστα ἐπὶ
τῆς δηλουμένης ἀξίας ἐκάστου τάπητος, ὡς καὶ Δρχ.
30 δε' ἔξοδα παραλαβῆς καὶ παραδόσεως τούτων διὰ
τῶν ἀυτοκινήτων τῆς Ἑταιρίας.

ΔΙΑ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ

Δι' ἕκαστον τεμάχιον Δρχ. 100.

Ἐπὶ πλέον δέκα τοῖς χιλίοις ὡς ἀσφάλιστα ἐπὶ
τῆς δηλουμένης ἀξίας ἐκάστου γουναρικοῦ, ὡς καὶ Δρχ.
20 δε' ἔξοδα παραλαβῆς καὶ παραδόσεως τούτων διὰ
τῶν ἀυτοκινήτων τῆς Ἑταιρίας.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ: ΠΑΤΗΣΙΩΝ 307

ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΑΤΕ: 80-191

ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ΕΛΛΗΝ. ΤΑΠΗΤΑΣ

Ὁ Ἑλληνικὸς τάπηξ εἶναι τὸ ἀπαραίτητον συμ-
πλήρωμα κάθε σοβαρῆς ἐπιπλώσεως.

Οἱ Ἑλληνικαὶ τάπητες εἶνε πλέον ἀνώτεροι τῶν
Κερσεκῶν καὶ ὄλων τῶν Ἀνατολικῶν εἰς σχέδια, χρω-
ματισμοὺς καὶ στερεότητα.

Ἡ ἀγορὰ Ἑλληνικῶν χειροποιήτων ταπήτων εἶνε
μὲν πολὺ καλὴ τοποθέτησις χρημάτων καὶ παρέχει ἐρ-
γασίαν εἰς χιλιάδας ἐργατριῶν τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῆς
πρωτευούσης.

Ἑλληνικὸς Ταπητουργικὸς Ὄργανισμὸς

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

Κεφάλαια Μετοχικὰ καὶ Ἀποθεματικὰ Δρχ. 1.205.000.000
Καταθέσεις (τῇ 31 Δεκεμβρίου 1939) » 10.541.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞ. Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Κεντρικὸν Κατάστημα ἐν Ἀθήναις

Ὑποκαταστήματα καὶ Πρακτορεῖα εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα

Ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐκτελεῖ πάσης φύσε-
ως τραπεζικὰς ἐργασίας καὶ ὑπὸ ἐξαιρετικῶς συμφέροντας
ὄρους. Δέχεται δὲ καταθέσεις εἰς δραχμὰς (εἰς πρώτην ζή-
τησιν, ἐπὶ προθεσμίᾳ, διαρκεῖς καὶ ταμιευτηρίου) μὲ λίαν
εὐνοϊκὰ ἐπιτόκια.

Εἶδεναι εὐκολίαι καὶ συμφέροντες ὄροι διὰ τὰ ἐμβά-
σματα καὶ γενικῶς τὰς μετὰ τῆς Ἑλλάδος συναλλαγὰς τῶν
ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Ἑλλήνων. Ἡ Ἑθνικὴ Τράπεζα διατηρεῖ
πλήρες δίκτυον ἀνταποκριτῶν εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ ἐξω-
τερικοῦ, εἶναι δὲ ἀνταποκριτὴς ἐν Ἑλλάδι τῶν μεγαλητέ-
ρων ξένων τραπεζῶν.

ΑΝΩΝ. ΓΕΝ. ΕΤ. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Μέγαρον Ἀφθονίδου — Δεύτερος ὄροφος ὁδὸς Παπαρρηγοπούλου 9

ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΡΧ. 14.600.000

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ: Εἰς Δραπετσῶνα. Πειραιῶς τσιμέντα «Ἡρακλῆς» καὶ ὑπερ-
τσιμέντα Ἐρυθροῦ κόκκου 90.000 τόννους ἑτησίως. — Ἐν Βόλῳ τσιμέντα «Ὀλυμ-
πος» καὶ ὑπερτσιμέντα Πρασίνου τριγώνου 50.000 τόννους.

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: Κεντρικῶν Γραφ. Διευθύνσεως 25.101. — Λογιστηρίου 21.921
Ἐργοστασίου Δραπετσῶνος Διευθύνσεως 42.863. — Ἐντολῶν 44.441 — Γραφείων
Βόλου 3.72. — Ἐργοστασίων Βόλου 5.94. — Πρατήριον Ἀθηνῶν 52.211. — Πρα-
τήριον Θεσσαλονίκης 2648.

Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις ΣΙΜΗΡΑΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ — ΒΟΛΟΥ ΤΣΙΜΕΝΤ ΒΟΛΟΥ.
Αἱ μεγαλύτεραι καὶ μὲ τὰ πλέον συγχρονισμένα μηχανήματα ἐγκαταστάσεις. Τρεῖς
περιστροφικοὶ κλίβανοι. Ἀρτιώτατα ἐργαστήρια χημικῶν καὶ μηχανικῶν δικιμῶν
παρικολουθήσεως ποιότητος προϊόντων

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ

Ὁδὸς Σανταρόζα 3
ΚΟΙΝΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΩΛΗΣΕΩΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ Α. Γ. Ε. Τ. (Ἡρακλῆς—Ὀλυμπος—Τιτάν Χαλκίδος).

Διεύθυνσις Σανταρόζα 3 Ἄρ. Τηλ. 30-404
Γραμματεῖα Σανταρόζα 3 » » 30-403
Λογιστήριον Σανταρόζα 3 » » 30-405
Τμήμα Παραγγελιῶν Σανταρόζα 3 » » 30-406

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ & ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ
Ε. ΤΣΙΝΙΚΑ & Κ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΚΟΥΛΕΝΙΟΥ 1 ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ